

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI KLİNİK
PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**ÖĞRETMEN ÇOCUKLARININ MÜKEMMELİYETÇİLİK
DÜZEYLERİ İLE OBSESİF KOMPULSİF BELİRTİLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Mehmet Arif YILMAZ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Zehra Banu SAYINER

İSTANBUL - 2016

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI KLİNİK
PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**ÖĞRETMEN ÇOCUKLARININ MÜKEMMELİYETÇİLİK
DÜZEYLERİ İLE OBSESİF KOMPULSİF BELİRTİLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Mehmet Arif YILMAZ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Zehra Banu SAYINER

İSTANBUL - 2016

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

.....Psikoloji.....Anabilim/Anasanat Dalı Klinik Psikoloji..... Programı Tezli Yüksek Lisans
öğrencisi Mehmet Arif ULMARZ tarafından hazırlanan
“..... Öğretmen Görevlerinin Mükemmeliyetçilik Değerleri ile Obsesif
Kompulsif Bozuklukları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....”
adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Tarihi : 20./06./2016

(Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Zehra Banu Şajınar

Danışman: Halic Üniv. Psikoloji ASD/ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Ülker Meral Çelha

..... Halic Üniv. Psikoloji ASD/ ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Aslı Burçak Tosçen

..... Nisantasi Üniv. Psikoloji ASD/ ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi:

..... Üniv. ASD/ ABD Öğr. Üyesi (Yedek)

Jüri Üyesi:

..... Üniv. ASD/ ABD Öğr. Üyesi (Yedek)

Rahmetli dedelerim Arif Yılmaz ve İrfan Adalı'ya...

TEŞEKKÜR

Zor bir dönemimde danışmanlığımı yapmayı kabul eden ve bana destek olan, eksiklerimi gösteren ve tezimi bitirmeme yardımcı olan, bilgi ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen danışmanım değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Zehra Banu SAYINER'e teşekkürlerimi sunarım.

Lisans hayatım boyunca her zaman desteğini hissettiğim eski danışmanım değerli hocam Dr. Pervin Sevda BIKMAZ'a, her zaman yol gösteren örnek aldığım değerli hocam Prof. Dr. Arşaluyş KAYIR'a, bilgisi ve tecrübelerinden yararlanmama izin veren değerli hocam Prof. Dr. Doğan ŞAHİN'e teşekkürlerimi sunarım.

Tüm eğitim hayatı boyunca eğitimimde katkısı olan bütün hocalarıma emek ve destekleri için, çalışmaya katılan tüm öğretmen çocuklarına, akrabalarım ve arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

İlk bölüm başkanım, vefanın ne demek olduğunu dinleyip öğrendiğim rahmetli hocam Prof. Dr. Muhittin Aşkın'a minnet ve şükranlarımı sunarım.

Tez yazım aşamasında yanımda olan değerli arkadaşım Psk. Onur KÖK'e, yardımlarını esirgemeyen Psk. Hanife ÖZER, Psk. Özgür Can ÇOKAR, Psk. Deniz ŞİMŞEK ve Uzm. Psk. Onurcan YILMAZ'a teşekkürler ederim.

Psikodrama eğitimini birlikte sürdürdüğüm tez yazım sürecimde yaşadıklarımı ve hissettiklerimi bilen değerli grubum "Dramamine" üyelerine, ve değerli eğiticilerime teşekkürler ederim.

Arkadaşlarım Psk. Çağrı EMREM, Psk. Sevnur PEHLİVAN, Bihter Canan KÜÇÜK ve Psk. Yusuf TANKİŞİ'ye değerli dostlukları için teşekkür ederim.

Kuzenden daha çok benim için bir kardeş olan, hiçbir zaman kardeş eksikliğini hissettirmeyen sevgili kardeşim Ayşegül DEMİRTAŞ ve her zaman maddi, manevi destek olan teyzem Mübeccel DEMİRTAŞ ve eniştem Aydın DEMİRTAŞ'a teşekkürlerimi sunarım.

Bugünlere gelmemi sağlayan hiçbir zaman desteklerini esirgemeyen her zaman benim için ellerinden gelenin en iyisini yaptıklarını bildiğim ve emeklerini hiçbir zaman tam anlamıyla ödeyemeyeceğim canımdan çok sevdiğim, canım annem Mahmure Yılmaz ve her zaman en yakın arkadaşım olan canım babam Mesut YILMAZ'a çok teşekkür ederim.

Son olarak her zaman kapanarak beni endişelendirip uyanık kalarak tez yazmamı kolaylaştıran bilgisayarım RF511'e teşekkür ederim.

Mehmet Arif Yılmaz

İÇİNDEKİLER

KABUL FORMU	I
TEŞEKKÜR	II
İÇİNDEKİLER	III
KISALTMALAR	VI
TABLolar LİSTESİ	VII
ÖZET	X
ABSTRACT	XI
1. GİRİŞ	1
1.1. Problemin Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	2
1.3. Alt Problemler	2
1.4. Araştırmanın Amacı	4
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Sayıtlılar	5
1.7. Sınırlılıklar.....	5
1.8. Tanımlar	6
1.9. Kısaltmalar	7
2. İLGİLİ LİTERATÜR	8
2.1. Öğretmenlik Mesleği	8
2.2. Mükemmeliyetçilik.....	12
2.2.1. Mükemmeliyetçiliğin Boyutları	17
2.2.1.1. Tek Boyutlu Mükemmeliyetçilik	17
2.2.1.2. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik	18
2.2.2. Uyumlu Mükemmeliyetçilik	19
2.2.3. Uyumsuz Mükemmeliyetçilik	20
2.2.4. Mükemmeliyetçilik Hakkında Yapılan Araştırmalar	21

2.2.4.1. Mükemmeliyetçilik Hakkında Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	23
2.2.4.2. Mükemmeliyetçilik Hakkında Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar	23
2.3. Obsesif Kompulsif Bozukluk	23
2.3.1. Epidemiyoloji	25
2.3.2. Başlangıç Yaşı ve Cinsiyet	25
2.3.3. Sık Görülen Obsesyon Kompulsiyon Türleri	25
2.3.3.1. Obsesyonlar	25
2.3.3.2. Kompulsiyonlar	27
2.3.4. Psikanalitik Açından OKB	28
2.3.5. Bilişsel Açından OKB	29
2.3.6. OKB Hakkında Yapılan Araştırmalar	30
2.3.6.1. OKB Hakkında Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	31
2.3.6.2. OKB Hakkında Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar	31
3.YÖNTEM	33
3.1. Araştırmanın Modeli	33
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi	33
3.3. Veri Toplanma Araçları	33
3.3.1. Demografik Bilgi Formu	33
3.3.2. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği	34
3.3.3. Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi	35
3.4. Verilerin Toplanma Yöntemi	35
3.4. Verilerin Analizi	36
4. BULGULAR VE YORUM.....	37
4.1. İlişkili Analiz Sonuçları	37
5.TARTIŞMA.....	91
6.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	102
6.1. Sonuç	102
6.2. Öneriler	107
KAYNAKLAR.....	108

EKLER.....119

ÖZGEÇMİŞ126

Kısaltmalar :

OKB : Obsesif Kompulsif Bozukluk.

ÇBMÖ : Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği

MOKSL : Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi.

SPSS : Statistical Package for Social Sciences

Ark. : Arkadaşları

MOCQ : Maudsley Obsessive Compulsive Questionnaire

FMPS : Frost Multidimensional Perfectionism Scale

TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1. Sekiz Temel Yeterlilik	10
Tablo 1.2.Öğrencinin Gözünden Öğretmen Rollerini	11
Tablo 2.1.Mükemmeliyetçiliğinin Boyutları.....	17
Tablo 3.1.ÇBMÖ Alt Problem Maddeler ve Puanları.....	34
Tablo 3.2. MOKSL Alt Problem Maddeleri.....	35
Tablo 4.1. Öğretmen Çocuklarının Demografik Bilgi Dağılımı	37
Tablo 4.2. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Cinsiyet Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	44
Tablo 4.3. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Cinsiyet Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	45
Tablo 4.4. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Yaş Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	46
Tablo 4.5. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Yaş Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	47
Tablo 4.6. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Eğitim Durumu Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	49
Tablo 4.7. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Eğitim Durumu Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	50
Tablo 4.8. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Meslek Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	51
Tablo 4.9. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Meslek Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	52
Tablo 4.10. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Gelir Durumu Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	53
Tablo 4.11. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Gelir Durumu Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	55
Tablo 4.12. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Medeni Durum Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	56
Tablo 4.13. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Medeni Durum Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	57
Tablo 4.14. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Kardeş Sayısı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	58
Tablo 4.15. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Kardeş Sayısı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	59

Tablo 4.16. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Olan Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	61
Tablo 4.17. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Olan Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	62
Tablo 4.18. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Annenin Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	63
Tablo 4.19. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Annenin Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	64
Tablo 4.20. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Babanın Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	66
Tablo 4.21. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Babanın Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	67
Tablo 4.22. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Akademik Yardım Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	68
Tablo 4.23. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Olan Ebeveynin Akademik Yardım Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	69
Tablo 4.24. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmenlik Dolayısıyla En Uzun Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu .	70
Tablo 4.25. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmenlik Dolayısıyla En Uzun Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	72
Tablo 4.26. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmenlik Dolayısıyla En Uzun Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu .	73
Tablo 4.27. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Şuan Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	74
Tablo 4.28. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Pozitif Ayrımcılığa Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	75
Tablo 4.29. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Pozitif Ayrımcılığa Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	77
Tablo 4.30. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Fiziksel/Sözlü Şiddete Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	78
Tablo 4.31. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Fiziksel/Sözlü Şiddete Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	79
Tablo 4.32. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Hareketleri Kısıtlama Alt Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	80

Tablo 4.33. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Hareketleri Kısıtlama Alt Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	82
Tablo 4.34. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Ebeveynlerin Kendi Öğretmenleri Olması Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	83
Tablo 4.35. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Ebeveynlerin Kendi Öğretmenleri Olması Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu	84
Tablo 4.36. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Kuralcı Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	85
Tablo 4.37. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Kuralcı Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu.....	87
Tablo 4.38. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ve Obsesif Kompulsif Belirtileri Pearson Korelasyon Tablosu	88

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Mehmet Arif Yılmaz
Anabilim Dalı : Psikoloji
Programı : Klinik Psikoloji
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Zehra Banu SAYINER
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Haziran 2016

Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Obsesif Kompulsif Belirtileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

ÖZET

Bu araştırmada öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ile Obsesif Kompulsif Belirtileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, öğretmen ebeveyn ile ilgili sorular ve çeşitli demografik bilgilere göre ölçek puanlarının puanların değişiklik gösterip göstermediği incelenmiştir.

Araştırma Balıkesir ilinin Edremit ilçesi içerisinde ikamet eden öğretmenlerin çocukları üzerinde yapılmıştır. Araştırma örneklemi (kartopu örneklemi) kolayda örnekleme yolu ile araştırmaya katılmayı kabul eden 372 (225 Kadın, 147 Erkek) kişiden oluşmaktadır. Veriler Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi, Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde pearson korelasyon katsayısı analizi kullanılmıştır.

Araştırma verilerinin analizi sonucunda öğretmen çocuklarının cinsiyetlerine göre sadece temizlik alt boyutunda ilişki bulunurken, Mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden ise düzen ile pozitif anlamlı ilişki bulunmuştur. Ayrıca yaş işe OKB alt ölçeklerinden kuşku, ruminasyon, kontrol ve yavaşlık alt ölçekleri arasında pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur, mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden ise yalnızca düzen/tertip ile anlamlı pozitif bir ilişki göstermektedir. Eğitim durumu ile OKB Belirtileri kuşku ve mükemmeliyetçilik kişisel standartlar arasında pozitif anlamlı bir ilişki gözlenmiştir. Öğretmen çocuklarının eğitim düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Öğretmen çocuklarının kardeş sayıları ile OKB belirti alt ölçeklerinden temizlik ile negatif anlamlı bir ilişki bulunmuştur, mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden ise yalnızca şüphe alt boyutu ile pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ebeveyninin aynı zamanda öğretmenliğini yaptığını söyleyen katılımcıların mükemmeliyetçilik alt boyutunda ebeveynsel eleştiride pozitif ilişki bulunmuştur. mükemmeliyetçilik alt ölçekleri ile OKB belirtileri alt ölçekleri karşılaştırıldığında ise tüm alt boyutlarda negatif anlamlı ilişkiler saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Mükemmeliyetçilik, Obsesif Kompulsif Belirtiler, Öğretmen

GENERAL INFORMATION

Name and Surname : Mehmet Arif Yilmaz
Field : Psychology
Program : Clinical Psychology
Supervisor : Assist. Prof. Zehra Banu SAYINER
Degree Awarded and Date : Master – June 2016

INVESTIGATION ABOUT THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PERFECTIONISM LEVELS OF CHILDREN WHO HAS AT LEAST ONE TEACHER PARENT AND PERFECTIONIST OBSESSIVE COMPULSIVE SYMPTOMS

ABSTRACT

This research aims to investigate the relationship between perfectionism levels and obsessive compulsive symptoms of children who have at least one teacher parent. At the same time, it's questioned whether the scale points differ according to various demographic information about gender, age, education level, parents in the teaching profession.

This research has been implemented over the children of teachers who reside in Edremit, Balıkesir. The target population of the study (snowball sampling) is composed of 372 people (225 female/147 male) who agree to participate in the research by convenience sampling method.

To gather the required data; Maudsley Obsessive Compulsive Questionnaire (MOCQ), Frost Multidimensional Perfectionism Scale (FMPS) and a Personal Information Form were used. For the data analysis, Pearson correlation coefficient analysis were used.

As a result of the analysis throughputs, a significant difference was found in only hygiene subscale that depends on the children's gender. Meanwhile, male participants got higher scores in this perspective than female participants. Moreover, positive correlation was found between age and doubts, rumination, control, slowness subscales of MOCQ. It is determined that education level of children, who has at least one teacher parent, is high. Organization/Order subscale of perfectionism scale was yielded higher results on females. When behavioral restrictions of instructor

parents and perfectionism levels were considered, indicated perfectionism scores were found high. In the subscales of MOCQ, significant differences among groups were found on individuals who have suffered from physical violence from their instructor parents.

It is also observed that participants who reported that they have suffered from physical violence got higher scores than participants who reported no physical violence. In parental criticism, significant differences on perfectionism subscale was found over participants who declared that their parents are ,therewithal, their theachers. Participants who described their parents as bossy, have gotten lower MOCQ scores than participants who have not reported and they have got higher scores of perfectionism at significant level on parental criticism and parental expectations subscale among perfectionism subscales.

Key Words : Perfectionism, Obsessive Compulsive Symptoms, Teacher.

1. GİRİŞ

Bu bölümde yapılan araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, problem alt cümlesi, amacı, önemi, sayılıları, sınırlılıkları ve araştırmada yer alan temel kavramlara ilişkin bilgiler yer verilmektedir.

1.1. Problem Durumu :

İnsanoğlu dünya üzerinde yer aldığı ilk günden günümüze kadar büyük bir merak içinde yetişmiş, kademe kademe kendi evrimini gerçekleştirmiştir. İlk ilkel toplumlardan günümüzdeki modern topluma ulaşana kadar bir çok aşamada yeni şeyler keşfetmiş ve bunların daha ileri düzeylere ulaşabilmesi için sistemler geliştirmiştir. Günümüzde bu sistemlerden en temel olanlarından biri ise eğitim ve öğretim sistemidir. Toplumlara göre değişiklik gösterse bile en ilkel toplumlarda bile avlanmanın öğrenilmesi için dahi bir öğretici söz konusudur. Sistemler karmaşık ve daha gelişmiş bir hal aldıkça eğitim ve öğretim elemanları yani temel öğreticiler olarak öğretmenler toplum eğitici ve öğreticisi görevlerini üstlenmişlerdir. Öğretmenlik mesleği bir bilgiyi mekanik bir şekilde öğretme temeline dayanmadığı için sıcak ilişki kurmayı ve insan ilişkilerini de içinde barındırır. Günümüz dünyasında diğer mesleklere kıyasla karmaşıktır. Bu karmaşanın sebebi bir çok rolü mesleğin içerisinde barındırıyor olmasıdır. Öğretmenler buldukları sınıfta hem bir yönetici, hem sınıfta disiplin uygulayan kişi olduğu gibi aynı anda sınıfı canlandıran, öğrencilerin öğrenme isteklerini üst seviyeye çıkaracak planlamalar yapan aynı zamanda planlayan, programlayan ve ölçüp değerlendiren kişidir. Sınıfta olmadığı zaman ise sınıftaki rollerine ek olarak, gençlere ve çocuklara örnek olma, iyi bir birey, örnek davranışları olan bir vatandaş olma gibi yeni görevleri üstlenmiştir (Kolensik, 1970).

Öğretmenler bütün bu rollerinin yanı sıra evlerinde de çocuklarına karşı anne ve babalık görevleriyle yükümlüdürler. Birinci dereceden bakım veren oldukları için çocuklarının her türlü bakım ve eğitiminden sorumlulardır. Mükemmeliyetçilik yaygın olarak kişinin kendisi ile ilgili yüksek standartlar koyma ve onlara ulaşma eğilimi olarak tanımlanmaktadır. Mükemmeliyetçi düşüncelerin oluşmasında farklı ebeveyn tutumları ve gelişimin erken dönemindeki deneyimlerden bahsedilmektedir. Mükemmeliyetçi kişiler, çocukluk yaşlarında anne ve babaları tarafından davranışlarının onaylanmadığı veya onaylanmanın bir kurala bağlı olduğu çevrede

büyümüşlerdir. Bu özelliklere paralel olarak mükemmeliyetçilerin anne ve babaları da kendileri ve çocukları için yüksek beklentiye sahip olan bireylerdir (Barrow ve Moore, 1983).

Obsesif Kompulsif Bozukluk kişilerin kendi istemleri dışında ortaya çıkan tekrarlayan biçimde görülen, imge ya da dürtüler ile tekrarlayan kalıp haline gelmiş davranış ya da zihinsel eylemlerle açıklanan ve kişinin işlevselliğini engelleyen bir kaygı bozukluğudur. Yapılan araştırmalar ortaya çıkarmıştır ki OKB hastalarının aileleri aşırı koruyucu, mükemmeliyetçi, talep eden, eleştiren ve suçluluk duygusunu arttıran anne baba tutumları kullanmaktadırlar (Frost ve ark., 1991).

Bu bağlamda değerlendirecek olursak öğretmenler çocuklarını yetiştirirken çocukları hakkında yüksek beklenti, kuralcı olma, aşırı koruyucu ebeveyn ve eleştirici ebeveyn gibi durumlarda olup olmadıkları araştırma hakkında önemli veriler elde etmemizi sağlayabilir. Aynı zamanda bu tutumların mükemmeliyetçilik ve obsesif kompulsif belirtiler ile ilişkili önemli değişkenler oldukları söylenebilir. Fakat bu değişkenlerin mükemmeliyetçilik ve obsesif kompulsif belirtileri ne kadar yordadığı ile ilgili literatürde ortak bir çalışma bulunmamaktadır.

1.2. Problem Cümlesi :

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ile obsesif kompulsif belirtileri arasında bir ilişki var mıdır? Buna bağlı olarak çeşitli alt problemler oluşturularak araştırma yürütülmüştür.

1.3. Alt Problemler :

1. Öğretmen çocuklarının demografik bilgileri nasıl bir dağılım göstermektedir ?
2. Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile demografik bilgileri arasında bir ilişki var mıdır?
 - a) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile cinsiyet arasında bir ilişki var mıdır?
 - b) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile yaş arasında bir ilişki var mıdır?

- c) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile eğitim durumu arasında bir ilişki var mıdır?
- d) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile meslek arasında bir ilişki var mıdır?
- e) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile gelir düzeyi arasında bir ilişki var mıdır?
- f) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile medeni durumları arasında bir ilişki var mıdır?
- g) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile kardeş sayıları arasında bir ilişki var mıdır?
- h) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile anne, baba ya da iki ebeveynin de öğretmen olması arasında bir ilişki var mıdır?
- ı) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile annelerinin branşı arasında bir ilişki var mıdır?
- i) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile babalarının branşı sayısı arasında bir ilişki var mıdır?
- j) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveynin akademik yardımı arasında bir ilişki var mıdır?
- k) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır?
- l) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile şu anda yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır?
- m) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı pozitif ayrımcılığa maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır?

- n) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı diğer öğrenciler tarafından fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır?
- o) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveyni temsil etmesi yüzünden hareketlerini kısıtlama arasında bir ilişki var mıdır?
- p) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kendi öğretmenleri olması arasında bir ilişki var mıdır?
- r) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kuralcı/disiplinli olması arasında bir ilişki var mıdır?
- 3) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri arasında bir ilişki var mıdır?

1.4. Araştırmanın Amacı :

Toplumda akademik başarı ve başarı odaklı olduğunu düşündüğümüz eğitim kurumlarında görev alan öğretmenlerin kendi çocuklarını yetiştirirken kurallar ve performans için nasıl bir yöntem izledikleri ilk elden okul öncesi eğitim verdikleri çocuklarında erken dönemde nasıl bir etki bıraktıkları bunun mükemmeliyetçilik ve obsesif belirtiler açısından anlamlı olup olmadığı araştırılacaktır. Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik ve obsesif kompulsif belirtiler bakımından nasıl bir profil çizdikleri saptanmaya çalışılacaktır.

1.5. Araştırmanın Önemi :

Öğretmenler toplumumuzda bir çok bireyin eğitiminde görevli ve yükümlü oldukları gibi aynı zamanda kendi çocuklarının da ilk elden eğiticileridirler. Bu bakımdan kendi için hayal ettikleri gelecek ve sorumlu bir birey olmayı aşlamak için içine girebilecekleri çaba ve beklentiler çocukları nasıl etkilemektedir.

Yapılan bu çalışmada bireylerin yaş, eğitim düzeyi, meslek bilgileri, medeni durumu, ekonomik durum, kardeş sayısı, öğretmenlik sebebiyle en çok yaşadıkları yer, şu anda yaşadıkları yer, ebeveynlerinin alanları sosyo-demografik verilere ek olarak öğretmenlik ve yetiştirilme tarzlarıyla ilgili verilere yer verilmektedir. Bu sayede öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişki farklı değişkenler açısından test edilmiş araştırma sonucunda elde edilecek bulgular ile öğretmen ebeveynlerin kişisel etkilerine bakılmak amaçlanmaktadır.

Bu araştırma mükemmeliyetçilik ve obsesif kompulsif belirtiler ile ilgili yapılan diğer çalışmalarla karşılaştırılması, elde edilen verilerin genellenebilecek ve gelecek çalışmalara ışık tutması bakımından önem teşkil etmektedir.

1.6. Sayıtlar :

1. Katılan kişilerin anket formlarındaki sorulara tarafsız ve içtenlikle, herhangi bir etki altında olmadan cevap verdikleri varsayılmıştır.
2. Öğretmen ebeveyne sahip katılımcıların evreni temsil eden nitelikte oldukları varsayılmıştır.
3. "Maudsley Obsesif kompulsif Soru Listesi" ve "Çok boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği" ölçtükleri özellikler dikkate alındığında güvenilir ve geçerlidir.

1.7. Sınırlılıklar :

1. Araştırma kolayda örnekleme yolu ile seçilmiş Balıkesir ili Edremit ilçesinde ikamet eden öğretmenler çocuklarının görüşleri ile sınırlıdır.
2. Araştırmada elde edilen veriler araştırmaya katılan öğretmen çocuklarının verdikleri cevaplarla sınırlıdır.
3. Araştırmada incelenen mükemmeliyetçilik düzeyleri, Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinden elde edilen sonuçlar ile sınırlıdır.
4. Araştırmada incelenen OKB belirtileri, Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesinden elde edilen sonuçlar ile sınırlıdır.
5. Bu araştırma 2015-2016 yılında elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar :

Öğretmen : Resmi ya da özel eğitim kurumlarında öğrencilerin öğrenmelerine ve yaşamlarına örnek olarak kılavuzluk ederek yön vermek amacıyla görevlendirilmiş kişiye öğretmen denmektedir. (Öncül, 2000)

Mükemmeliyetçilik: Birden fazla mükemmeliyetçilik tanımı olmasına rağmen üzerinde uzlaşılmış bir tanım mevcut değildir. Bir çok özelliği olan mükemmeliyetçiliğin en dikkat çeken özelliği kişisel performans için üst düzey kişisel standartların oluşturulmasıdır. Mükemmeliyetçilikte yüksek derecede ve gerçeğe bağdaşmayan hedeflere ulaşma üzerine uğraş ve kendini yıkıcı bir dizi davranımlar ve düşünceler söz konusudur. (Frost ve ark., 1990)

Obsesyon: İstek dışında gelen, uygun olmayarak yaşanan ve buna bağlı olarak anksiyete ve sıkıntıya sebebiyet veren, bireyin benliğine yabancı olan ve tekrar edici özellikteki süreğen düşünceler, dürtüler ya da düşlemlere obsesyon denmektedir. (APA, 2000)

Kompulsiyon: Kişinin obsesyon düşünceleri ile bağlı olarak gelişen ve kişinin kendisinin yapmasını engelleyemediği tekrar eden davranışlar ya da zihinsel eylemlere kompulsiyon denir. Genellikle obsesyonun oluşturduğu endişeyi ve sıkıntıyı azaltmak amacıyla ortaya çıkarlar. (APA, 2000)

1.9. Kısaltmalar :

OKB : Obsesif Kompulsif Bozukluk.

ÇBMÖ : Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği

MOKSL : Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi.

SPSS : Statistical Package for Social Sciences

Ark. : Arkadaşları

MOCQ : Maudsley Obsessive Compulsive Questionnaire

FMPS : Frost Multidimensional Perfectionism Scale

BÖLÜM II

2. İLGİLİ LİTERATÜR

2.1. Öğretmenlik Mesleği :

Gelişen dünyada her zaman ihtiyaç duyulan şey bir öğretici, bir yol göstericinin olmasıdır. Teknoloji ve bilimin gelişmesiyle gittikçe karmaşık hale gelen dünyamızda eğitici ve öğreticiye duyulan ihtiyaç günden güne artmakta ve akabinde eğitim öğretim sistemlerinin oluşturulması zorunlu hale gelmektedir. Eğitim ve öğretim genellikle bir arada kullanılmalarına rağmen eğitim yaşam boyu süren, öğretim ise bu yaşam boyu süren sürecin okullarda plan ve program dahilinde bireylere sistemli olarak aktarılmasıdır. Öğretmenler bu sistemlerde lokomotif görevi gören en önemli ve biricik unsurlardır.

Dünya üzerinde devamlılıklarını sürdürebilmek ve var olabilmek için toplumlar eğitimi sistemli ve bilimsel bir şekilde ele almak zorundadırlar (Özgür, 1994). Sünbül (1996)'e göre öğretmen eğitim politikalarını devreye koyan, uygulama ve sonuçları ile bunu doğrudan etkileyen kişidir. Eğitim, Karagözoğlu (1987) tarafından sosyal sistem olarak değerlendirilmekte; öğrenci, öğretmen ve eğitim programları bu sistemin içinde en önemli yapı taşları olarak gösterilmektedir. Bu yapı taşlarından öğretmenin ilişkisel olarak etkileme şansı çok daha fazladır. Yalnız bilgilerin aktarılması öğretim değildir. Çeşitli sosyal roller sevgi, saygı öğretmen aracılığıyla kazanılmaktadır. Öğretmen bireyi etkilemekte düşünce biçimleri, halleri ve tavırların oluşmasında rol model olma özelliğine sahiptir. Öğrencilerinin kişilik gelişimleri ve oluşturmalarında, öğretmen ve öğrencisinin oluşturacağı ilişkiler sayesinde (Hesapçıoğlu, 1998). Öğrenciler için eğitim sırasında en önemli etken öğretmenleri olmaktadır. Kendini yetiştirmiş bir öğretmen yeri geldiği zaman öğrenci için ailesi ve diğer tüm kişilerden üstün görülmektedir. Bu gözle bakıp incelenen bir öğretmenin öğrenci başarısındaki eğitsel etkisinde son derece büyüktür. Çoğu zaman çocukların rol modelleri, benzemek istedikleri ve örnek aldıkları kişiler öğretmenleridir (Başaran, 1992).

Öğretmenler bireylere yönelik eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yanında yetiştirdikleri kişilerin içlerine gelecekte devam edecek olan öğrenme isteğini

koymalıdır. Diğer bilimlerin nesnel konular üzerinde dururken öğretmenler insanların davranışlarıyla da ilgilenirler. Her işsiz üniversite mezunu ya da bir konuda bilgi sahibi olan kişi öğretmenlik yapamaz. Basit bir iş dalı olmamasının yanı sıra bir çok sorumluluğu bünyesinde barındırır. Bu sebeple olumlu tutumları olan kişilerin mesleğe yönelerek mesleği seçmeleri bilinçli olarak üzerine düşen görevi içtenlikle yapmaları beklenmektedir (Semerci, 2004). Öğretmenlik her ne kadar doktorluk, hakimlik, mühendislik gibi mesleklere kıyasla daha az statüye ve daha az mali güce sahip olsalar bile bir meslektir. Eğitimin meslek olarak açıklanmasının nedeni, insanlara temel becerileri kazandırması değil toplumun yetişen genç nesile kendi değerlerini kazandırmak zorunluluğunun olmasıdır (Carr, 2000). Öğretmenlik mesleğinin gelirinin düşük ve statüsünün az olması nedeniyle genellikle alt ve orta gelir grubundan insanlar tarafından meslek olarak tercih edilmektedirler (Eskicumalı, 2002).

Gelişen günümüz dünyasında öğretmenlerin maddi durumları ortadadır, oysa tüm gelişmeleri icat eden insanoğludur ve insanoğlunu yetiştirenler öğretmenlerdir. Bu sebepten dolayı öncelikle öğretmenlerimizi bu çağa uygun maddi manevi destekler hale getirmeliyiz. Bunun dışında bir çözümün ekonomik kalkınmaya yardımcı olamayacağı ortadadır (Ataunal, 2003). Çünkü öğretmenler çevrenin ve ülkesinin kalkınmasında önemli rol oynarlar. Son yıllarda gelecek nesillere verdikleri eğitimlerle hayırseverlik, sosyal yardım grupları kurulması, gönüllü kuruluşlara üyelik, boş zaman aktiviteleri gibi diğer ulusal ve uluslararası hareketlere liderlik eden öğretmenler toplum tarafından memur olmaları nedeniyle siyasi ve ekonomik konularda tarafsız olarak değerlendirilme eğilimindedirler (Tezcan, 1992).

Soykan'a (1997) göre eğitim bireyi yaşamın içerisinde karşı karşıya gelebileceği durumlara yavaş yavaş hazırlama işidir. Bu işin yürütücüleri öğretmenlerden beklenen ise, bireyde saklı olan yeteneklerin ortaya çıkarılmasına yardım etmeleridir. Eğitim çağındaki bir insanın bu ortaya çıkarmayı kendisinin yapması pek olanaklı değildir. Öğretmenler günümüzde mesleğini özveri ile yapan önemli meslek gruplarındandır. Etrafını aydınlatmak için yanan bir mum olarak hayatlarına devam eder gerekirse bu uğurda kendilerini feda edebilirler. Öğretmenlikte insan sevgisi olmazsa olmaz en önemli gerekliliktir. Bu açıdan

bakıldığı zaman öğretmenlik mesleği sevgi ve fedakarlık mesleğidir. (Başaran, 1995) Genellikle bu durum diğer toplumlar için de geçerlidir. Ülkemizde de öğretmenler orta halli memur statüsündedir. Öğretmenlik mesleği başka mesleklerle karşılaştırıldığında ana meslek olarak da sayılabilir. Diğer tüm mesleklerin kaynağıdır. Kısacası para mesleği değil insan kazanma ve feda mesleğidir (Çelikkaya, 1999).

Nitelikli ve iyi öğretmen yetiştirmenin yanı sıra, öğretmenlik gibi bir mesleği içselleştirip onunla bir bütün olmak ve pozitif bir psikolojik enerjiye sahip olmak oldukça önemlidir (Seferoğlu, 2004). Öğretmen öğrencileri ile ne kadar iyi iletişim sağlarsa eğitim başarısı o kadar yüksek olur bu sağlanmadığı zaman hangi sistem olursa olsun eğitim ve öğretim süreci sekteye uğrar. Öğretmenin yalnızca bilgi birikimi eğittiği bireylerin öğrenme ortamlarını etkilememektedir. Kişiliği de eğittiği öğrencileri üzerinde oldukça etkili olabilmektedir. Tutum, ilgi ve ihtiyaç, davranış ve değerleri öğretmenin kişiliğinin oluşmasında etkilidir. Tüm bu sayılan özellikler eğitilen öğrenci üzerinde de son derece etkilidir (Küçükahmet, 1994).

Ertuğrul (2000)'e göre bu meslekte genel kültür, özel alan bilgisi ve pedagojik formasyonlar yeterli gelmemekte, bunun yanı sıra iyi oturmuş bir kişiliğe ve karaktere sahip olunmalıdır. Bunları sekiz alt başlıkta şöyle özetlemiştir. (Tablo 1.1.)

1	Zihinsel Yeterlilik
2	Karakter ve İnanç yeterliliği
3	Mesleki Alan Bilgisi ve Genel Kültür Yeterliliği
4	Öğreticilik Yeterliliği
5	Uzmanlık Yeterliliği
6	Rehberlik Yeterliliği
7	Yöneticilik Yeterliliği
8	Sosyal Yeterlilik

Tablo 1.1. Ertuğrul (2000)'e göre sekiz temel yeterlilik.

Görüldüğü gibi toplumumuzda öğretmen sadece bilgiyi aktaran kişi olarak görülmemekte aynı zamanda yaşadığı toplum için bir lider, bir kılavuz, problemleri

çözen, uzlaştırıcı ve bütünlük sağlayan olarak kabul görmektedir. (Ertuğrul, 2000) Öğretmen disiplin konusunda, çalışma ekiplerinin oluşturulmasında, toplumun ahlak kurallarını aktarmakta görevli bir liderdir. Gelecek nesilleri tanımak, değerlendirmek ve kendilerini net ifade etme şekillerini göstermek öğretmenin görevlerindedir. Toplum için ve birey için öğrencilerini işlemek ve geliştirmekle yükümlüdürler (Tezcan, 1992).

Öğretmenler üretici bireylerdir. Toplumlar öğretmenlerin ellerinde şekilleniyor denilebilir. Bu düzeyde bakacak olursak geleceğin Türkiye'sini oluşturacak öğretmenlerin yetiştirilmesi sürekli gündemde olan bir konu olmuştur (Büyükaragöz ve ark., 1998). Öğretmenler eğitimin temel kaynaklarıdır. Öğrencilerinin araştırma ve incelemelerine rehberlik edebilecek bir danışman olmalıdır. Eğitim sistemi içindeki plan, program ve araçlar ne kadar değişirse değişsin bunları öğretip kullanarak amacına ulaşan kişidir (Yavuzer, 2006).

Tezcan (1992)'a göre öğrencilerin gözünden öğretmen rolleri Tablo 1.2. de verilmiştir.

1. Bilgiyi Yayan	Bilgiyi öğrenciye verir ve öğrenim sürecini devam ettirir.
2. Disiplin	Doğru hareketi ödüllendiren yanlış hareketi cezalandıran, sınıfa egemen
3. Toplumsallaştırıcı	Öğrencinin toplumsallaşmasını sağlayan
4. Önder	Öğrencilerin tüm davranışlarını değerlendiren bir lider
5. Sırdaş	Öğrencilerin sırdaşıdır.
6. Anne-Baba Rolü	Sevgi övme vs. gibi annelik babalık rolü oynamak zorundadır.

Tablo 1.2. Öğrencilerin Gözünden Öğretmen Rollerini.

Psikoloji literatürüne baktığımızda öğretmenin bir otorite figürü olduğu görülmektedir. Öğretmen gücün bir temsilcisidir. Öğretmenin gücü bilgisinden gelir. Karmaşık ve gelişmiş toplumlarda kendiliğinden öğrenmek çok zordur. Bu zorluğu yenmekte okul özel bir öneme ve değere sahiptir. Bireyin öğrenmesinden temel sorumlu kişi öğretmendir. (Sünbül, 1996) Genç nesillerin nitelikli olup olmasının

sebebi öğretmenin niteliği ile özdeş olacaktır. Öğretmen insanın şekil vericisi, kişiyi biçimlendiren bir heykeltıraş, sanatkardır (Çelikten ve Ark., 2005).

2.2. Mükemmeliyetçilik :

Son yıllarda mükemmeliyetçilik hakkında araştırmaların artması mükemmeliyetçiliğin literatürde önemli bir yere gelmesini sağlamıştır. Mükemmeliyetçilik "bireyin kendisi ve diğerleri için yüksek standartlar koyması ve bu standartları korumaya çabalamasıdır" (Rice ve ark., 1998). Freud (1959) mükemmeliyetçiliği uç şeylerin başarılmasını hedefleyen bir süperego işlevi olarak tarif etmiştir. Horney (1975)'e göre kişinin kendine yabancılaşması durumuna patolojik uyumu mükemmeliyetçiliktir. Mükemmeliyetçilik üzerine bir çok araştırma bulunmasına rağmen kavram henüz herkesin hemfikir olduğu ortak bir tanımlamaya kavuşmamıştır (Flett ve ark., 2002).

Mükemmeliyetçi kişiler yüksek performans beklentilerinden dolayı genellikle bir hiç kazanamama senaryosu düşünüp bulurlar. Ve bu patolojik bir durumdur (Pach, 1984). Mükemmeliyetçi bireyler kendilerini değerlendirmekle fazla zaman geçirdikleri ve enerji harcadıkları için bu duruma kendilerini kaptırırlar. Tüm insanlar kendilerini değerlendirirler fakat mükemmeliyetçi bireyler bunu bir ritüel bir iş haline getirip zaman kaybederler (Tangey, 2002). Mükemmeliyetçi bireylerin anne ve babaları daha zor tatmin olan kişilerdir. Daha kontrollü ve çocuklarına karşı az sıcaklık gösteren kişilerdir. Anne ve babaların böyle olması, eleştirmesi çocuklarda mükemmeliyetçiliğin oluşmasına zemin hazırlar. Böyle bir ortamda yetişen bireyler kendini eleştirmeyi içsel hale getirirler (Dinç, 2001).

Mükemmeliyetçiliğin oluşmasında anne baba tutumları son derece önemlidir. Bireyler anne babalarından sevgi görme, onaylanma ve kabul edilmeyi beklerler. Mükemmeliyetçi kişileri genellikle düşük benlik saygıları yönlendirir. Mükemmeliyetçi bireyler benmerkezci olduklarından dolayı değişimi her zaman karşılarındaki kişilerden beklerler bu da kendilerinin sosyal ilişkilerde başarısız olması sebebini doğurur (Flett ve ark., 1995). Mükemmeliyetçi bireyler arkadaş edinmede ve bu arkadaşlıkları sürdürme konusunda oldukça zorlanabilirler (Kawamura ve ark., 2002) .

Kendilerine yüksek hedefler koyan bireyler bunları başkalarını memnun etmek adına değil kendilerinin seçim ve ihtiyaç durumlarını gözeterек hareket ederler (Miquelon, 2005). Mükemmeliyetçiliğin zemininin nereden geldiği, nasıl var olup geliştiği ile ilgili deneysel ve kuramsal açıdan araştırma yapan pek çok kuramcı farklı fikirler öne sürmüşlerdir. Fakat bu fikirlerin yanı sıra pek çok araştırmacı aynı zamanda; mükemmeliyetçiliğin zemininin yaşamın ilk yıllarında var olmaya başlaması ve bu başlangıçtan sonra oluşan mükemmeliyetçi ve talepkar ebeveynlerin büyük rolü üstlenmesi konusunda aynı fikirdedirler (Shcherbakova, 2001).

Siegle ve ark. (2000) a göre mükemmeliyetçilik içsel ve dışsal olmak üzere ikiye ayrılır; içsel mükemmeliyetçilik mükemmel olmak için kuvvetli bir motivasyon, gerçek dışı bireysel kurallar oluşturma ve bunlarla ilgili çabadır. Dışsal mükemmeliyetçilik ise bu davranışların kendisine değil diğerlerine yöneldiği durumdur. Mükemmeliyetçilik yapılan çalışmalarda hastalıklar ile de bağlantılı bulunmuştur. Mükemmeliyetçilik düzeyleri yüksek kişilerin öfkeli, tansiyon ve yorgunluk hissettiklerinin yanında olumlu duygulanmanın az olduğu saptanmıştır (Sabonchi ve ark., 2003). Hewitt ve ark. (1992) ise yüksek düzeyde mükemmeliyetçiliğin görüldüğü kişilerin intihar eğilimleri yüksek kişiler olduğunu saptamışlardır. Benk (2006) da yayınladığı çalışmayla mükemmeliyetçilik ile SCL90 alt boyutları arasında pozitif yönlü bir ilişkiye rastlamıştır. Antony ve Swinson (2000) Ellis'den çıkarımlar yaparak yanlış bilişleri sınıflandırmışlardır. Bunlar :

- ❖ **Ya Hep Ya Hiç** : Olaylar arasında bir çok derece olduğunu düşünmeden sadece doğru yanlış olarak değerlendirme eğilimi.
- ❖ **Süzgeçten Geçirmek** : Olumsuz şeyleri abartarak olumlu bilgileri kaçırma durumu. Aşırı seçici davranmak.
- ❖ **Gereksiz Tahmin** : Olumsuz durumları normalinden fazla abartarak gerçeğinden çok olduğu hissine kapılma durumu.
- ❖ **Kişisel Hassaslık** : Başkalarının onay, kabul ve beğenisini kazanma isteği. Başkasının fikrine aşırı önem.
- ❖ **Felaketle Sonuçlanma Düşüncesi** : Kişinin olaylar karşısında başa çıkamayacağı şeyler olacağını düşünmesi ve kontrolü kaybetmekten korkması, hayal edilemeyecek kötü sonuçlar beklemesi.

- ❖ **Aşırı Katılık - Esnek Olmama** : Diğer insanlar gibi hedeflerine ulaşamadıklarında hedef küçültme ya da devam etmeme eğilimi. Hedef küçültme durumunu mağlubiyet olarak algılayabilmektedirler.
- ❖ **Aşırı Sorumluluk ve Kontrol Etme** : Genellikle yaşam olayları üzerinde gerçek hayatta olduğundan daha fazla kontrol sahibi olduklarına inanma. Yaptıkları işte aşırı sorumluluk hissetme bu sebeple gereksiz defalarca kontrol etme ve zaman kaybı.
- ❖ **Şart Maddeleri** : İşlerin gidişatı ile ilgili kişinin keyfine göre koyduğu kurallardır başkası tarafından bozulması halinde kişi öfkelenir kendisi bu kurallara uymazsa suçluluk duyar.
- ❖ **Başkalarına Güvenme Güçlüğü** : İş yaparken diğer kişilere görev vermekte zorlanırlar, verseler bile kişileri izleme ihtiyacı hissederler, bu kişilere güvenmemelerine yol açar.
- ❖ **Uygun Olmayan Sosyal Kıyas** : Kendisini sürekli başkalarıyla kıyaslayan bireyin iyisini görmesi kaçınılmazdır bir yandan sürekli iyisini yapmaya çalışıp daha iyisi ile karşılaşmak, yetersizlik duygularına sebep olur.

Ayrıca Antony ve Swinson (2000) mükemmeliyetçi bireylerin davranış özelliklerini de şu şekilde sıralamışlardır.

- ✓ **Aşırıya Kaçmak** : Bir davranış şeklini hiçbir zarar görmeyeceğine ya da hata yapmayacağına emin olarak tekrarlamaktır. Doğru olanı yapmak adına gerekliliğinden fazlasının yapılması.
- ✓ **Teminat Arayışı ve Aşırı Kontrol Etme** : Yapılanların istenen standardına ulaşması veya hata yapılmaması için kontrol sıkça kontrol etmek.
- ✓ **Tekrar Etme ve Düzeltme** : Düzelmemesi sonucunda çok önemli olmayan bir işin düzeltilmesiyle ilgili gereksiz derecede uğraş ve zaman kaybı.
- ✓ **Aşırı Düzenleme ve Liste Yapma** : Gereğinden fazla işlerin listelenmesi, gerekli düzeyde listelenmenin abartılması durumu.
- ✓ **Karar Verme Güçlüğü** : Hata yapmaktan çekindiği için tercihler yapmaktan çekinme durumu.

- ✓ **Erteleme** : Mükemmele ulaşmanın zor olması yüzünden kişinin bunu düşünerek yapacağı işlerde başarısız olacağı ve hata yapacağından korkarak işi ertelemesidir.
- ✓ **Ne Zaman Duracağını Bilememek** : Belirlenen hedefe kusursuz olarak ilerleme motivasyonu ile işin nerede noktalanacağını kestirememek.
- ✓ **Çabuk Pes Etme** : Elde etmek istediği hedeflerine ulaşmanın zor olduğu ve karşılaşılan başarısızlıklarda hedeflerinden vazgeçme.
- ✓ **Yavaşlık** : Yapılan işi sürekli kontrol etme yüzünden işin yavaşlamasıdır.
- ✓ **Yetki Verememe** : Yapılan işin mükemmel olmayacağını düşündüğü için başkasına yetki verememe.
- ✓ **Biriktirmek** : İşe yarayacağını düşünerek atılması gereken bir eşyanın saklanması.
- ✓ **Başkalarının Davranışlarını Değiştirmeye Çalışma** : Yapılacak olan işte yüksek standartlar belirlendiği zaman, aşırı dikkat, karşıdaki kişinin hata yapma toleransının olmaması ve sonucunda davranışının değiştirilmeye çalışıldığı durumdur.

Mükemmeliyetçi bireylerin bu hareketlerin hepsini yapacakları sonucu çıkartılamaz ancak bazılarının yapılması ve tekrarlanması bireyin bu tutumlara sahip olduğunu göstermektedir (Antony ve Swinson, 2000). Kişilerde mükemmeliyetçiliğin oluşmasının ve kalıcı olmasında çevresel faktörlerin ve ailenin davranışlarının ve ebeveyn tutumlarının oldukça önemli bir rolü olduğu bilinmektedir. Bu bilginin karşıtı olarak da mükemmeliyetçiliğin kişilere ailelerinden kalıtsal olarak geçebildiğiyle ilgili çalışmalar da bulunmaktadır (Tozzi ve ark., 2004).

Mükemmeliyetçilik kişilerin hayatlarında bir yer edindikleri için değişmesi zor hayat tarzları haline almışlardır bu yüzden yerleşik bir özellik olduğu düşünülmektedir (Wu ve ark., 2008). Başa çıkmada kullanılacak tedavi yöntemleri olarak kişilerin değişimleriyle ilgili süreçte negatif düşünceleri izlenerek kişilerin sorunlarıyla baş etmesine yarayacak yöntemler izlenmesi önerilmektedir (Ellis, 2002).

Mükemmeliyetçilik kavramında kişinin kendisini algılaması veya kendilik kavramı önemli bir yer tutmaktadır. Kendisi hakkındaki inanç, değerlendirme ve hataları kişinin kendilik kavramını oluşturur. Mükemmeliyetçilikte kişinin kendisi için oldukça yüksek standartlar koyması ve bunlara ulaşma çabası kişinin kendine yönelik olumsuz ve katı tavırlara sahip olmasına neden olmaktadır. Bir kez hata yapınca bunun sürekli böyle olacağı düşüncesi yüzünden mükemmeliyetçi kişi olaylar karşısında kendisini sürekli mağlup görür. Bu yüzden mükemmeliyetçi kişilerde sıklıkla depresyon, endişe, düşük kendine saygı ve intihar eğilimleri ve alkolizm görülür (Campbell ve Di Puala, 2002).

Mükemmeliyetçilik sürekli şekilde mükemmel olmak için gereksinim ve mükemmel olamayacağı ile ilgili korkularına ek olarak bazen diğer insanlar tarafından kabul görmeme düşüncesi ile ilgili korkular ile ilişkili olduğu anlaşılmaktadır. Mükemmel olan kişi, eğer kusursuz olursa diğer kişiler tarafından kabul gören birisi olarak hareket eden yani kusursuz olmaya uğraşmakta olan kişiler olarak görülmektedirler (Greenspot, 2008).

Bu bize göstermektedir ki kişiler kendilerini sürekli bir kıyaslama ve eleştiri içinde çeşitli değişkenlerin karmaşasında bulmaktadır. Bu yüzden çeşitli mükemmeliyetçilik ölçekleri kişinin kendini kavrayışına yönelik düzenlenmektedir. Frost ve arkadaşları tarafından 1990 yılında geliştirilen Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği kişinin kendisine yönelik bazı ölçümlerini ortaya koyar. Bunlar;

- Kişinin yapacağı ya da yaptığı hatalar ile çok ilgili olup olmaması
- Kişinin kendisi için çok yüksek standartlar koyup koymadığı,
- Ailesi tarafından çok fazla eleştiriliyormuş hissine kapılıp kapılmadığı,
- Ailesinin kendisinden çok fazla beklentileri olduğunu hissedip hissetmemesi,
- Kişinin kendi eylemlerindeki performansından kuşku duyup duymaması

Olarak belirtilmiş ve sıralanmıştır (Campbell ve Di Puala, 2002).

Mükemmeliyetçiliğin uyumlu ve uyumlu olmayan yönleri de vardır. Buna normal olan veya nevrotik mükemmeliyetçilik de denebilir. Normal olanda kişiler

daha gerçekçi hedeflere sahip ve bunları gerçekleştirmeye çaba harcar ve tatmin olma duygusunu yaşarken, nevrotik mükemmeliyetçiler ise gerçekçi olmayan hedeflerin ardında koşarak hiçbir zaman tatmin olmazlar. Nevrotik mükemmeliyetçilerin bir başarısızlık yaşama durumunda rahatsız ve hasta olmaları doğaldır. Normal olanların ise başarısızlık durumunda sebep arama eğilimleri vardır, başarı durumunda ise bundan tatmin olur , keyfini çıkarır ve ilerleyen dönemlerde de bunu pozitif bir anıya çevirebilirler (Dinç, 2001).

2.2.1. Mükemmeliyetçiliğin Boyutları

Önceleri tek boyutlu olarak kabul edilen mükemmeliyetçilik daha sonra çok boyutlu olarak ele alınmıştır (Bruns, 1980).

Mükemmeliyetçiliğin Boyutları	Araştırmacılar
Normal / Nevrotik	Hamachek, 1978
Olumlu / Olumsuz	Roedel, 1984 Owens ve Slade, 2008
Kişisel Standartlar, Düzen, Hatalara Aşırı İlgi, Davranışlardan Şüphe Duyma, Ebeveyn Beklentisi, Ebeveyn Eleştirisi	Frost ve ark., 1990
Kendine Yönelik, Diğerlerine Yönelik, Sosyal Düzene Yönelik	Hewitt ve Flett, 1991
Uyumlu / Uyumsuz	Rice, Ashby ve Slaney, 1998
Sağlıklı / Normal - İşlevsel Olmayan / Nevrotik	Schuler, 2000
Uyumlu / Uyumsuz / Mükemmeliyetçi Olmayanlar.	Rice ve Mirzadeh, 2000

Tablo 2.1. Mükemmeliyetçiliğin Boyutları (İlter, 2015)

2.2.1.1. Tek Boyutlu Mükemmeliyetçilik

Mükemmeliyetçilik hakkında yapılan eski araştırmalarda mükemmeliyetçiliğin sadece tek yönüyle ilgilenilmiş ve negatif yönleri araştırmalarca ortaya konulmuştur (Suddart ve ark., 2001). Yüksek standartlar üzerinde yoğun bir şekilde durulmuştur. Kişilerin kendilerine yönelttikleri sert eleştirel tutumlar yüzünden yaşadıkları fizyolojik ve psikolojik problemler ile

mükemmeliyetçilik arasında ilişki bulunmuştur. Bu kişiler karşıdaki kişileri de başarılarına göre değerlendirme eğiliminde görülmektedirler. Kendilerini geliştirmek yerine, mağlup ya da galip olarak karşımızda yer almaktadırlar. Aynı zamanda bu çalışmalara göre mükemmeliyetçi kişiler ya hep ya hiç düşüncesine sahip olup tüm hayatlarını bu iki seçenek arasında sürdürürler. Bu seçim hatalardan korkmaya ve genelleştirmeye, başarılarını ise küçük görmelerine yol açar. Kendilerine sorulduğu zaman kişiler başarısız olduklarını söylerler bu yüzden mutsuz olmaktadır. Kesinlik, nezaket, düzen ve planlamayı aşırı derecede abartırlar (Oral, 1999).

2.2.1.2. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik

Çok boyutlu mükemmeliyetçilik ise tek boyutlunun eksik kalması ile ortaya çıkmış ve araştırmalar bu yönde devam ettirilmiştir. Tek boyutlu mükemmeliyetçilik kişisel farklılıkları açıklama konusunda eksik kalmıştır. Frost ve ark. (1990)'a göre çok boyutlu mükemmeliyetçilik altı alt boyutta toplanmıştır. Alt boyutlar şunlardır; hatalar üzerinde durma, nezaket, organizasyon, kişisel yüksek standartlara bağlı performansa bağlı değerlendirme, ebeveyn beklentileri ve eleştirileri. Hewitt ve Flett (1991) e göre ise bu alt boyutlar şunlardır ; diğer kişilere yönelik, kişinin kendisine yönelik ve içinde bulunduğu sosyal düzene yönelik mükemmeliyetçilik.

- **Kendine yönelik mükemmeliyetçilik** : Mükemmel olmak için kuvvetli bir motivasyon, kişinin gerçekçi olmayan amaçları kendisine hedef edinmesi ve bunları devam ettirmesi, takıntılı bir şekilde çaba harcama, ya hep ya hiç düşünceleri ve geçmiş yıllardaki hatalarına odaklanma başlıca gösterdikleri özelliklerdendir (Flett ve ark., 1995).
- **Diğerlerine Yönelik Mükemmeliyetçilik** : Başkalarının yetenekleri hakkındaki görüş, inanç ve beklentilerinin yanında diğer insanlar için gerçekle bağdaşmayan hedefler belirler ve onların sadece bu inancı uğruna ödüllendirileceğini düşünür. Bu mükemmeliyetçiler diğer kişiler için belirledikleri standartlarına insanların uymasını beklerler ve bir işin mükemmelin altında kalacağı korkusuyla kimseye iş vermek istemez bundan kaçınırlar (Antony ve Swinson, 2000; Flett ve ark., 1995).

- **Sosyal Düzene Karşı Mükemmeliyetçilik** : Bu mükemmeliyetçilik tarzında ise kişinin toplum tarafından empoze edilen standart ve beklenenleri karşılama yeteneğini anlamasını içerir. Bunlar sürekli toplum tarafından yargılanarak olumsuz değerlendirildiklerini düşündükleri zaman boyunca mükemmel olma zorunluluğu hissetmektedirler (Flett ve ark., 1995).

Kendine yönelik mükemmeliyetçiliğin başarıya yönelik bir stres yarattığı, kişinin endişelenmesine sebep olduğu ve bu durumların da kişiyi depresyona soktuğu saptanmıştır (Hewitt ve Flett, 2002). Kendine yönelik mükemmeliyetçilik tipi özellikleri şunlardır; kişi kendisi için son derece yüksek standartlar koyar, mükemmel olmak için aşırı motivasyona sahiptir, ya hep ya hiç düşünce tarzı görülür, geçmişteki hatalar ve başarısızlıklar üzerinde fazla durma eğilimi vardır ve kişinin dar başarı tanımlarının yanı sıra geniş başarısızlık tanımları mevcuttur (Oral, 2001). Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik de kendine yönelik mükemmeliyetçilik gibi aynı özellikleri gösterir fakat kişinin davranışları kendisi yerine başkalarına yöneliktir (Hewitt ve ark., 2002). Kişinin başkaları hakkındaki inançlar ve beklentiler üzerine odaklanmasıdır (Oral, 2001).

2.2.2. Uyumlu Mükemmeliyetçilik :

Bu mükemmeliyetçilik çeşidi çeşitli araştırmacılar tarafından uyumlu, sağlıklı, normal, pozitif ve adaptif olarak da adlandırılmaktadır. Uyumlu (Normal) kişiler, tatmin olabilirler, zevk duyabilirler, ulaşabilecekleri gerçekçi hedefleri vardır. Yapacakları işi sakince ve dikkatlice yaparlar ve zamanında teslim etme eğilimindedirler. Pozitif aldıkları geri bildirimleri ve ödülleri almak için enerji harcarlar. Herhangi bir başaramama ve yıkıcı duygu karşısında yeniden çabalayabilirler. Ölçülü düşünebilirler, mükemmel olma istekleri vardır, olaylar hakkında akılcıdırlar (Enns ve ark., 2002).

Flett ve Hewitt (2002)' e göre uyumlu (normal) mükemmeliyetçilik vicdan sahibi olmak ile ilişkilendirilebilir. Hamacheck (1978)e göre normal mükemmeliyetçiler küçük hatalar karşısında geniş serbestliğe sahip ve kendi performanslarını başarılı kabul ederler. Gilman ve ark. (2003) yaptıkları çalışmalarda

uyumlu mükemmeliyetçiliği olan bireylerin, mükemmeliyetçiliği olmayan veya uyumsuz mükemmeliyetçiliğe sahip olanlara oranla daha içsel ve akademik deneyime sahip olduklarını bulmuşlardır. Parker ve ark. (1997) sağlıklı mükemmeliyetçiliği üstün olma ile eşit görürler.

Üstün olma uğraşı herkeste olan bir uğraş olup tüm insanların eylemlerinin arkasında bu uğraş vardır. Uyumlu mükemmeliyetçiler bu uğraşmayı toplumun yararı için kullanabilirler (Adler, 2004). Kottman (2000) a göre olumlu mükemmeliyetçiler oluşturdukları yüksek standartlar için aşırı endişe yaşamamakla birlikte belirledikleri hedefe ulaşamadıklarında istekleri kırılmaz bunun aksine daha planlı ve akıllıca çalışmak için motive olurlar. Silverman (1995) yüksek standartların bireyin hayatının belirleyicisi olduğunu bireylerin hedeflerini kendi kapasitelerine göre belirlediğini bu yüzden yüksek standart belirleyen bireylerin kapasitelerinin de yüksek olduğunu söylemektedir.

2.2.3. Uyumsuz Mükemmeliyetçilik

Bu mükemmeliyetçilik çeşidi çeşitli araştırmacılar tarafından uyumsuz, nevrotik, sağlıksız, negatif ve maladaptif olarak da adlandırılmaktadır. Uyumsuz (Nevrotik) kişiler, gerçekçi olmayan son derece üst düzey standartlara sahiplerdir. Yaptıkları işlerden keyif almazlar. Olağanüstü derecede genellenmiş yüksek standartları mevcuttur. Hata yapma durumuna oldukça dikkat ederler, endişe veya başarısızlık hisleri vardır. Olumsuz şeylerden kaçınma eğilimleri vardır. Başarısızlık durumunda kendilerini sert biçimde eleştirirler. Ya hep ya hiç şeklinde düşünceleri mevcuttur. Şüphecidirler, yaptıkları şeyler mükemmel değilse kendilerini başarısız olarak değerlendirme eğilimindedirler (Enns ve ark., 2002).

Uyumsuz mükemmeliyetçiler başarılarıyla ilgili keyif almakta güçlük yaşarlar. Bu bireyler için işlerini iyi yapmak kabul edilemez bir şeydir. Her zaman çalışarak daha iyisinin yapılacağı düşüncesi keyif almayı engellemektedir (Lasota, 2005). Patch (1984)'a göre zarar veren bir eğilim olan mükemmeliyetçilik gerçekte olmayan şeye sahip olma arzusudur. Normal insanlar yolların tıkanmasına rağmen mükemmel olmaya yönelik yeni yollar arayıp bularak bunları keşfeder. Ancak uyumsuz mükemmeliyetçilerin üstün olma uğraşlarında "ya hep ya hiç" düşüncesi

mevcut olduğu için, ortaya çıkardıkları çözümler düşük düzeyde, ve karşılaştıkları zorluklar oldukça büyüktür (Adler, 2004).

Hamacheck (1978) e göre nevrotik mükemmeliyetçiler yaptıkları küçük hatalarda bile gereksinimleri karşılayamadıkları konusunda bir sonuca bağlarlar. Başarısızlık yüzünden korku duyarak motive olan nevrotik mükemmeliyetçiler hedeflerine ulaşma çabalarından hoşnut olmazlar ve genelde başlamayı ertelerler. Yanlış yapma olasılığı kendilerini sıkır. Buna uyumlu olarak Stöber ve ark. (2001) de yaptıkları çalışmada erteleme davranışı ile mükemmeliyetçilik arasında ilişki bulmuşlardır. Gilman ve ark. (2003) 'a göre uyumsuz olan mükemmeliyetçiler diğerlerine oranla daha çok ilişki sorunu ve sosyal uyumsuzluk yaşamaktadır. Parker ve ark. (1997) sağlıklı mükemmeliyetçilik ise hatalara aşırı dikkat olarak değerlendirilmiştir. Mükemmeliyetçilik önceleri tek boyutlu olarak ele alınırken şimdi çok boyutlu olarak ele alınmaktadır. Kottman (2000) a göre olumsuz mükemmeliyetçiler hedefledikleri yüksek standartlara ulaşma konusunda son derece endişeli ulaşamadıklarında ise bir yıkım halindedirler.

2.2.4. Mükemmeliyetçilik Hakkında Yapılan Araştırmalar : Bu bölümde mükemmeliyetçilik ile ilgili yurt içi ve yurt dışı yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.2.4.1. Mükemmeliyetçilik Hakkında Yurtdışında Yapılan Araştırmalar :

Yurt dışında mükemmeliyetçilik hakkında yapılan çalışmalar son derece fazladır. Son yıllarda çok boyutlu mükemmeliyetçilik olgusuyla bu durum daha da artış göstermiştir. Çin'de ergenler üzerinde yapılan çalışmada mükemmeliyetçilik ve problem çözmenin stresle ilişki depresyonun rolü incelenmiş bu çalışmada mükemmeliyetçiliğin depresif özelliklerle bağlantılı olduğu bulunmuştur (Cheng, 2001).

Beiling ve ark. (2004) tarafından yürütülen çalışmada mükemmeliyetçilik ölçümleri uygulanmış ve mükemmeliyetçilik yapısının değişen yapıları karşılaştırılmıştır. 198 öğrencinin katıldığı çalışmada üçlü mükemmeliyetçilik düzeyi incelenmiştir. Araştırmada uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik modeli tek yönlü

mükemmeliyetçilik modeline göre daha uygun olarak bulunmuştur. Çalışmada ayrıca uyumlu uyumsuz mükemmeliyetçiliğin, uyumsuz değerlendirilme kaygıları ve pozitif çaba ilişkileri de araştırılmıştır. Bu çalışma sonucunda mükemmeliyetçiliğin iki boyutunun da geçerli olduğu ortaya konulmuş ve araştırmalardaki önemleri vurgulanmıştır.

Diğer bir araştırmada ise mükemmeliyetçilik, öfke, beden sağlığı ve pozitif duygular ele alınmış, araştırmaya tesadüfi olarak seçilen 184 kişi katılmıştır. Araştırmacılar tarafından beklenen sonucun aksine sürekli öfke sosyal düzene yönelik mükemmeliyetçilik yerine kendine yönelik mükemmeliyetçilikle alakalı bulunmuştur. Diğer bir sonuca göre hem sosyal düzene yönelik hem de kendine yönelik mükemmeliyetçiliğin somatik şikayetlerle zayıf bir pozitif ilişkisi saptanmıştır. Tansiyon, yorgunluk gibi somatik şikayetlerin kadınlarda erkeklere göre daha net görüldüğü kanıtlanmıştır (Saboonchi ve Lundh, 2003).

Rice ve Mirzadeh (2000) yaptıkları araştırmada mükemmeliyetçilik tiplerinin aralarındaki farkları ile mükemmeliyetçiliğin bağıllık, akademik uyum ve depresyonla ilişkisini incelemişlerdir. Üniversite öğrencileri üzerinde yürütülen çalışmada iki çalışmada da katılımcılar aynı mükemmeliyetçilik ve bağıllık ölçeklerini cevaplandırmışlardır. İkinci araştırmada bunlara ek olarak depresyon ve akademik uyum ölçümleri de kullanılmıştır. Tekrarlanan analizlerde uyumlu, uyumsuz mükemmeliyetçiliğin yanı sıra mükemmeliyetçi olmayan olmak üzere 3 grup olduğu ortaya konulmuştur. Bağıllık iki boyuttaki mükemmeliyetçiliği de yordamış, uyumlu mükemmeliyetçilerde uyumsuzlara oranla daha güvenli bağlanma ortaya çıkmıştır. Ayrıca uyumlu mükemmeliyetçilerin akademik uyumlarının da uyumsuzlara göre daha iyi olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer bir ortaya konan özellik uyumsuz mükemmeliyetçilerin ortalama anlamlı dizinde depresyona sahip olarak saptanmalarıdır. Uyumlu mükemmeliyetçiler akademik ve duygusal olarak mükemmeliyetçilikten yarar görürken, uyumsuzların ise uygun olmayan duygusal etkileri ve negatif akademik etkileri ortaya çıkarılmıştır.

2.2.4.2. Mükemmeliyetçilik Hakkında Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar :

Özbay ve Taşdemir (2003) uygulanan çalışmada kişilerin mükemmeliyetçilik düzeylerini ölçmek için Frost ve ark. (1990) tarafından geliştirilen Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin Türkçe uyarlaması yapılmıştır. Farkı illerde öğrenimini sürdüren 489 Fen Lisesi öğrencisi çalışmaya katılmıştır. Crombach Alfa güvenilirlik katsayısı .83 yarıya bölme ise .80 olarak bulunmuştur. Güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları sonucunda Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği'nin Türk kültüründe de kişilerin mükemmeliyetçilik sonuçlarını ölçtüğü sonucu çıkarılmıştır.

Cırcır (2006) öğrenciler üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada düzen boyutunda kadınların erkeklere oranla daha fazla mükemmeliyetçiliğe sahip olduklarını saptamıştır. Eleştiri alt boyutunda ise erkekler kadınlara oranla daha fazla mükemmeliyetçidirler. Babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin üniversite mezunu olan öğrencilere kıyasla daha fazla eleştirel mükemmeliyetçilik tutumuna sahiptirler.

Sapmaz (2006)'ın öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmada ise uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik yapısına sahip olanlar ile psikolojik semptomları yaşama düzeyleri incelenmiştir. Bu çalışmanın sonucunda uyumsuz mükemmeliyetçilerin psikolojik belirti düzeylerinin en yüksek grup olduğu saptanmıştır. Daha sonra mükemmeliyetçi olmayanlar sıralanırken psikolojik belirti düzeyi en düşük grup uyumlu mükemmeliyetçiler olarak çıkmıştır.

2.3. Obsesif Kompulsif Bozukluk :

Obsesif kompulsif bozukluk anksiyete bozuklukları sınıfında değerlendirilmekte olan üzerinde yarınatılı ve dikkatlice çalışılmış psikiyatrik bir bozukluktur. OKB kişilerin kendi istemleri dışında gelen, kişiyi endişelendiren, benliğine yabancı, bilerek çabalayarak bilinçten uzaklaştırılamayan tekrarlayan düşünceler (obsesyon) ve çoğu kez sabit düşüncüyü bilinçten uzaklaştırmak için yapılan istek dışı tekrarlayan hareketler (kompulsiyon) oluşan bir bozukluktur (Kaplan, 1994).

OKB tablosunda üç ana başlık vardır. İlki bireyde tekrarlayıcı ve zorlayan nitelikte düşünceler, imajlar ve dürtüler bulunması, ikincisi bu düşünceler ve hareketlerin bilişsel ve davranışlarla kontrol edebilme uğraşının olmasıdır. Bazen bunlar iyi gelebilir bazen ise kontrol çabası mazide kalmış kişi tamamıyla bu durumun esiri olmuştur (Karamustafaloğlu ve ark., 2006).

Obsesif kompulsif bozuklukla ilgili rahatsızlık veren şikayetler çok eski dönemlerde rastlanan bir olgudur. OKB sosyal ilişki kurmada kişi için önemli zorluklar oluşturmakta ve genellikle aile ve eş uyumsuzluklarına, doyuma ulaşmamaya ve ayrılık ya da boşanmalara sebebiyet verebilmektedir. Araştırmaların geneli OKB hastalarının genel nüfusa oranla daha düşük evlenme oranları olduğunu göstermektedir (Koran, 2000). OKB bekar kişilerde evlilere oranla daha yüksek oranda görülmektedir. Bunun sebebi hasta olan kişilerin sosyal ilişkilerde zorlanması olarak görülmektedir (Kaplan ve ark., 2002). Obsesyon ve Kompulsiyonlar ne kadar gündemde ve karşı koyulması güç olursa olsun kişi bunların saçma düşünceler ya da ritüeller olduğunun farkındadır. Genellikle bu yüzden çoğu kişi bunlarla direnme isteği duyar ancak bunu başaramazlar (Kozak, 1994).

Obsesyon ve Kompulsiyonların yaygın olarak bilinen özellikleri vardır. Bunlar ;

- ✓ Bir dürtü veya düşünce bireyin zihnine kalıcı ve üsteleyci bir biçimde zorla girer.
- ✓ Ana duruma endişeli bir korku hali eşlik etmektedir. Kişi bu yüzden sıklıkla ilk düşüncesi ve dürtüsüne karşıt tepki oluşturma eğilimindedir.
- ✓ Obsesyonlar ve kompulsiyonlar egodistoniktir.
- ✓ Obsesyon ve kompulsiyonlar dikkat çekici ve zorlayıcı olsalar bile, birey onu acayip ve mantık dışı olarak algılamaktadır.
- ✓ Hastalar OKB yakınmalarına direnme eğilimindedirler. Buna rağmen bu konuda başarılı olamazlar (Kaplan ve Sadock, 2004).

Obsesif Kompulsif belirtiler yapısı bakımından çok çeşitlilik göstermektedir. Bir kişide belirtiler daha yaygın olarak gözlemlenirken diğerinde belirti

görülmeyebilir, aynı kişilerde farklı zaman dilimlerinde farklı belirtilerde ortaya çıkabilir (Kaplan ve Sadock, 2004).

2.3.1. Epidemiyoloji :

Yapılan çalışmalara göre OKB fobi, madde kullanımı ve majör depresyondan sonra en çok görülen psikolojik rahatsızlıktır (Rachman, 1978). Kişilerde hem obsesyon hem de kompulsiyon ayrı ayrı görülebildiği gibi bir arada da görülebilmektedir. DSM IV OKB tanı kriterlerini karşılayan kişilerin yalnızca obsesyon oranları %10,1, sadece kompulsiyon oranları ise %2.9 her ikisinin de görülme sıklığı %87 olarak belirlenmiştir (Stein ve ark., 1997).

2.3.2. Başlangıç Yaşı ve Cinsiyet :

OKB gelişim bakımından, en riskli popülasyon grubu genç yetişkinlerdir. Bir çok hastada (%65) 25 yaşından önce hastalığın başladığı gözlemlenirken daha az sayıda kişide (%5) 40 yaşından sonra başlangıç gösterdiği belirtilmiştir (Riggs, 2000). Diğer anksiyete bozuklukları kadınlarda daha fazla gözlemlenirken OKB için kadın ve erkek oranının eşit dağıldığı görülmektedir (Bjorgvinsson, 2007). Yetişkin popülasyonda geçerli olan bu durum çocuklar ve ergenlerde farklılık göstermektedir. Bu popülasyonda erkekler kadınlardan 1.5-2 kat daha fazladır (Swedo, 1989).

2.3.3. Sık Görülen Obsesyon Kompulsiyon Türleri :

2.3.3.1. Obsesyonlar :

Obsesyonlar ; Kişi mantıksız olduğunu fark etmesi ve kabul etmesine rağmen , inatçı , zorlayan ve tekrarlayan şekilde tekrar zihne gelen kişide sıkıntı oluşturmaya rağmen bireyin düşünmekten kendini alamadığı düşünsel yaşantıdır. Toplumumuzda hastalar bu düşüncelerini evham, vesvese olarak da adlandırılmaktadır. Bunların anlamsız olduğunu düşünen hastalar kendilerini bu düşüncelerden alıkoymaya çalışırlar fakat başarılı olamazlar (Ebert ve ark., 2003). Bu uğraştaki amaç obsesyonların ortaya çıkarmakta oldukları duyguları; suçluluk,

rahatsız edici ve obsesyonların ortaya çıkaracağı olumsuz durumlardan korunmaktır (Salkovskis, 1985). Aşağıda görülebilecek obsesyonlar listelenmiştir.

- **Bulaşma Obsesyonu** : Herhangi bir mikrop bulaşacağından korkulması yüzünden ortak kullanım alanlarında belirli yerlere dokunmaktan korkma (otobüs tutacakları, kapı kolları, başkasıyla tokalaşma vs.), hayvanlara temas etmekten korkma, kendi vücut sıvılarından çekinme.
- **Kuşku Obsesyonu** : Bir şeyi tam olarak yapıp yapmama ile ilgili obsesyonlardır. Kişinin yaptığı işin derecesinin uygunluğundan emin olamaması. Ocağı açık bırakıp bırakmama, kapıyı kilitleyip kilitlememe, suyu açık bırakıp bırakmama vs. gibi düşüncelerdir.
- **Saldırganlık Obsesyonları** : Kişinin çevresindekilere zarar vermesinden korkması, özellikle küçük bebeklere zarar vermekten korkma. Sosyal bir ortamdayken küfür etmekten korkma. Cinayet işlemekle ilgili ciddi düşünceler. Sivri nesnelere dokunmaktan korkma gibi durumlardır
- **Cinsel Obsesyonlar** : Hoş görülmeyecek şekilde yabancı, aileden veya arkadaşlarından istenmeyen cinsel düşüncelere sahip olmak. Kendi cinsiyle ilgili cinsel içerikli düşünceler. Çocuklarla ilgili cinsel düşüncelerdir.
- **Biriktirme Obsesyonları** : Kişinin gelecekte gerekli olacağı inancıyla gereksiz eşyaları biriktirip istiflemesi durumudur. Ana tema gelecekte önem kazılacağı düşünülen nesnelere çöpe atmaktan endişe duyup istiflemektir. Maddi olarak değerli ya da hobi için biriktirilen eşyalar bu kapsamda değildir.
- **Dini Obsesyonlar** : Dinsiz olmak ile ilgili düşüncelere kapılmaktan korkma, bu düşüncelerinden dolayı cezalandırılmaktan korku duyma.

Ahlaki bakımdan başkalarını kandırıyor muyum düşüncesi ile kaygılanma.

- **Simetri Düzen Obsesyonları :** Kişinin her şeyi düzenlice sırasına göre dizme ile ilgili düşünceleridir. Elbiselerinin renk ve tonlarını sırasıyla asma, kitaplarını büyükten küçüğe dizme gerekliliği gibi obsesyonlardır.
- **Somatik Obsesyonlar :** Hekimlerin hiçbir tanılarının olmamasına rağmen kişinin kanser, AIDS, kalp hastalıkları ve bunlara yakalanma ihtimallerini düşünme. Bedenin bazı uzuvlarını çirkin ve tiksindirici bulmakla ilgili düşünceler (Avasthi ve Kumar, 2004; Bhar, 2004; Foa, 1995 ; Tukul, 2004).

2.3.3.2 Kompulsiyonlar :

Kompulsiyonlar ; kişinin yoğun rahatsızlık veren obsesyon düşüncelerinin etkilerini azaltmak için veya etkisini nötr hale getirebilmek için yapmak zorunda olduğunu düşündüğü, gereksiz olduğunu bildiği halde yapmaktan ve tekrar etme konusunda kendisine engel olamadığı açık davranışlar ya da zihinsel edişlerdir. Yaygın olarak obsesyon ile uyumlu olarak ortaya çıkarlar. Yıkama, kontrol etme, sıralama, biriktirme vb. gibi dışarıdan görülebilecek davranışlar ise açık kompulsiyonlar ; dua etme, sayma gibi örtük kompulsiyonlar da olabilmektedir.

- **Temizlik Kompulsiyonları :** Kişinin temizlik takıntısı var ise bir şeye dokunduğu zaman kendini kirlenmiş hisseder ve bunları temizlemek için aşırı el yıkama gibi kompulsiyonlar gösterebilir. Ayrıca banyo yaparken temizlenemediğini düşünme, tuvalette taharetlenirken temizlenemediğini düşünme, mutfak banyo tuvalet gibi hijyenik sayılan alanları temizlenemediğini düşünerek saatlerce temizleme uğraşı.
- **Kontrol Kompulsiyonları :** Yaptığı işlerden emin olamamak yüzünden tekrar tekrar bunları yenileme gereksinimi duyma (kapı

kilitleme, ocağı kapayıp kapamadığını tekrar tekrar bakmak) Bazen ise etrafındaki kişilere zarar vermekten korktuğu için sürekli bir zarar verip vermediğini sorgulama.

- **Sayma ve Tekrar Etme Kompulsiyonları** : Sayma: Nesnelere sayma durumu söz konusudur; yerdeki parke taşları sayma, iş yaparken sayı sayma gibi. Tekrar etme : Yaptığı bir işi tekrar tekrar yapmayınca başına kötü bir şey geleceğinden korkarak işi tekrarlamak ve zamanının büyük bir kısmını buna harcamak. Yoldaki elektrik direklerine dokunarak yürümek, sadece beyaz arabalara dokunmak vs..
- **Sıralama ve Simetri Kompulsiyonları** : Saatlerini harcayarak bir şeyleri dizmekle uğraşmak ve sıralaması bozulduğunda oldukça üzülme. Kitaplardaki kitapları düzeltmek, elbiselerini belli bir sıraya göre asmak gibi.
- **Biriktirme Kompulsiyonları** : Eski gazeteler, dergiler, boş şişeler vb. şeyleri biriktirmek. Sokak ya da çöpten işe yaramayacak nesnelere toplamak ve istiflemektir (Bhar, 2004; Juang ve Liu, 2001; Karadağ ve ark., 2006 ; Tezcan ve ark., 1998).

2.3.4. Psikanalitik Açıdan OKB :

Freud'a göre en önemli anal karakter özellikleri ; düzenli olma, tutumlu olma, ve inatçılıktır. Bu özellikler obsesyonel nevrozda belirgin hale gelmektedir (Jones, 1997). Abraham (1997) anal karakter özelliklerini daha da geliştirerek, libidonun anal yapılanmasının obsesyonel nevroz ve anal kişiliğin altında yattığını; bu bozukluğun ayırıcısının, anal karakterde bastırılan şeyin geri dönmemesi ve bastırmanın başarısızlığından bahsetmiştir. OKB'un gelişimini etkileyen diğer bir faktör de tuvalet eğitimi olarak görülmüş olsa da zamanla kabul görmemeye ve tartışılmaya başlamıştır (Judd, 1965).

Tuvalet eğitimi sırasında yaşanan zorluklar anal sadistik döneme saplanmaya neden olabilmektedir. Bu dönem çocuğun dürtüleri ile ego mekanizması arasında bir anlaşma sağlanması için son derece önemlidir. Bu dönemde çocuğun anında tatmininin engellenmesi durumunda, çocuk dışkısını hemen boşaltarak ya da tutarak durumu protesto ederek cevap verir. Eğer anne çocuğa kızar ve onu suçlar ise, çocukta suçluluk duyguları ve karşı gelme eğilimi arasında çatışmalar ve kafa karışıklıkları başlar. Bu bocalama çocuğun anal dönemde saplanıp OKB geliştirmesine sebebiyet verebilir (Topçuoğlu, 2013).

Psikanalitik teori uyarınca cinsel ve saldırganlık dürtüleri ile baş etmede üç temel savunma ortaya çıkmaktadır. Bunlar yalıtma, karşıt tepki oluşturma ve yap-bozdur. Yalıtma ile dürtü duygusal bileşenlerinden ayrılır ve salt düşünce içeriğiyle bilinç düzeyinde tutulur. Yap boz savunması ise kişinin kompulsiyonlarından bir diğeri ile kurtulması ve bunların tekrar edilmesi yoluyla egoyu tehdit eden, korkutan obsesif düşünceden sıyrılma ve bu dürtünün gerçekleştirilmesi ile birlikte süper egonun cezalandıracağı egonun bu dürtüleri yok sayması söz konusu olur. (Gabbard, 2000) Karşıt tepki oluşturmada ise dürtülerin tehdit ettiği ego, bu tehditler normalmiş gibi her an tehlikeye karşı tetiktedir (Tükel, 2004).

Klein (1940)'a göre obsesyonlar iyi iç nesnenin zarar görme isteğine karşılık bir savunmadır. Klein bu obsesif semptomları tamir etme uğraşı olarak yorumlar. Obsesifler yaşamlarının her aşamasında kontrol ihtiyacı duyarlar. Belirtiler kontrol etme çabası yeterli olmayınca baş gösterir ve kontrol çabası altında güçsüz kalma endişesinin olduğu savunulmuştur (Mallinger, 1994).

OKB' un yapısında öfkeden öte utanç, haysiyet kaybı, zayıflık ve yetersiz olma duygusunun meydana gelmesini önleme çabası olduğu düşünülmüştür (Salzmann, 1985). Leib (2001)'e göre kişilerin analizlerinde anne ve çocuğun ilişkisinin incelenmesinin önemi vurgulanmış. Bu kişilerin annelerinin sert, aşırı koruyucu olarak içselleştirilen anne modelleri ile kurulan ilişkilerin OKB gelişiminde etkisinin olduğunu söylemiştir.

2.3.5 Bilişsel Açıdan OKB :

Bilişsel teorilere göre obsesyon ve kompulsiyonlar, nöropsikolojik ve bilişsel süreçlerdeki aksamalar ile bozukluklar ve buna ek olarak erken dönemlerde edinilmiş inançlar temeline dayanmaktadır. Obsesif düşüncelerin ardında bir takım felaketleştirici bilişler var olmaktadır. Bunlar kişilerde yoğun endişeye yol açmakta ve bu endişeyi gidermek için kompulsiyonlar ortaya çıkmaktadır (Eryılmaz ve Tosun, 2013). Obsesif Kompulsif Bozukluğa sahip olan kişi tehlike içeren durumlar karşısında aşırı abartma ve sorumluluk ihtiyacı inançlarına dayanarak olguları hatalı değerlendirmektedir (Clark, 2004).

Obsesif Kompulsif Bilişsel Çalışma Grubu (OCCWG) (1997) çalışmalarının sonucunda 6 temel inanç alanı saptamışlardır ;

- **Tehlikenin Abartılı Değerlendirilmesi :** Tehlike oluşma ihtimalinin ya da şiddetinin olduğundan daha fazla abartılması.
- **Abartılmış Sorumluluk :** Kişinin olumsuz sonuçlara sebep olacağını düşünmesi ya da bunları önleme yetisine sahip olduğuna inanması.
- **Mükemmeliyetçilik :** Her karşılaşılan zorluğun mükemmel bir çözümü olduğunu her şeyi mükemmel yapmanın gerekliliğine inanan ve en ufak hataların bile büyük sorunlara yol açacağı ile ilgili inanç.
- **Düşünceleri Kontrol Etmeye Verilen Önem :** Kişiyi zorlayıcı imgeler, düşünceler ve hareketlere karşı mutlak kontrol sağlamanın önemli ve mümkün olduğuna ilişkin düşünce ve inanç.
- **Düşüncelerin Aşırı Önemsilmesi :** Büyüsel ve eylemsel düşünceyi de kapsayan bir düşüncenin var olmasının bile onun önemli olduğunu gösterdiğine dair inanç.
- **Belirsizliğe Tahammülsüzlük :** Her şeyin kesin olma gerekliliğine inanma, tahmin edemediği değişiklikler ve durumlarla baş edemeyeceğini düşünme ve belli olmayan durumlarda işlevsellikte sorun yaşama (OCCWG, 1997).

2.3.6 OKB Hakkında Yapılan Araştırmalar : Bu bölümde mükemmeliyetçilik ile ilgili yurt içi ve yurt dışı yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.3.6.1. OKB Hakkında Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar :

Bouchard ve ark. (1999) sorumluluk ve mükemmeliyetçiliğin OKB'de kontrol ve ilişkili belirtiler üzerindeki etkisini OKB'nin bilişsel modeline göre yaptıkları araştırmalarında; yoğun kontrol uğraşı içerisinde olan kişilerin sorumluluk algılarının daha yüksek olduğunu saptamıştır. Çalışmada ortaya konan başka bir bulgu ise; mükemmeliyetçilik eğiliminin sorumluluk algısı üzerinde harekete geçirici rol oynadığı ve bunun da OKB'de önemli olduğunu bildirmişlerdir.

Sun ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada ergenlerin depresyon, anksiyete, çaresizlik ve OKB arasındaki ilişkileri incelemiştir. OKB belirtilerinin şiddeti ile depresyon ve anksiyetenin şiddeti ile doğrudan ilişkili olduğu saptanmıştır. OKB'ü olan bireylerin % 20 sinde depresyona rastlanmıştır. Ayrıca bu dört olgunun birbirleriyle büyük oranda ilişkili oldukları saptanmıştır.

O'Leary ve ark. (2009) bilişsel-davranışçı aile terapisinin etkilerini araştırmışlar. 7 yıllık bir takiple araştırılan terapi verilirken 7 yıl sonra tekrar incelenen OKB tanısı alan çocukların bireysel terapi uygulananlarda %79, grup terapisi uygulananların ise %95 inde herhangi bir belirti görülmemiştir. Bu çalışma bilişsel-davranışçı terapinin etkinliğini göstermiştir.

2.3.6.2. OKB Hakkında Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar :

Şenormancı (2010) yaptığı çalışmada OKB başlangıcı ve devamında obsesif inanışların etkisinin olduğunu ve obsesif inançlardan olan "abartılmış sorumluluk" , "belirsizliğe tahammülsüzlük" ve "düşünceleri kontrol etme" alt ölçeklerinin kontrol grubuna kıyasla anlamlı derecede daha yüksek çıktığını saptanmıştır.

Tatlı (2012) araştırmasında OKB tanısı almış kişilerin çocukluk çağı travmaları ve disosiyasyon bulgularını incelemiş ve OKB'li grubun sağlıklı kontrol grubuna kıyasla daha fazla çocukluk çağı travması ve disosiyasyona rastlamıştır.

Koşe (2010) ise yaptığı çalışmada OKB'ü olan çocukların tedavi yöntemlerini ele almış, bilişsel davranışçı terapi ve ilaç tedavisi ve ikisinin bir arada olduğu süreci izlemiştir. Çalışmaya katılan 47 çocuğun sonuçlarında, bilişsel davranışçı terapi, ilaç kullanımı hem de iki tedavinin birlikte kullanımının semptomları azalttığı gözlemlenmiştir. İki tedavinin de kullanıldığı uygulama sonuçları sadece bilişsel davranışçı terapiye oranla anlamlı olarak daha etkili bulunmuştur.

Bölüm III

3. YÖNTEM

Bu kısımda araştırma modeli, araştırmanın evren/örnekleme, veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler, veri toplama yöntemleri ve verilerin hesaplanmasında kullanılan istatistiksel teknikler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ile obsesif kompulsif belirtileri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını görebilmek üzere tarama modeline göre hazırlanmıştır.

İlişkisel tarama modeli birden fazla değişken arasındaki değişimi veya derecesini belirlemeyi hedefleyen araştırma modelidir.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırma evrenini Balıkesir ili Edremit ilçesinde ikamet eden öğretmenlik yapmış ya da yapmakta olan öğretmenlerin çocukları oluşturmaktadır.

Araştırma örnekleme ise Balıkesir ili Edremit ilçesinde ebeveynleri ikamet etmekte olan kolayda örnekleme yoluyla belirlenen 372 kişi oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada öğretmen çocuklarının kişisel bilgilerini öğrenmek amacıyla "Demografik Bilgi Formu", mükemmeliyetçilik düzeylerinin belirlenebilmesi için "Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği" ve obsesif kompulsif belirtileri belirlemek amacıyla "Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi" kullanılmıştır.

3.3.1. Demografik Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanmış olan Demografik Bilgi Formu'nda öğretmen çocuklarının yaşları, gelir düzeyleri, kardeş sayıları, eğitim durumları, yaşadıkları yerler, anne babalarından akademik yardım alıp almadıkları, daha önce pozitif ayrımcılığa uğrayıp uğramadıkları, öğretmen ebeveynlerinin kuralcı olup olmadığı, öğretmen çocuğu olmaları dolayısıyla fiziksel/sözlü şiddete maruz kalıp kalmadıkları ve öğretmen olan ebeveynlerinin meslekleri yüzünden kendilerini

kısıtlayıp kısıtlamadıkları mükemmeliyetçilik ile obsesif kompulsif belirtilerle ilişki kurmak ve kişisel bilgilerinin öğrenmek amacıyla oluşturulmuştur. Formda tam 18 soru yer almaktadır. Demografik Soru Formu Ek.1' de verilmiştir.

3.3.2. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği

Çalışmaya katılan bireylerin mükemmeliyetçilik düzeylerini belirlemek amacıyla Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği kullanılmıştır. Frost ve ark. (1990) tarafından geliştirilen ölçek, öğrencilerin mükemmeliyetçilik düzeylerini ölçmek amacıyla oluşturulmuştur. Ölçek düzen, hatalara karşı aşırı dikkat, kişisel standartlar, ailesel beklentiler, aileden gelen eleştiri ve davranışlardan şüphe gibi altı alt bölüme ayrılmıştır. Soru ve toplam puanların alt ölçeklere dağılımı şu şekilde gösterilmektedir ;

Düzen/Tertip / 30 Puan	2, 7, 8, 27, 29, 31. Maddeler
Hatalara Karşı Aşırı Dikkat / 45 Puan	4, 9, 10, 13, 14,18, 21, 23, 25. Maddeler.
Kişisel Standartlar / 30 Puan	17, 28, 32, 33, 34. Maddeler.
Ailesel Beklentiler /25 Puan	3, 5, 22, 35. Maddeler
Aileden Gelen Eleştiri / 30 Puan	1, 11, 15, 20, 26. Maddeler
Davranışlardan Şüphe / 25 Puan	6, 12, 16, 19, 24, 30, Maddeler

Tablo 3.1. ÇBMÖ Alt Problem Maddeler ve Puanları

Ölçek toplamda 35 maddelik bir likert ölçektir. Puanlaması şöyledir bir ve beş arası derecelendirme ; (1) Kesinlikle Katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılıyorum, (5) Kesinlikle Katılıyorum. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Alınabilecek toplam puan 175'dir. Smith Koleji'nde öğrenciler üzerinde yapılan araştırmada geçerlik ve güvenilirlik sonuçlarının Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısının .90, alt ölçeklerin güvenilirliklerinin ise .77 ve .93 arasında değiştiği saptanmıştır. Mısırlı-Taşdemir (2003) tarafından ölçeğin Türkçe uyarlaması yapılmıştır. Öğrenciler üzerine yapılan bu çalışmada örneklem grubuna uygulandıktan sonra faktör analizi yapılmıştır. . Alt faktörler için faktör puanları: düzen (.63-.82). hatalara karşı aşırı dikkat (.31-.70). davranışlardan şüphe (.40-.68) ailesel beklentiler (.55-.73). aileden gelen eleştiri (.41-.68). kişisel standartlar (.44-.62) olarak hesaplanmış, Cronbach Alfa iç tutarlılıkları ise genel güvenilirlik .83 alt ölçekler için; düzen .87 hatalara karşı aşırı dikkat .77 davranışlardan şüphe .61 ailesel

beklentiler .71 aileden gelen eleştiri ,65 , kişisel standartlar ,63 olarak saptanmıştır. Yarıya bölme güvenilirlik katsayısı .80 olarak hesaplanmıştır. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği Ek.2'de verilmiştir.

3.3.3 Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi

Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi (MOKSL) obsesif kompulsif belirtilerin türü ve ne kadar yaygın olduğunu öğrenmek amacıyla Hodgson ve Rachman (1977) tarafından hazırlanmıştır. Orijinal formda ölçeğin dört alt boyutu oluşturulmuştur. Bunlar; temizlik, yavaşlık, kuşku ve kontroldür. Orijinal formunda 30 soru bulunan ölçeğin Türkçe uyarlaması Erol ve Savaşır (1988) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe haline MMPI' dan 7 soru daha eklenerek toplam 37 soruya çıkartılmıştır. Her doğru şıkkına 1 yanlışa 0 puan verilerek puanlaması yapılmakta her alt ölçekten ne kadar puan artış gösteriyorsa şiddeti ona göre artıyor olarak değerlendirilmektedir. Türkçe forma eklenmiş olan alt ölçek ruminasyondur . Toplam alınabilecek puan 37'dir. Alt boyutlar ve sorular şu şekildedir;

Temizlik	1, 4, 5, 9, 13, 17, 19, 21, 24, 26 ve 27. Maddeler
Yavaşlık	2, 4, 8, 16, 23, 25 ve 29. Maddeler
Kuşku	3, 7, 10, 11, 12, 18 ve 30. Maddeler
Kontrol	2, 6, 8, 14, 15, 20, 22, 26 ve 28. Maddeler
Ruminasyon	2, 8, 31, 32, 33, 34, 35, 36 ve 37. Maddeler

Tablo 3.2. MOKSL Alt Problem Maddeleri

Türkçe formun güvenilirlik çalışmasında Cronbach Alfa katsayısı .86 olarak saptanmıştır. Alt ölçeklerde .61 ve .65 olarak değişmektedir. Türkçe form için herhangi bir kesme puanı bulunmamaktadır. Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi Ek.3'de verilmiştir.

3.3.4. Verilerin Toplanma Yöntemi

Araştırma için belirlenen örneklem Balıkesir ili Edremit ilçesi sınırları içerisinde yaşayan daha önce öğretmenlik yapmış ya da halen yapmakta olan öğretmen çocuklarından kolayda örnekleme yoluyla seçilen 372 kişiden oluşmaktadır. Kolayda örnekleminin seçilmesindeki amaç; kolayca ulaşılabilir

kişilerin ulaşılması ile örneklemin oluşturulmasıdır. Uygulama için gerekli izinler Haliç Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan alınmıştır. Örneklemin evreni temsil ettiği göz önünde bulundurularak öğretmen çocuklarından araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul edenler ve araştırmacının ulaşabildiği kişiler dahil edilmiştir. Araştırmanın amacı, ileride literatür için bilimsel olarak kullanılabilmesi, ölçeklerin cevaplanmasının tahmini olarak ne kadar sürebileceği ve edinilen bilgilerin asla araştırmacı dışında değerlendirilip başkalarıyla bilimsel amaç dışında paylaşılmayacağı tamamen gizli kalacağı kişilere anlatılıp bilgilendirmeler sözlü olarak yapılmıştır. Katılan kişilere sırasıyla Demografik Bilgi Formu, Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği ve Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi elden verilmiştir. Kullanılan ölçekler kişilerin öz bilgileri olması sebebiyle kendi başlarına doldurmaları istenmiş fakat okumada herhangi bir zorluk veya anlaşılma durumunda sorular araştırmacı tarafından yöneltilmiştir. Veri toplama işlemi 2016 mart ayından başlayarak mayıs ayına kadar devam etmiştir.

3.4. Verilerin Analizi :

Araştırmadaki veriler SPSS 21 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizlerinde pearson korelasyon katsayı analizi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek için pearson korelasyon katsayısı analizi kullanılmıştır.

IV. BULGULAR VE YORUM

Bu kısımda araştırmada incelenen amaçlar ışığında anketlerden elde edilen sonuç ve verilerin istatistiksel hesaplamaları sonucu ortaya çıkan bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Bu bölümde elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları ve bu amaçların sunuş sıraları doğrultusunda analize tabi tutulup açıklanıp paylaşılmıştır.

4.1. İlişkili Analiz Sonuçları :

1. Öğretmen çocuklarının demografik bilgileri nasıl bir dağılım göstermektedir ?

Tablo 4.1. Öğretmen Çocuklarının Demografik Bilgi Dağılımı

		<i>f</i>	%
Cinsiyet	Kadın	225	60,5
	Erkek	147	39,5
Yaş	18 ile 23 yaş arası	111	29,8
	24 ile 29 yaş arası	147	39,5
	30 ile 35 yaş arası	70	18,8
	36 ile 41 yaş arası	18	4,8
	42 ile 47 yaş arası	11	3,0
	48 ile 53 yaş arası	15	4,0
Eğitim Düzeyi	Okur yazar	3	0,8
	Lise Mezunu	79	21,2
	Yüksek Okul Mezunu	17	4,6
	Üniversite Mezunu	218	58,6

	Yüksek Lisans Mezunu	48	12,9
	Doktora Mezunu	7	1,9
	Öğrenci	150	40,3
	Memur	81	21,8
	İşçi	6	1,6
	Sağlık Personeli	28	7,5
Meslek	Mimar ve Mühendis	42	11,3
	Serbest Meslek	18	4,8
	Çalışmıyor	5	1,3
	Finans	17	4,7
	Özel Sektör	25	6,7
	0 ile 1500 arası	135	36,3
	1501 ile 2500 arası	50	13,4
Gelir Aralığınız	2001 ile 4000 arası	103	27,7
	4001 ile 6000 arası	49	13,2
	6001 ve üzeri	35	9,4
	Bekar	254	68,3
Medeni Durum	Evli	109	29,3
	Boşanmış/Dul	9	2,4
	Kardeşim yok	63	16,9
	Bir	211	56,7

Kardeş Sayısı	İki	57	15,3
	Üç	30	8,1
	Dört ve üzeri	35	9,4
Öğretmen Olan Ebeveyn	Anne	108	29,0
	Baba	129	34,7
	Anne ve Baba	135	36,3
Öğretmen Olan Annenin Branşı	Değil	131	35,2
	Sınıf öğretmeni	95	25,5
	Okul öncesi ve Özel öğretim	21	5,6
	Sosyal Bilimler kategorisi	21	5,6
	Matematik Öğretmeni	8	2,2
	Fen Bilimleri kategorisi	19	5,1
	Meslek dersleri	11	3,0
	Akademisyen	3	0,8
	Seçmeli dersler	44	11,8
	Türkçe/ Edebiyat	19	5,5
	Değil	106	28,5
	Sınıf öğretmeni	102	27,4
	Okul öncesi ve Özel öğretim	1	0,3
	Sosyal Bilimler kategorisi	24	6,5

Öğretmen Olan Babanın Branşı	Matematik Öğretmeni	26	7,0
	Fen Bilimleri kategorisi	22	5,9
	Meslek dersleri	20	5,4
	Akademisyen	3	0,8
	Seçmeli dersler	37	9,9
	Türkçe/ Edebiyat	31	8,3
Şu anda Yaşanılan Yer	Büyükşehir	267	71,8
	Şehir	35	9,4
	İlçe	63	16,9
	Kasaba	5	1,3
	Köy	2	0,5
Öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşanılan yer	Büyükşehir	135	36,3
	Şehir	64	17,2
	İlçe	142	38,2
	Kasaba	12	3,2
	Köy	19	5,1

Öğretmen çocuğu olduğunuz için;		<i>f</i>	<i>%</i>
Eğitim hayatında anne ya da babadan yardım alma durumu	Anneden yardım alındı	77	20,7
	Babadan yardım alındı	53	14,2
	Anne ve babadan yardım alındı	168	45,2
	Kimse yardım etmedi	74	19,9
Pozitif ayrımcılığa maruz kalma durumu hissedildi	Evet	141	37,9
	Hayır	231	62,1
Diğer öğrenciler tarafından fiziksel/sözlü şiddete maruz kalınma durumu	Evet	94	25,3
	Hayır	278	74,7
Öğretmen olan ebeveynini temsil ettiği düşünülen ortamlarda kişinin kendisini kısıtlamasının gerçekleşme durumu	Evet	247	66,4
	Hayır	125	33,6
Ebeveynin kişinin öğretmenliğini yapma eylemi	Evet	135	36,3
	Hayır	237	66,7
Kişinin öğretmen olan ebeveynini disiplinli/kuralcı olarak değerlendirme eğilimi	Evet	278	74,7
	Hayır	94	25,3

Araştırmaya katılan ve anketleri cevaplandıran katılımcıların cinsiyet değişkenleri incelendiğinde, 372 kişiden 225'i kadın (%60,5) ve 147 kişisi de (%39,5) erkektir.

Tabloya göre öğretmen çocuklarının yaş değişkeni incelendiğinde kişilerin 147'si (%39,5) 24 ile 29 yaş arasında, 111'i (%29,8) 18 ile 23 yaş arasında, 70'i

(%18,8) 30 ile 35 yaş arasında, 18'i (%4,8) 36 ile 41 yaş arasında, 11'i (%3,0) 42 ile 47 yaş arasında ve 15'i (%4,0) 48 ile 53 yaş arasındadır.

Eğitim düzeyine göre ; öğretmen çocuklarının 218'i (%58,6) üniversite mezunu, 79'u (%21,2) lise mezunu, 48'i (%12,9) yüksek lisans mezunu, 17'si (%4,6) yüksek okul mezunu, 7'si (%1,9) doktora mezunu ve 3'ü (0,8) okur yazardır.

Öğretmen çocuklarının 150'si (%40,3) öğrenci durumunda bulunmakta öğrenimlerine devam etmektedir, 81'i (%21,8) memur, 42'si (%11,3) mimar ve mühendislik alanında çalışmakta, 28'i (%7,5) sağlık personeli, 25'i (%6,7) özel sektör, 18'i (%4,8) serbest meslek, 17'si (%4,7) finans alanında, 6'sı (%1,2) işçi ve 5'i (%1,3) çalışmıyor olarak saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının 135'i (%36,3) 0 ile 1500 arası, 103'ü (%27,7) 2001 ile 4000 arası, 50'si (%13,4) 1501 ile 2500, 49'u (%13,4) 4001 ile 6000 arası ve 35'i (%9,4) 6001 ve üzeri gelire sahiptir. Öğretmen çocuklarının 254'ü (%68,3) bekar, 109'u (%29,3) evli ve 9'u (%2,4) boşanmış/dul medeni durumundadır.

Katılımcıların kardeş sayısı frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde kardeşi olmayan 63 (%16,9) kişi var iken bir kardeşe sahip 211 (%56,7) kişi, iki kardeşe sahip 57 (%15,3) kişi, üç kardeşe sahip 30 (%8,1) kişi ve de dört ve üzeri kardeşe sahip 35 (%9,4) kişinin olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların öğretmen olan ebeveynlerinin frekans ve yüzde değerlerine bakıldığında Tablo 1'de de görüldüğü üzere 108'i (%29) anne, 129'u (%34,7) baba ve 135 (%36,3) anne ve baba yani her iki ebeveyninde öğretmen olduğu saptanmıştır.

Katılımcıların anne olan ebeveynin öğretmen olduğu branşların yüzde ve frekans değerleri ise 95'i (%25,5) sınıf öğretmeni, 21'i (%5,6) okul öncesi ve özel öğretim öğretmeni, 21'i (%5,6) sosyal bilimler kategorisi öğretmeni, 8'i (%2,2) matematik öğretmeni, 19'u (%5,1) fen bilimleri kategorisi öğretmeni, 11'i (%3,0) meslek dersleri, 3'ü (%0,8) akademisyendir. Annesi öğretmen olmayan ise 131 (%35,2) öğretmen çocuğu bulunmaktadır.

Katılımcıların baba olan ebeveynin öğretmen olduğu branşların yüzde ve frekans değerleri ise 102'si (%27,4) sınıf öğretmeni, 1'i (%0,3) okul öncesi ve özel öğretim öğretmeni, 24'ü (%6,5) sosyal bilimler kategorisi öğretmeni, 26'sı (%7,0)

matematik öğretmeni, 22'si (%5,9) fen bilimleri kategorisi öğretmeni, 20'si (%5,4) meslek dersleri, 3'ü (%0,8) akademisyendir. Babası öğretmen olmayan ise 106 (%28,5) öğretmen çocuğu bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmen çocuklarının şuan 267'si (%71,8) Büyükşehir, 35'i (%9,4) Şehir, 63'ü (%16,9) İlçe, 5'i (1,3) Kasaba ve 2'si (0,5) Köy'de yaşamaktadır.

Ebeveynlerinin öğretmenlikleri dolayısıyla katılımcıların ailesinin en uzun süreyle yaşadığı yer 135'i (%36,3) Büyükşehir, 64'ü (%17,2) Şehir, 142'si (%38,2) İlçe, 12'si (%3,2) Kasaba ve 19'u (%5,2) Köy'de yaşamaktadır.

Tablo incelendiğinde ; katılımcıların eğitim hayatlarında anne ya da babadan yardım alma eyleminin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir. Katılımcıların 77'si (%20,7) eğitim hayatlarında sadece annelerinden yardım alırken, 53'ü (%14,2) sadece babalarından yardım almıştır. Ebeveynlerin her ikisinden de yardım alan 168 (45,2) katılımcı mevcuttur ancak 74'ü (19,9) her iki ebeveyn tarafından da eğitim hayatları süresince yardım bulamamışlardır.

Katılımcıların öğretmen çocuğu olmasından dolayı diğer öğrenciler tarafından pozitif ayrımcılığa maruz kaldığını hissettiği frekans ve yüzdeleri inceleyecek olursak 141'i (%37,9) evet diyerek bu maruz kalmayı hissetmiş, 231'i (%62,1) hayır diyerek üzerlerinde bu etkiyi hissetmemişlerdir.

Öğretmen çocuğu olmalarından dolayı diğer öğrenciler tarafından fiziksel/sözlü şiddete maruz kalan 94 (%25,3) kişi bulunmakta, 278 (%74,7) kişi ise böyle bir eylem ile karşılaşmamıştır.

Öğretmen olan ebeveyni temsil ettiğini düşündüğü ortamlarda kendisini (hareketlerini kısıtlayan) katılımcıların frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde 247 (%66,4) kişi evet olarak yanıt vermiş ve kısıtlandığını algılamıştır, 125 (%33,6) kişi ise böyle bir algıda bulunmamış ve hayır yanıtını vermiştir.

Katılımcıların 135inin (%36,3) öğretmenliğini kendi ebeveynlerinin yaptığı bulgusu görülmüş, 237'sinin (%66,7) ise öğretmenliğini ebeveyni yapmamış olduğu saptanmıştır. Öğretmen olan ebeveynine sahip katılımcılardan 278'ini (%74,7)

öğretmen olan ebeveynlerini disiplinli/kuralcı olarak algılayan, 94'ü (%25,3) ise disiplinli/kuralcı olarak değerlendirmiştir.

2. Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile demografik bilgileri arasında bir ilişki var mıdır?

a) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile cinsiyet arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.2. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Cinsiyet Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Cinsiyet	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Cinsiyet	R	1	.160**	-.029	.041	.061	.089	.032
	P		.002	.579	.430	.242	.099	.544
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	.160**	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.002		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.029	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.579	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	.041	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.430	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	.061	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.242	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
Aile Beklentisi	R	.089	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**

	P	.099	.004	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.032	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**
Kişisel Standart	P	.544	.000	.000	.000	.012	.000
	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden ise yalnızca düzen/tertip boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki mevcuttur ($r = .160, p = .002$) diğer alt ölçeklerde herhangi anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (bütün p 'ler $<.001$).

Tablo 4.3. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Cinsiyet Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Cinsiyet	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
	R	1	-.011	.125*	.095	.009
	P	.833	.016	.067	.858	.180
Cinsiyet	N	372	372	372	372	372
	R	-.011	1	.463**	.697**	.633**
OKB Kontrol	P	.833	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372
	R	.125*	.463**	1	.490**	.396**
OKB Temizlik	P	.016	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372
	R	.095	.697**	.490**	1	.553**
OKB Yavaşlık	P	.067	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372
	R	.009	.633**	.396**	.553**	1
OKB Kuşku	P	.858	.000	.000	.000	.000

	N	372	372	372	372	372	372
	R	.070	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB	P	.180	.000	.000	.000	.000	
Ruminasyon	N	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 ***p<.001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve cinsiyet ile OKB kontrol ($r = -.011, p = .833$), OKB yavaşlık ($r = .095, p = .067$), OKB kuşku ($r = .009, p = .858$), OKB ruminasyon ($r=.070, p= .180$) arasında herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır ancak cinsiyet ile OKB temizlik ($r=.125, p = .016$) arasında pozitif anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

b) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile yaş arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.4. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Yaş Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Yaş	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
	R	1	.158**	.005	-.042	.051	-.035	-.013
Yaş	P		.002	.923	.423	.323	.498	.807
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.158**	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
Düzen	P	.002		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.005	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
Hatalar	P	.923	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372

	R	-.042	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
Şüphe	P	.423	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.051	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
Ebeveyn Eleştirisi	P	.323	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.035**	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.498	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.013	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.807	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Yaş ile Mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen/tertip alt boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir ($p = .158$, $r = .002$). Diğer alt ölçeklere bakıldığında ise hatalar ($p = .923$, $r = .005$), şüphe ($p = .423$, $r = -.042$), ebeveyn eleştirisi ($p = .323$, $r = .051$), aile beklentisi ($p = .498$, $r < -.035$) ve kişisel standartlar ($p = .807$, $r = -.013$) arasında herhangi bir ilişkiye rastlanmıştır.

Tablo 4.5. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Yaş Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Yaş	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
R	1	.183**	.060	.179**	.174**	.212**
P		.000	.248	.001	.001	.000
Yaş	N	372	372	372	372	372

	R	.183**	1	.463**	.697**	.633**	.696**
OKB Kontrol	P	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.060	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB Temizlik	P	.248	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.179**	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB Yavaşlık	P	.001	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.174**	.633**	.396**	.553**	1	.597**
OKB Kuşku	P	.001	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.212**	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB Ruminasyon	P	.000	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve yaşla OKB kontrol ($r = .183, p < .001$), OKB yavaşlık ($r = .179, p = .001$), OKB kuşku ($r = .174, p = .001$), OKB ruminasyon ($r = .212, p < .001$) arasında pozitif anlamlı ilişkiye rastlanmıştır. Yaş ile OKB temizlik ($r = .248, p = .060$) arasında herhangi bir ilişki saptanmamıştır.

c) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile eğitim durumu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.6. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Eğitim Durumunun Pearson Korelasyon Tablosu

		Eğitim Durumu	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Eğitim Durumu	R	1	.088	.073	.021	-.052	.010	.150**
	P		.090	.158	.690	.315	.852	.004
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	.088	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.090		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	.073	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.158	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	.021	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.690	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	-.052	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.315	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
Aile Beklentisi	R	.010	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
	P	.852	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Kişisel Standart	R	.150**	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
	P	.004	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda eğitim durumu ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca kişisel standart boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir ($r = .150, p = .004$). Diğer alt ölçeklere bakıldığında ise düzen ($r = .088, p = .090$), hatalar ($r = .073, p = .158$), şüphe ($r = .021, p = .690$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.052, p = .315$), ailesel beklentiler ($r = .852, p = .010$) arasında herhangi bir ilişkiye rastlanmıştır.

Tablo 4.7. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Eğitim Durumu Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Eğitim Durumu	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Eğitim Durumu	R	1	.089	.048	.097	.128*	.079
	P		.087	.357	.063	.013	.130
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	.089	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.087		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	.048	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.357	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	.097	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.063	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	.128*	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.013	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Ruminasyon	R	.079	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.130	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

N	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 ***p<.001

Bu alt problemi cevaplandırabilmek için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve eğitim durumuyla OKB kuşku arasında pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p = .013$, $r = .128$). Eğitim durumu ile OKB kontrol ($p = .087$, $r = .089$), OKB temizlik ($p = .357$, $r = .048$), OKB yavaşlık ($p = .063$, $r = .097$) ve OKB ruminasyon ($p = .130$, $r = .079$) arasında herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır.

d) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile meslek arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.8. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Meslek Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Meslek	Düzen	Hatalar	Şüph	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
	R	1	.117*	.067	.007	.014	-.018	.083
Meslek	p		.024	.199	.889	.786	.723	.108
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.117*	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
Düzen	P	.024		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.067	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
Hatalar	P	.199	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.007	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
Şüph	P	.889	.031	.000		.000	.000	.000

	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.014	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
Ebeveyn Eleştirisi	P	.786	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.018	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.723	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.083	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.108	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda meslek ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen alt boyutuyla pozitif bir anlamlı ilişki gözlenmiştir ($r=.117, p=.024$). Diğer alt ölçeklere bakıldığında ise herhangi anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır, düzen ($r=.067, p=.199$), şüphe ($r=.007, p=.889$), ebeveyn eleştirisi ($r=.014, p=.789$), aile beklentisi ($r=-.018, p=.723$), kişisel standartlar ($r=.083, p=.108$).

Tablo 4.9. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Meslek Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Meslek	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon	
	R	1	.064	-.064	-.005	-.010	.048
	P		.219	.218	.931	.844	.361
Meslek	N	372	372	372	372	372	372
	R	.064	1	.463**	.697**	.633**	.696**
OKB Kontrol	P	.219		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372

	R	-.064	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB	P	.218	.000		.000	.000	.000
Temizlik	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.005	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB	P	.931	.000	.000		.000	.000
Yavaşlık	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.010	.633**	.396**	.553**	1	.597**
OKB	P	.844	.000	.000	.000		.000
Kuşku	N	372	372	372	372	372	372
	R	.048	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB	P	.361	.000	.000	.000	.000	
Ruminasyon	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve meslek ile OKB kontrol ($r = .064, p = .219$), OKB temizlik ($r = -.064, p = .218$), OKB yavaşlık ($r = -.005, p = .931$), OKB kuşku ($r = -.010, p = .844$) ve OKB ruminasyon ($r = .048, p = .316$) arasında herhangi anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

e) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile gelir düzeyi arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.10. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Gelir Durumu Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Gelir Durumu	Düzen	Hatalar	Şüpheler	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
	R	1	.126*	.014	-.033	-.068	-.083	.143**
Gelir Durumu	P		.015	.782	.532	.191	.108	.006
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	.126*	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**

	P	.015		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.014	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
Hatalar	P	.782	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.033	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
Şüphes	P	.532	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.068	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
Ebeveyn Eleştirisi	P	.191	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.083	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.108	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.143**	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.006	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

Pearson korelasyon analizi sonucunda öğretmen çocuklarının gelir durumu ile mükemmeliyetçilik düzen alt ölçeği ($r = .126$, $p = .015$) ve kişisel standartlar ($r = .143$, $p = .006$) arasında pozitif anlamlı güçlü bir ilişki bulunmuştur. Mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden hatalar ($r = .014$, $p = .782$), şüphes ($r = -.033$, $p = .532$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.068$, $p = .191$) ve aile beklentisi ($r = -.083$, $p = .108$) herhangi anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Tablo 4.11. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Gelir Durumu Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Gelir Durumu	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Gelir Durumu	R	1	.096	.019	.104*	.113*	.140**
	P		.064	.721	.045	.030	.007
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	.096	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.064		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	.019	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.721	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	.104*	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.045	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	.113*	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.030	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Ruminasyon	R	.140**	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.007	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda öğretmen çocuklarının gelir durumu ile OKB belirtileri alt ölçekleri incelendiğinde OKB yavaşlık ($r=.104$, $p=.045$), OKB kuşku, ($r=.113$, $p=.030$), OKB ruminasyon ($r=.140$, $p=.007$) arasında pozitif anlamlı

bir ilişki gözlenmiştir. OKB kontrol ($r=096$, $p=.064$), OKB temizlik ($r=.019$, $p=.721$) arasında gelir durumu ile bir ilişki saptanmamıştır.

f) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile medeni durumları arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.12. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Medeni Durum Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Medeni Durum	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Medeni Durum	R	1	.097	-.021	-.052	-.008	-.110*	-.057
	P		.063	.693	.319	.873	.034	.269
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	.097	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.063		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.021	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.693	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	-.052	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.319	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	-.008	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.873	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
Aile Beklentisi	R	-.110*	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
	P	.034	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372

	R	-.057	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.269	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda medeni durum ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden aile beklentisi ($r=-.110$, $p=.034$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Diğer alt ölçekler ile medeni durum karşılaştırıldığında düzen ($r=.097$, $p=.063$), hatalar ($r=-.021$, $p=.693$), şüphe ($r=-.052$, $p=.319$), ebeveyn eleştirisi ($r=-.008$, $p=.873$) ve kişisel standartlar ($r=-.057$, $p=.269$) arasında bir ilişki saptanamamıştır.

Tablo 4.13. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Medeni Durum Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Medeni Durum	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
	R	1	.085	-.006	.112*	.130*	.178**
Medeni Durum	P		.102	.912	.031	.012	.001
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.085	1	.463**	.697**	.633**	.696**
OKB Kontrol	P	.102		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.006	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB Temizlik	P	.912	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.112*	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB Yavaşlık	P	.031	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372

	R	.130*	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.012	.000	.000	.000		.000
OKB Kuşku	N	372	372	372	372	372	372
	R	.178**	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.001	.000	.000	.000	.000	
OKB Ruminasyon	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda medeni durum ile OKB belirti alt ölçeklerinden OKB yavaşlık ($r=.112, p=.031$), OKB kuşku ($r=.130, p=.012$) OKB ruminasyon ($r=.178, p=.001$) arasında pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Medeni durum ile OKB kontrol ($r=.085, p=.102$) OKB temizlik ($r=-.006, p=.912$) alt ölçekleri arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

g) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile kardeş sayıları arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.14. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Kardeş Sayısı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Kardeş Sayısı	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
	R	1	.025	.026	.106*	.028	-.007
Kardeş Sayısı	P		.636	.612	.041	.590	.898
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.025	1	.228**	.112*	-.040	.149**
Düzen	P	.636		.000	.031	.438	.004
	N	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	.026	.228**	1	.719**	.553**	.537**
	P						
	N						

	P	.612	.000	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.106*	.112*	.719**	1	.555**	.489**
Şüphe	P	.041	.031	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.028	-.040	.553**	.555**	1	.595**
Ebeveyn Eleştirisi	P	.590	.438	.000	.000	.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.007	.149**	.537**	.489**	.595**	1
Aile Beklentisi	P	.898	.004	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.066	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**
Kişisel Standart	P	.202	.000	.000	.000	.012	.000
	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda kardeş sayısı ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden sadece şüphe ($r=.106, p=.041$) ile anlamlı bir ilişki gözlenmiştir. Diğer alt ölçeklerden düzen ($r=.025, p=.636$), hatalar ($r=.026, p=.612$), ebeveyn eleştirisi ($r=.028, p=.590$), aile beklentisi ($r=-.007, p=.898$) ve kişisel standart ($r=.066, p=.202$) arasında herhangi bir ilişki saptanmamıştır.

Tablo 4.15. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Kardeş Sayısı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Kardeş Sayısı	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
R	1	-.084	-.148**	-.047	-.054	-.021
Kardeş Sayısı	P	.106	.004	.368	.301	.684

	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.084	1	.463**	.697**	.633**	.696**
OKB	P	.106		.000	.000	.000	.000
Kontrol	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.148**	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB	P	.004	.000		.000	.000	.000
Temizlik	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.047	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB	P	.368	.000	.000		.000	.000
Yavaşlık	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.054	.633**	.396**	.553**	1	.597**
OKB	P	.301	.000	.000	.000		.000
Kuşku	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.021	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB	R	.684	.000	.000	.000	.000	
Ruminasyon	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda kardeş sayısı ile OKB belirti alt ölçekleri arasında OKB temizlik ($r=-.148$, $p=.004$) negatif anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Diğer alt ölçekler OKB kontrol ($r=-.084$, $p=.106$) OKB yavaşlık, ($r=-.047$, $p=.368$) OKB kuşku ($r=-.054$, $p=.301$) OKB ruminasyon ($r=-.021$, $p=.684$) arasında herhangi anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

h) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile anne, baba ya da iki ebeveynin de öğretmen olması arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.16. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Olan Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Öğretmen				Ebeveyn	Aile	Kişisel
		Olan	Düzen	Hatalar	Şüphe	Eleştirisi	Beklentisi	Standart
		Ebeveyn						
Öğretmen Olan Ebeveyn	R	1	-.040	-.011	.114*	-.039	-.046	.006
	P		.439	.828	.028	.458	.379	.904
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	-.040	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.439		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.011	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.828	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	.114*	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.028	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	-.039	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.458	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
Aile Beklentisi	R	-.046	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
	P	.379	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Kişisel Standart	R	.006	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
	P	.904	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Pearson korelasyon analiz sonucunda öğretmen olan ebeveyn ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri arasında sadece şüphe ($r=.114$, $p=.028$) ile pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Diğer alt ölçeklerden ise düzen ($r=-.040$, $p=.439$), hatalar ($r=-.011$, $p=.828$), ebeveyn eleştirisi ($r=-.039$, $p=.458$), aile beklentisi ($r=-.046$, $p=.379$), kişisel standart ($r=.006$, $p=.904$) arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Tablo 4.17. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Olan Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Öğretmen Olan Ebeveyn	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Öğretmen Olan Ebeveyn	R	1	-.128*	-.155**	-.085	-.172**	-.117*
	P		.013	.003	.101	.001	.024
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	-.128*	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.013		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	-.155**	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.003	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	-.085	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.101	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	-.172**	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.001	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB	R	-.117*	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.024	.000	.000	.000	.000	

Ruminasyon N	372	372	372	372	372	372

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

Pearson korelasyon analizi sonucunda öğretmen olan ebeveyn ile OKB belirti alt başlıkları incelendiğinde OKB kontrol ($r = -.128, p = .013$), OKB temizlik ($r = -.155, p = .003$), OKB kuşku ($r = -.172, p = .001$), OKB ruminasyon ($r = -.117, p = .024$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Diğer alt ölçeklerinden sadece OKB yavaşlık ($r = -.085, p = .101$) arasında herhangi anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

1) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile annelerinin branşı arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.18. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Annenin Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Annenin Branşı	Düzen	Hatalar	Şüpheler	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Annenin Branşı	R	1	-.151**	.015	-.033	-.003	-.026	-.036
	P		.004	.768	.527	.952	.616	.494
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	-.151**	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P		.004	.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	.015	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.768	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüpheler	R	-.033	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.527	.031	.000	.000	.000	.000	.000

	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.003	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
Ebeveyn Eleştirisi	P	.952	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.026	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.616	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.036	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.494	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda annenin branşı ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen alt ölçeği ile anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir ($r = -.151, p = .004$). Diğer alt ölçeklere bakıldığında ise hatalar ($r = .015, p = .768$), şüphe ($r = -.033, p = .527$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.003, p = .952$), ailesel beklentiler ($r = -.026, p = .616$), kişisel standartlar ($r = -.036, p = .494$) arasında herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 4.19. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Annenin Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Anne Branşı	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
	R	1	.104*	.046	.083	.018
Anne Branşı	P		.817	.044	.381	.110
	N	372	372	372	372	372
	R	.012	1	.463**	.697**	.633**
OKB Kontrol	P	.817		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372

	R	.104*	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB	P	.044	.000		.000	.000	.000
Temizlik	N	372	372	372	372	372	372
	R	.046	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB	P	.381	.000	.000		.000	.000
Yavaşlık	N	372	372	372	372	372	372
	R	.083	.633**	.396**	.553**	1	.597**
OKB Kuşku	P	.110	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.018	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB	P	.724	.000	.000	.000	.000	
Ruminasyon	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve annenin branşı ile OKB belirti alt başlıklarından yalnızca OKB temizlik ($r = .104$, $p = .044$) alt başlığında pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. OKB kontrol ($r = .012$, $p = .817$), OKB yavaşlık ($r = .046$, $p = .381$), OKB kuşku ($r = .083$, $p = .110$), OKB ruminasyon ($r = .018$, $p = .724$) arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

i) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile babalarının branşı sayısı arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.20. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Babanın Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Babanın Branşı	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Babanın Branşı	R	1	-.011	-.025	.053	-.067	-.030	-.041
	P		.839	.626	.306	.198	.569	.430
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	-.011	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.839		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.025	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.626	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	.053	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.306	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	-.067	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.198	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
Aile Beklentisi	R	-.030	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
	P	.569	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Kişisel Standart	R	-.041	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
	P	.430	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda babanın branşı ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise düzen ($r = -.011$, $p = .839$), hatalar ($r = -.025$, $p = .626$), şüphe ($r = .053$, $p = .306$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.067$, $p = .198$), ailesel beklentiler ($r = -.030$, $p = .569$) ve kişisel standartlar ($r = -.041$, $p = .430$) arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 4.21. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Babanın Branşı Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Babann Branşı	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Babann Branşı	R	1	-.040	-.132*	-.084	-.075	-.100
	P		.444	.011	.105	.150	.055
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	-.040	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.444		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	-.132*	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.011	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	-.084	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.105	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	-.075	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.150	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Ruminasyon	R	-.100	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.055	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve babanın branşı ile OKB belirti alt başlıklarından OKB kontrol ($r = -.040, p = .444$), OKB yavaşlık ($r = -.084, p = .105$), OKB kuşku ($r = -.075, p = .150$) ve OKB ruminasyon ($r = -.100, p = .055$) arasında herhangi anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Ancak babanın branşı ile OKB belirti alt ölçeklerinden temizlik ile ($r = -.132, p = .011$) negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

j) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveynin akademik yardımı arasında bir ilişki var mıdır?

4.22. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Akademik Yardım Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Akademik Yardım	Düzen	Hatalar	Şüpheler	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Akademik Yardım	R	1	.053	.093	.140**	.078	.013	.049
	P		.307	.073	.007	.132	.800	.349
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	.053	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.307		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	.093	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.073	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüpheler	R	.140**	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.007	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	.078	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.132	.438	.000	.000		.000	.012

	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.013	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.800	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.049	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.349	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 *** p<.001

Pearson korelasyon analizi sonucunda akademik yardım ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise sadece mükemmeliyetçilik şüphe ($r = .140, p = .007$) alt ölçeği ile pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. Diğer alt ölçeklere bakmak gerekirse düzen ($r = .053, p = .301$), hatalar ($r = .093, p = .073$), ebeveyn eleştirisi ($r = .078, p = .132$), ailesel beklentiler ($r = .013, p = .800$), kişisel standartlar ($r = .049, p = .349$) arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 4.23. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Olan Ebeveynin Akademik Yardım Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Akademik Yardım	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
	R	1	-.094	-.051	-.138**	-.151**	-.143**
Akademik Yardım	P		.064	.330	.008	.003	.006
	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.094	1	.463**	.697**	.633**	.696**
OKB Kontrol	P	.064		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.051	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB Temizlik	P	.330	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372

	R	-.138**	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB	P	.008	.000	.000		.000	.000
Yavaşlık	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.151**	.633**	.396**	.553**	1	.597**
OKB Kuşku	P	.003	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.143**	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB Ruminasyon	P	.006	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve eğitim hayatında anne ve babadan akademik yardım alma ile OKB belirti alt başlıklarından OKB yavaşlık ($r = -.138, p = .008$), OKB kuşku ($r = -.151, p = .003$) ve OKB ruminasyon ($r = -.143, p = .006$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Ancak akademik yardım alma durumu ile OKB belirti alt ölçeklerinden kontrol ($r = -.094, p = .069$) ve temizlik ($r = -.051, p = .330$) arasında anlamlı bir sonuç saptanmamıştır.

k) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.24. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmenlik Dolayısıyla En Uzun Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	En Uzun Yaşanılan Yer	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
En Uzun Yaşanılan	R 1	-.002	-.023	.021	-.027	-.054	-.053

Yer	P		.964	.654	.681	.600	.299	.308
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.002	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
Düzen	P	.964		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.023	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
Hatalar	P	.654	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.021	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
Şüphes	P	.681	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.027	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
Ebeveyn Eleştirisi	P	.600	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.054	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.299	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.053	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.308	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşanan yer ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik düzen ($r = -.002$, $p = .964$), hatalar ($r = -.023$, $p = .654$), şüphes ($r = .021$, $p = .681$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.027$, $p = .600$), ailesel beklentiler ($r = -$

.054, $p=.299$) ve kişisel standartlar ($r = .049$, $p= .349$) arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 4.25. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmenlik Dolayısıyla En Uzun Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		En Uzun Yaşanılan Yer	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
En Uzun Yaşanılan Yer	R	1	-.048	-.075	.003	-.046	-.007
	P		.358	.151	.948	.372	.887
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	-.048	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.358		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	-.075	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.151	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	.003	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.948	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	-.046	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.372	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Ruminasyon	R	-.007	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.887	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* $p< .05$ ** $p< .01$ *** $p< .001$

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşanan yer ile OKB belirti alt başlıklarından OKB kontrol ($r = -.048$, $p = .358$), OKB temizlik ($r = -.075$, $p = .151$), OKB yavaşlık ($r = .003$, $p = .948$) OKB kuşku ($r = -.046$, $p = .372$) ve OKB ruminasyon ($r = -.007$, $p = .887$) arasında herhangi anlamlı bir sonuç saptanmamıştır.

D) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile şu anda yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.26. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmenlik Dolayısıyla En Uzun Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Şuan Yaşanılan Yer	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Şuan Yaşanılan Yer	R	1	-.133*	-.045	.039	-.029	-.078	-.110*
	P		.010	.382	.451	.571	.134	.034
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	-.133*	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.010		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.045	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.382	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	.039	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.451	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	-.029	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.571	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372

	R	-.078	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.134	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.110*	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.034	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda şuan yaşanan yer ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik düzen ($r = -.133, p = .010$) ve kişisel standartlar ($r = -.110, p = .034$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Diğer alt ölçeklerde ise hatalar ($r = -.045, p = .382$), şüphe ($r = .039, p = .451$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.029, p = .571$) ve aile beklentisi ($r = -.078, p = .134$) arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 4.27. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Şuan Yaşanılan Yer Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Şuan Yaşanılan Yer	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
	R	1	-.018	-.084	-.006	.035	.042
Şuan Yaşanılan Yer	P		.736	.104	.903	.505	.419
	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.018	1	.463**	.697**	.633**	.696**
OKB Kontrol	P	.736		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	-.084	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB Temizlik	P	.104	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372

	R	-.006	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB	P	.903	.000	.000		.000	.000
Yavaşlık	N	372	372	372	372	372	372
	R	.035	.633**	.396**	.553**	1	.597**
OKB Kuşku	P	.505	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.042	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB Ruminasyon	P	.419	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 ***p<.001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve şuan yaşanan yer ile OKB belirti alt başlıklarından OKB kontrol ($r = -.018$, $p = .736$), OKB temizlik ($r = -.084$, $p = .104$), OKB yavaşlık ($r = -.006$, $p = .903$), OKB kuşku ($r = .035$, $p = .505$) ve OKB ruminasyon ($r = .042$, $p = .419$) arasında herhangi anlamlı bir sonuç saptanmamıştır.

m) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı pozitif ayrımcılığa maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.28. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Pozitif Ayrımcılığa Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Pozitif Ayrımcılık	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
R	1	-.058	-.005	-.029	.017	-.014	.082
Pozitif Ayrımcılık	P	.263	.919	.583	.741	.794	.116
	N	372	372	372	372	372	372

	R	-.058	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
Düzen	P	.263		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.005	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.919	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	-.029	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.583	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	.017	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.741	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
Aile Beklentisi	R	-.014	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
	P	.794	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Kişisel Standart	R	.082	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
	P	.116	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 ***p<.001

Pearson korelasyon analizi sonucunda pozitif ayrımcılığa maruz kaldığını hisseden bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik düzen ($r = -.058$, $p = .263$), hatalar ($r = -.005$, $p = .919$), şüphe ($r = -.029$, $p = .583$), ebeveyn eleştirisi ($r = .017$, $p = .741$), aile beklentisi ($r = -.014$, $p = .794$) ve kişisel standart ($r = .082$, $p = .116$), arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 4.29. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Pozitif Ayrımcılığa Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Pozitif Ayrımcılık	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Pozitif Ayrımcılık	R	1	.066	.040	.117*	.105*	.052
	P		.203	.440	.024	.042	.318
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	.066	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.203		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	.040	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.440	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	.117*	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.024	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	.105*	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.042	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Ruminasyon	R	.052	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.318	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 *** p<.001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve pozitif ayrımcılığa maruz kaldığını hisseden bireylerin OKB belirti alt başlıkları ile arasındaki ilişkiye bakıldığında OKB kontrol ($r = .066$, $p = .203$), OKB temizlik ($r = .040$, $p = .440$) ve OKB ruminasyon ($r = .052$, $p = .318$) arasında herhangi anlamlı

bir sonuç saptanmamıştır ancak OKB yavaşlık ($r = .117, p=.024$) ve OKB kuşku ($r = .105, p = .042$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

n) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı diğer öğrenciler tarafından fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.30. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Fiziksel/Sözlü Şiddete Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Şiddete Maruz Kalma	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Şiddete Maruz Kalma	R	1	-.101	-.167**	-.156**	-.179**	-.037	-.011
	P		.051	.001	.002	.001	.480	.840
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	-.101	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.051		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.167**	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.001	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	-.156**	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.002	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	-.179**	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.001	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372

	R	-.037	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.480	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.011	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.840	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik hatalar ($r = -.167, p = .001$), şüphesiz ($r = -.156, p = .002$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.179, p = .001$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır ancak düzen ($r = -.101, p = .051$), aile beklentisi ($r = -.037, p = .480$) ve kişisel standart ($r = -.011, p = .840$), arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 4.31. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Çocuğu Olmasından Dolayı Fiziksel/Sözlü Şiddete Maruz Kalma Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Şiddete Maruz Kalma	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Şiddete Maruz Kalma	R	1	.240**	.102*	.250**	.216**	.226**
	P		.000	.049	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	.240**	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	.102*	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.049	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372

	R	.250**	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB	P	.000	.000	.000		.000	.000
Yavaşlık	N	372	372	372	372	372	372
	R	.216**	.633**	.396**	.553**	1	.597**
OKB Kuşku	P	.000	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.226**	.696**	.368**	.702**	.597**	1
OKB Ruminasyon	P	.000	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 *** p<.001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma ile OKB belirti alt başlıklarından OKB kontrol ($r = .240, p < .001$), OKB temizlik ($r = .102, p = .049$), OKB yavaşlık ($r = .250, p < .001$), OKB kuşku ($r = .216, p < .001$) ve OKB ruminasyon ($r = .226, p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

o) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveyni temsil etmesi yüzünden hareketlerini kısıtlama arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.32. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Hareketleri Kısıtlama Alt Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Hareketleri Kısıtlama	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
	R	1	-.084	-.027*	-.131*	-.059	-.023
Hareketleri Kısıtlama	P		.106	.014	.012	.256	.657
	N	372	372	372	372	372	372

	R	-.084	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
Düzen	P	.106		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.027*	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
Hatalar	P	.014	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.131*	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
Şüphe	P	.012	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.059	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
Ebeveyn Eleştirisi	P	.256	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.077	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.139	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.023	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.657	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 ***p<.001

Pearson korelasyon analizi sonucunda hareketleri kısıtlama ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik hatalar ($r = -.127$, $p = .014$), şüphe ($r = -.131$, $p = .012$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır ancak düzen ($r = -.084$, $p = .106$), ebeveyn eleştirisi ($r = -.059$, $p = .256$), aile beklentisi ($r = -.077$, $p = .139$), kişisel standartlar ($r = -.023$, $p = .657$) arasında herhangi bir ilişki saptanmamıştır.

Tablo 4.33. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Hareketleri Kısıtlama Alt Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Hareketleri Kısıtlama	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Hareketleri Kısıtlama	R	1	.208**	.155**	.204**	.129*	.215**
	P		.000	.003	.000	.013	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	.208**	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	.155**	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.003	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	.204**	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.000	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	.129*	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.013	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Ruminasyon	R	.215**	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.000	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve hareketleri kısıtlama ile OKB belirti alt başlıklarından OKB kontrol ($r = .208$, $p < .001$), OKB temizlik ($r = .155$, $p = .003$), OKB yavaşlık ($r = .204$, $p < .001$), OKB

kuşku ($r = .129, p = .013$) ve OKB ruminasyon ($r = .215, p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

p) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kendi öğretmenleri olması arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.34. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğretmen Ebeveynlerin Kendi Öğretmenleri Olması Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Ebeveyni Öğretmen	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
Ebeveyni Öğretmen	R	1	-.032	-.025	-.075	-.115*	-.032	.060
	P		.544	.635	.147	.027	.540	.250
	N	372	372	372	372	372	372	372
Düzen	R	-.032	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
	P	.544		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Hatalar	R	-.025	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
	P	.635	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Şüphe	R	-.075	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
	P	.147	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
Ebeveyn Eleştirisi	R	-.115*	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
	P	.027	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372

	R	-.032	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.540	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	.060	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.250	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Pearson korelasyon analizi sonucunda ebeveyni öğretmenliğini yapan bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik düzen ($r = -.032$, $p = .544$), hatalar ($r = -.025$, $p = .635$), şüphe ($r = -.075$, $p = .147$), aile beklentisi ($r = -.032$, $p = .540$), kişisel standartlar ($r = .060$, $p = .250$) arasında herhangi anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Yalnızca mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi alt ölçeği ile negatif anlamlı bir sonuç saptanmıştır ($r = -.115$, $p = .027$).

Tablo 4.35. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Öğretmen Ebeveynlerin Kendi Öğretmenleri Olması Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Ebeveyni Öğretmen	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
	R	1	.093	.031	.091	.147**	.150**
Ebeveyni Öğretmen	P		.072	.556	.081	.004	.004
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.093	1	.463**	.697**	.633**	.696**
OKB Kontrol	P	.072		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.031	.463**	1	.490**	.396**	.368**
OKB Temizlik	P	.556	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
	R	.091	.697**	.490**	1	.553**	.702**
OKB							

Yavaşlık	P	.081	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372
	R	.147**	.633**	.396**	.553**	.597**
OKB Kuşku	P	.004	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372
	R	.150**	.696**	.368**	.702**	.597**
OKB Ruminasyon	P	.004	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 ***p< .001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve ebeveyni öğretmenliğini yapan bireylerin OKB belirti alt başlıkları ile arasındaki ilişkiye bakıldığında OKB kuşku ($r = .147, p = .004$), OKB ruminasyon ($r = .150, p = .004$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır ancak OKB kontrol ($r = .093, p = .072$), OKB temizlik ($r = .031, p = .556$) ve OKB yavaşlık ($r = .091, p = .081$) arasında herhangi bir anlamlı bir sonuç saptanmamıştır.

r) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kuralcı/disiplinli olması arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.36. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Kuralcı Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

	Kuralcı Ebeveyn	Düzen	Hatalar	Şüphe	Ebeveyn Eleştirisi	Aile Beklentisi	Kişisel Standart
R	1	-.081	-.077	-.084	-.147**	-.225**	-.056
Kuralcı Ebeveyn	P	.120	.139	.106	.005	.000	.283
	N	372	372	372	372	372	372

	R	-.081	1	.228**	.112*	-.040	.149**	.389**
Düzen	P	.120		.000	.031	.438	.004	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.077	.228**	1	.719**	.553**	.537**	.481**
Hatalar	P	.139	.000		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.084	.112*	.719**	1	.555**	.489**	.296**
Şüphe	P	.106	.031	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.147**	-.040	.553**	.555**	1	.595**	.130*
Ebeveyn Eleştirisi	P	.005	.438	.000	.000		.000	.012
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.225**	.149**	.537**	.489**	.595**	1	.420**
Aile Beklentisi	P	.000	.004	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372	372
	R	-.056	.389**	.481**	.296**	.130*	.420**	1
Kişisel Standart	P	.283	.000	.000	.000	.012	.000	
	N	372	372	372	372	372	372	372

* p<.05 ** p<.01 ***p<.001

Pearson korelasyon analizi sonucunda kuralcı ebeveynlere sahip bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik düzen ($r = -.081$, $p = .120$), hatalar ($r = -.077$, $p = .139$), şüphe ($r = -.084$, $p = .106$), kişisel standartlar ($r = -.056$, $p = .283$) arasında herhangi anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Ancak mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi ($r = -.147$, $p = .005$) ve aile beklentisi ($r = -.225$, $p < .000$) alt ölçeği ile negatif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

Tablo 4.37. Öğretmen Çocuklarının OKB Belirtileri ile Kuralcı Ebeveyn Değişkeninin Pearson Korelasyon Tablosu

		Kuralcı Ebeveyn	OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon
Kuralcı Ebeveyn	R	1	.059	.021	.078	-.005	.108*
	P		.252	.693	.131	.920	.038
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kontrol	R	.059	1	.463**	.697**	.633**	.696**
	P	.252		.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Temizlik	R	.021	.463**	1	.490**	.396**	.368**
	P	.693	.000		.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Yavaşlık	R	.078	.697**	.490**	1	.553**	.702**
	P	.131	.000	.000		.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Kuşku	R	-.005	.633**	.396**	.553**	1	.597**
	P	.920	.000	.000	.000		.000
	N	372	372	372	372	372	372
OKB Ruminasyon	R	.108*	.696**	.368**	.702**	.597**	1
	P	.038	.000	.000	.000	.000	
	N	372	372	372	372	372	372

* p< .05 ** p< .01 *** p< .001

Bu alt problemi cevaplamak için Pearson korelasyon analizi uygulanmış ve kuralcı ebeveynlere sahip bireylerin OKB belirti alt başlıkları ile arasındaki ilişkiyi bakıldığında OKB kontrol ($r = .059$, $p = .252$), OKB temizlik ($r = .021$, $p = .693$), OKB yavaşlık ($r = .078$, $p = .131$) ve OKB kuşku ($r = -.005$, $p = .920$) arasında

herhangi anlamlı bir sonuç saptanmamıştır ancak OKB ruminasyon ($r = .108$, $p = .038$) alt ölçeğinde pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

3) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4.38. Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ve Obsesif Kompulsif Belirtileri Pearson Korelasyon Tablosu

		OKB Kontrol	OKB Temizlik	OKB Yavaşlık	OKB Kuşku	OKB Ruminasyon	OKB Ölçeği Toplam Puanı
Mükemmeliyetçilik Düzen	R	-.150**	-.164**	-.101	-.174**	-.097	-.165**
	P	.004	.002	.052	.001	.062	.001
	N	372	372	372	372	372	372
Mükemmeliyetçilik Hatalar	R	-.410**	-.319**	-.442**	-.398**	-.475**	-.511**
	P	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
Mükemmeliyetçilik Şüphe	R	-.527**	-.339**	-.547**	-.528**	-.596**	-.636**
	P	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
Mükemmeliyetçilik Ebeveyn Eleştirisi	R	-.302**	-.127**	-.353**	-.202**	-.391**	-.352**
	P	.000	.014	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
Mükemmeliyetçilik Aile Beklentisi	R	-.302**	-.167**	-.294**	-.180	-.329**	-.322**
	P	.000	.001	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372
Mükemmeliyetçilik Kişisel Standart	R	-.226**	-.246**	-.201**	-.173**	-.159**	-.245**
	P	.000	.000	.000	.001	.002	.000
	N	372	372	372	372	372	372

	R	-.466**	-.324**	-.472**	-.401**	-.502**	-.542**
Mükemmeliyetçilik Ölçeği Toplam Puanı	P	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	372	372	372	372	372	372

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

Mükemmeliyetçilik düzen ile OKB kontrol ($r = -.150, p = .004$), OKB temizlik ($r = -.164, p = .002$) ve OKB kuşku ($r = -.174, p = .001$) arasında negatif anlamlı bir ilişki bulunmuşken mükemmeliyetçilik düzen ile OKB yavaşlık ($r = -.101, p = .052$), OKB ruminasyon ($r = -.097, p = .062$) arasında herhangi bir ilişki saptanmamıştır.

Mükemmeliyetçilik hatalar ile OKB kontrol ($r = -.410, p < .001$), OKB temizlik ($r = -.319, p < .001$) ve OKB yavaşlık ($r = -.442, p < .001$), OKB kuşku ($r = -.398, p = .001$), OKB ruminasyon ($r = -.475, p < .001$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki gözlenmiştir (bütün p 'ler $< .001$).

Mükemmeliyetçilik şüphe OKB kontrol ($r = -.527, p < .001$), OKB temizlik ($r = -.339, p < .001$) ve OKB yavaşlık ($r = -.547, p < .001$), OKB kuşku ($r = -.528, p < .001$), OKB ruminasyon ($r = -.596, p < .001$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki gözlenmiştir (bütün p 'ler $< .001$).

Mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi ile OKB kontrol ($r = -.302, p < .001$), OKB temizlik ($r = -.127, p = .014$) ve OKB yavaşlık ($r = -.353, p < .001$), OKB kuşku ($r = -.202, p < .001$), OKB ruminasyon ($r = -.391, p < .001$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. (bütün p 'ler $< .001$).

Mükemmeliyetçilik aile beklenti ile OKB kontrol ($r = -.302, p < .001$), OKB temizlik ($r = -.167, p = .001$) ve OKB yavaşlık ($r = -.294, p < .001$), OKB kuşku ($r = -.180, p < .001$), OKB ruminasyon ($r = -.329, p < .001$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Mükemmeliyetçilik kişisel standart ile OKB kontrol ($r = -.226, p < .001$), OKB temizlik ($r = -.246, p < .001$) ve OKB yavaşlık ($r = -.201, p < .001$), OKB kuşku ($r = -.173, p = .001$), OKB ruminasyon ($r = -.159, p = .002$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Yapılan Pearson Korelasyon analizi sonucunda mükemmeliyetçilik ölçeği toplam puanı ile OKB kontrol ($r = -.466, p < .001$), OKB temizlik ($r = -.324, p < .001$), OKB yavaşlık ($r = -.472, p < .001$), OKB kuşku ($r = -.401, p < .001$), OKB ruminasyon ($r = -.502, p < .001$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. OKB ölçeği toplam puanına bakıldığında ise düzen ($r = -.165, p < .001$), hatalar ($r = -.511, p < .001$), şüphe ($r = -.636, p < .001$), ebeveyn eleştirisi

($r = -.352, p < .001$), aile beklentisi ($r = -.322, p < .001$) ve kişisel standartlar ($r = -.245, p < .001$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Mükemmeliyetçilik ölçeği toplam puanı ile OKB ölçeği toplam puanına Pearson korelasyon analizi sonucu ile bakıldığında arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = -.542, p < .001$).

V. TARTIŞMA

5. Tartışma :

Çalışmanın bu bölümünde Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği, Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi ve Demografik Formdan alınan bilgiler ve çalışmanın amacında sorulan sorulardan alınan bilgiler ve bu alanda yapılan diğer literatür ve kuramsal bulgular çerçevesinde tartışmaya yer verilmiştir.

Araştırmanın birinci probleminde çalışmaya katılanların demografik dağılımları incelenmiş ve bilgileri bulgular kısmında ayrıntılı olarak paylaşılmıştır.

İkinci probleme bağlı olarak demografik bilgilerle ilişkili alt problemler bu bölümde incelenmiştir.

a) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile cinsiyet arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden yalnızca düzen/tertip boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki mevcuttur ($p < .001$) Yapılan diğer araştırmalarda mükemmeliyetçilik düzeylerinin cinsiyetlere göre farklılaştığı saptanmıştır. Erkek öğrenciler, kız öğrencilere göre daha yüksek mükemmeliyetçilik düzeyine sahip oldukları ve kız öğrencilere göre ulaşılması daha güç kişisel standartlar hedefledikleri gözlenmiştir (Mısırlı-Taşdemir,2004; Siegle ve Schuler, 2000).

Ayrıca cinsiyet ile OKB temizlik ($p < .05$) arasında pozitif anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Obsesif-kompulsif belirti dağılımları cinsiyetler arasında farklılık göstermektedir. Araştırmalar bazen uyumsuzluk gösterebilir de kadınlar da daha çok bulaşma obsesyonları ile yıkama/temizleme kompulsiyonları, erkeklerde ise daha çok cinsellik, agresyon ve simetri obsesyonları ile tekrar etme ve kontrol etme kompulsiyonlarının yüksek olduğu saptanmıştır (Lensi ve ark., 1996; Noshirvani, 1991; Bogetto, 1999).

b) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile yaş arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; yaş ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen/tertip boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir. ($p < .001$) Literatür incelendiğinde Benk (2006) yaptığı çalışmada yaş ile mükemmeliyetçilik arasında

herhangi bir ilişkiye rastlamamıştır. Çalışmamızda yaş grubunun ortalamasının diğer çalışmaya göre daha yüksek olmasının, düzen/tertip alt ölçeğinden daha yüksek puanlar alınmasını sağladığı düşünülmektedir.

Yaş ile OKB kontrol, OKB yavaşlık , OKB kuşku OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif ilişkiye rastlanmıştır. Tatlı (2012) yaptığı çalışmada yaş ile OKB arasında bir ilişki bulamamıştır. Literatürdeki diğer çalışmalarda da bir farklılık gözlenmemiştir. Diğer çalışmalarının bir çoğunun tanı almış popülasyon üzerine yapıldığı bizim çalışmamızın ise öğretmen çocukları üzerinde yapılmasının bu değişkenin OKB belirtileri alt ölçeklerini etkilediği düşünülmektedir.

c) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile eğitim durumu arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; eğitim durumu ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca Kişisel Standart boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir ($p < .001$). Literatüre bakıldığı zaman eğitim seviyesi ile mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında araştırmaya ulaşılamamıştır. Bunun sebebinin genellikle çalışmaların öğrenciler üzerine yürütülmesi, bu yüzden anne ve babaların eğitim seviyeleri araştırılmıştır. Ancak bizim çalışmamızın sonuçları eğitim seviyesi ile mükemmeliyetçilik arasında pozitif anlamlı ilişkiyi ortaya koymuştur. Eğitim durumuyla OKB kuşku arasında anlamlı pozitif ilişki bulunmuştur ($p < .05$). Şenormancı (2010) yaptığı çalışmada eğitim durumu ile OKB arasında anlamlı fark bulmuştur.

d) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile meslek arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; meslek ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen alt boyutuyla pozitif bir anlamlı ilişki gözlenmiştir ($p < .05$). Literatüre bakıldığı zaman meslek ile mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında araştırmaya ulaşılamamıştır. Bunun sebebinin genellikle çalışmaların öğrenciler üzerine yürütülmesidir. Herhangi bir mesleğe sahip olmayan popülasyon üzerindeki araştırmalar ile araştırmamız arasında herhangi bir bağlantı kurulamamıştır. Meslek ile OKB arasında hiçbir alt ölçekte anlamlı sonuç elde edilememiştir.

e) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile gelir düzeyi arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; mükemmeliyetçilik düzen alt ölçeği ($p < .05$). ve kişisel standartlar ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde Camadan (2009) yaptığı çalışmada ekonomik düzey ile düzen alt boyutunda anlamlı ilişki bulunmuştur. Çalışmamız bu kaynaktaki sonucu desteklemekte ayrıca kişisel standartlar alt ölçeği ile pozitif ilişki göstermektedir. Bunun sebebi, kişilerin gelir seviyeleri arttıkça kendileri için daha yüksek standartlar koyma eğiliminde olduklarının düşünülmesidir.

Gelir durumu ile OKB belirtileri alt ölçekleri incelendiğinde OKB yavaşlık ($p < .05$), OKB kuşku ($p < .05$), OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir ilişki gözlenmiştir. Aytan (2010)'ın yaptığı çalışmada gelir düzeyi düşük olanların OKB düzeyleri, gelir düzeyi yüksek olanların OKB düzeylerinden anlamlı olarak düşük bulunmuştur. Araştırmamızda ulaşılan sonuç literatürü desteklemektedir.

f) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile medeni durumları arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; medeni durum ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden aile beklentisi ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Habke ve Flynn (2002) 'e göre mükemmeliyetçilik evlilik ve flört gibi yakın ilişkileri etkileyecek davranışları içinde bulundurmaktadır. Şahiner (2011)'in yaptığı araştırmada evlilerin mükemmeliyetçilik puanları bekarların mükemmeliyetçilik puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Medeni durum ile OKB belirti alt ölçeklerinden OKB yavaşlık ($p < .05$), OKB kuşku ($p < .05$) OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Şenormancı (2010)'nın yaptığı çalışmada medeni durum ile OKB arasında herhangi bir ilişki bulunamamıştır fakat literatüre bakıldığı zaman Stekete ve ark. (1999) yaptıkları çalışmada evliliğin OKB belirtilerini azaltıp kısmi iyileşme sağladığını ortaya koymuşlardır.

g) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile kardeş sayıları arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; kardeş sayısı ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden sadece

şüphe ($p < .05$) ile anlamlı bir ilişki gözlenmiştir. Benk (2006) yaptığı araştırmada üç ve daha fazla kardeşe sahip olan kişilerin tek kardeşe sahip olanlardan daha yüksek mükemmeliyetçilik puanları rapor ettiklerini saptamıştır.

Kardeş sayısı ile OKB belirti alt ölçekleri arasında OKB temizlik ($p < .001$) negatif anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çilli ve ark. (2004) yaptıkları çalışmada ailenin ilk ve tek çocuk olma, az veya çok sayıda kardeşe sahip olmayı OKB için risk etkeni olarak değerlendirmiştir. Evde yaşayan insan sayısının artması ile kardeş kıskançlığı vs. gibi durumların temizlik alt ölçeğinde bireylerin kardeşleri arttıkça düşük puanlar raporladığı düşünülmektedir.

h) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile anne, baba ya da iki ebeveynin de öğretmen olması arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; öğretmen olan ebeveyn ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri arasında sadece şüphe ($p < .05$) ile pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Literatürde bu konuda herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır fakat çalışmamızın sonucunda saptanan sonuca dayanarak ebeveynleri öğretmen olan bireylerin yaptıkları işlerden şüphe duyma ve emin olamama düzeyleri yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Öğretmen olan ebeveyn ile OKB belirti alt başlıkları incelendiğinde OKB kontrol ($p < .05$) OKB temizlik ($p < .001$), OKB kuşku ($p < .001$), OKB ruminasyon ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Literatürde bu konuda herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

ı) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile annelerinin branşı arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; annenin branşı ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen ($p < .001$), alt ölçeği ile anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir. Annenin branşı ile OKB belirti alt başlıklarından yalnızca OKB temizlik ($p < .05$) alt başlığında pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Literatürde bu konu ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

i) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile babalarının branşı sayısı arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; babanın branşı ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden hiçbiri ile anlamlı bir ilişki saptanamamıştır. Babanın branşı ile OKB belirti alt

ölçeklerinden temizlik ile ($p < .05$) negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Literatürde bu konu ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

j) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveynin akademik yardımı arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; akademik yardım ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise sadece mükemmeliyetçilik şüphe ($p < .001$), alt ölçeği ile pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. Literatür incelendiğinde Frost ve ark., (1990) yaptıkları çalışmalarda çok boyutlu mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden şüpheyi, kişinin başarı kabiliyetine yönelik duyduğu endişe olarak aktarmaktadırlar. Bu çalışmada bu boyut ile pozitif bir sonuç çıkmasının sebebinin çocuğun öğretmen ebeveynin akademik yardımı sırasında kendisinden ve başarısından emin olmaması olarak düşünülebilir.

Akademik yardım alma ile OKB belirti alt başlıklarından OKB yavaşlık ($p < .001$), OKB kuşku ($p < .001$), ve OKB ruminasyon ($p < .001$), arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Literatürde bu konu ile ilgili bir çalışmaya ulaşılamamıştır. OKB alt ölçekleri göz önünde bulundurulduğunda ise ödev ve derslere yardım eden ebeveyn çocukların OKB belirtilerini etkilediği söylenebilir.

k) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşanan yer ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde hiçbir alt ölçekle anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Aynı şekilde öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşanan yer ile OKB belirti alt başlıklarından hiçbiri ile anlamlı sonuç saptanamamıştır. Bu açıdan bu değişkenin literatüre herhangi bir katkısı olmamıştır.

l) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile şu anda yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; şuan yaşanan yer ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik düzen ($p < .05$) ve kişisel standartlar ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Kişisel standartlar kişinin çok yüksek standartlara sahip olması ve bu standartlara aşırı önem vermesi ile ilgili düzen alt boyutu ise kurallı olma düzene uyma eğilimi ile ilgilidir. (Frost ve ark., 1990) Şuan yaşanan yer ile OKB belirti alt başlıklarından hiçbiri ile anlamlı bir

ilişki saptanamamıştır. Literatürde bu konu ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

m) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı pozitif ayrımcılığa maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; pozitif ayrımcılığa maruz kaldığını hisseden bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde hiçbir alt ölçek ile anlamlı bir sonuç saptanamamıştır. Literatürde bu konu ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır..

Pozitif ayrımcılığa maruz kaldığını hisseden bireylerin OKB belirti alt başlıkları OKB yavaşlık ($p < .05$) ve OKB kuşku ($p < .05$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. Literatüre bakıldığında bu konu ile ilgili herhangi bir kaynağa ulaşılamamıştır. Ancak yavaşlık ve kuşku obsesyonları göz önünde bulundurulduğunda kişilerin toplum tarafından ayrımcılığa uğramaması işlerini düzgün ve kontrollü bir şekilde yaptıkları için yavaşlık ve kuşku alt ölçekleri ile pozitif anlamlı ilişkiler gösterdikleri düşünülmektedir.

n) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı diğer öğrenciler tarafından fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik hatalar ($p < .001$), şüphe ($p < .001$), ebeveyn eleştirisi ($p < .001$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Çocuklar maruz kaldıkları kötü davranışlardan kaçınmak için mükemmeliyetçi olabilir ya da maruz kaldığı utanma duygusu ve hakaretlerden kaçınmak için mükemmeliyetçi olabilir. Fiziksel ya da psikolojik saldırıya maruz kalmış ya da düzensiz ev ortamlarında büyümüş kişiler ebeveynlerinden utanç duyarak güvenilmez olduklarını düşünebilirler. Bu belirsiz ortamlarda mükemmeliyetçiliğin kontrol duygusu oluşturduğu söylenebilir (Flett ve ark., 2002). Bu bağlamda literatür ile ulaştığımız sonuçlar değerlendirilecek olursa yapılan bu çalışmada fiziksel/sözlü şiddete maruz kalanlar ile negatif bir ilişki bulunmuştur. Bunun sebebinin öğretmen anne ve/veya babanın çocuğu ile iyi bir bağ kurması ve güvenli bir ev ortamı içinde yetiştirmesi olarak düşünülebilir. Mükemmeliyetçilerin sosyal ortamlarında sürekli bir tehlike vardır ve yargılayıcı olan ve mükemmelden daha az bir sonuçtan tatmin

olmayacak insanlar bu sosyal ortamın içerisinde (Habke ve Flynn, 2002). Memuriyet ve tayin göz önünde bulundurulduğu zaman çocuğun anne ve babasına yabancı çevreye karşı daha çok bağlanmasının da bunda etkili olduğu düşünülmektedir.

Fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma ile OKB belirti alt başlıklarından tüm alt boyutlar ile pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur ; OKB kontrol($p < .001$), OKB temizlik($p < .05$), OKB yavaşlık($p < .001$), OKB kuşku ($p < .001$) ve OKB ruminasyon ($p < .001$). Literatürde bu konu ile ilgili bilgiler çok kısıtlıdır. Kişiler gerçekleşmesinin çok düşük bir ihtimal olduğunu bilseler de, kontrolleri dışında kalırsa başlarına bir felaket geleceği endişesiyle emin olmaya çabalarlar (Şahin, 1997). Literatür ile yapılan çalışma karşılaştırıldığı zaman fiziksel/sözlü şiddete maruz kalan kişilerde OKB belirtilerinin verdiği sonuçlar literatür ile uyumlu olarak saptanmıştır.

o) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveyni temsil etmesi yüzünden hareketlerini kısıtlama arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; hareketleri kısıtlama ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik hatalar ($p < .05$), şüphe ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Literatür incelendiğinde Flett ve ark. (2002) tarafından ortaya konan bulgularda mükemmeliyetçilik gelişimi şunlara bağlanmıştır. Çocuğun sosyal olup olmama isteği ve mükemmelleşip başkalarını memnun etmeyi isteyip istememesi, çocuğun kendisine dönük mükemmeliyetçilik özellikleri taşıyan biri ile birlikte olması ve onu taklit edip etmeme isteği, aile ortamının yüksek standartlara ulaşılmasını isteyip istememesi, çocuğun mükemmelliğin mümkün olduğunu belirtilen alanlarda başarılı olup olmaması. Buna bağlı olarak literatür ve çalışmamız karşılaştırıldığı zaman kişilerin ailesini temsil ettikleri durumlarda kendilerini (hareketleri) kısıtlayıp hatalar ve şüphe ile negatif bir ilişki gösterdikleri düşünülmektedir.

Hareketlerini kısıtlama ile OKB belirti alt başlıklarından tümünde anlamlı bir sonuç saptanmıştır. OKB kontrol ($p < .05$), OKB temizlik ($p < .05$), OKB yavaşlık($p < .05$), OKB kuşku ($p < .001$) ve OKB ruminasyon ($p < .05$). Literatürde bu konuyla ilgili çalışmaya ulaşamadık. Fakat OKB dikkate alındığı

zaman kişi hareketlerini kontrol, bir işi düzgün yapmak için uğraş, şüphe ya da emin olmama düşüncelerine yönelik kontrol isteği ve diğer değişkenlerin etkisinin olduğu ve bunun da bu çalışmada pozitif bir ilişkiyi yordadığı düşünülmektedir.

p) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kendi öğretmenleri olması arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; ebeveyni öğretmenliğini yapan bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise sadece mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi alt ölçeği ile negatif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. ($p < .05$) Literatür incelendiğinde bu konu ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Fakat bu araştırmada çıkan sonuç kişinin kendi ebeveyninin aynı zamanda öğretmeni olması ile ilgili negatif yönde sonucun sebebinin çocukların anne ve babaları hakkında algıladıkları rol çatışması olduğu düşünülebilir.

Ebeveyni öğretmenliğini yapan bireylerin OKB belirti alt başlıkları ile arasındaki ilişkiye bakıldığında OKB kuşku ($p < .001$), OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. Literatür incelendiği zaman bu konu ile ilgili herhangi bir sonuca ulaşılamamıştır. Araştırmada çıkan sonuç kuşku ve ruminasyon alt ölçekleri ile pozitif yönde anlamlıdır. Bunun sebebinin ebeveynin öğretmen olmasından dolayı kişinin yaşadığı yaptıklarından emin olamama ve

r) Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kuralcı/disiplinli olması arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; kuralcı ebeveyne sahip bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi ($p < .001$) ve aile beklentisi ($p < .001$) alt ölçeği ile negatif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. Mükemmeliyetçiliğin gelişmesinde etkili olan durumlarda aile tutumu büyük önem taşımaktadır. Ebeveyn eleştirelliği, ebeveynlerin aşırı derecede sert olduklarını algılamayla ilgilidir (Flett ve Hewitt, 2002). Öğretmen çocukları küçük yaşlardan itibaren anne ya da babalarını birer otorite figürü olarak gördükleri annelik ya da babalık dışında bir rol ile gözlemlemektedirler. Bu yüzden ebeveynlerinin kuralcı olduğunu söyleyen bireylerin sayıları azımsanmayacak kadar çoktur.

Kuralcı ebeveyne sahip bireylerin OKB belirti alt başlıkları ile arasındaki ilişkiye bakıldığında ancak OKB ruminasyon ($p < .05$) alt ölçeğinde pozitif anlamlı

bir sonuç saptanmıştır. Kişinin sonu gelmez bir biçimde basit günlük olayları tekrar tekrar kendi içinde tartışması, bir sonuç almadan leh ya da aleyhte tartışmayı sürdürmesi veya geçmiş olaylarda duyulan suçluluk duyguları ile geçmişteki olaylar üzerinde durma ruminasyon obsesyonu olarak belirtilmiştir. Ayrıca bireyler gelecek ile düşünce zinciri kuralar (Akhtar ve ark., 1975). Öğretmen ebeveynin kuralcı algılanması ile OKB literatürüne bakıldığında anlamlı pozitif bir sonuç çıkmasının sebebinin öğretmen çocuklarının kuralcı ebeveynleri ile ilgili bitmek bilmeyen zihinsel tartışmaları olduğu düşünülmektedir.

3. Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri arasında bir ilişki var mıdır? Problemine yönelik analiz sonucunda; Mükemmeliyetçilik düzen alt ölçeği ile OKB kontrol , OKB temizlik ve OKB kuşku arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik hatalar ile OKB kontrol , OKB temizlik ve OKB yavaşlık, OKB kuşku OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik şüphe OKB kontrol , OKB temizlik , OKB yavaşlık, OKB kuşku, OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki gözlenmiştir (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştiri ile OKB kontrol, OKB temizlik, OKB yavaşlık, OKB kuşku ve OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik aile beklenti ile OKB kontrol , OKB temizlik, OKB yavaşlık, OKB kuşku , OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik kişisel standart ile OKB kontrol , OKB temizlik ve OKB yavaşlık, OKB kuşku OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün $p'ler < .001$)

Yapılan Pearson Korelasyon analizi sonucunda mükemmeliyetçilik ölçeği toplam puanı ile OKB kontrol , OKB temizlik, OKB yavaşlık, OKB kuşku , OKB

ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün p 'ler $< .001$)

OKB ölçeği toplam puanına bakıldığında ise düzen , hatalar, şüphe, ebeveyn eleştirisi, aile beklentisi ve kişisel standartlar arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün p 'ler $< .001$)

Mükemmeliyetçilik ölçeği toplam puanı ile OKB ölçeği toplam puanına Pearson korelasyon analizi sonucu ile bakıldığında arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün p 'ler $< .001$)

Yapılan çeşitli araştırmalar mükemmeliyetçi kişilik özellikleri ve klinik olmayan OKB belirtileri arasında yüksek düzeyde ilişki olduğunu göstermektedir (Frost ve ark., 1990; Rhéaume ve ark., 1995). Frost ve ark. (1994) yaptıkları çalışmada klinik olmayan OKB belirtileri gösteren kişilerin belirtileri göstermeyenlere oranla daha fazla kendisini suçlayan, risk almaktan kaçınan kişiler olduklarını söylemiştir. OKB hastaları ve normal popülasyon arasında ebeveyn eleştiriselliği ya da ebeveyn beklentisi boyutunda fark olmadığını gösteren çalışmalar da mevcuttur (Frost ve Steketee, 1997).

OKB belirtiler ile mükemmeliyetçilik alt boyutları arasındaki en güçlü sonuçlar Frost Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği'nin hatalara aşırı dikkat ve davranışlardan şüphe duyma ile OKB belirtileri arasında gösterilmektedir (Shafran ve Mansell, 2001). Rice ve Pence (2006) yaptıkları çalışmada hatalara aşırı dikkat alt boyutunun OKB' un özgün bir yordayıcısı olduğunu saptamışlardır. Yapılan bu çalışmada mükemmeliyetçilik alt ölçek ve toplam puanları, OKB belirtileri alt ölçek ve toplam puanları arasında negatif ilişki saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının anne ya da babalarının çalıştıkları varsayılarak evde bir çok iş ile küçük yaşlardan itibaren karşı karşıya kaldıkları düşünülmektedir. Flett ve Hewitt (1995) yaptıkları çalışmada ailelerin çocuklarından beklentilerinin olduğunu, bazı ailelerde ise çocukların yapabileceğinden daha büyük beklentiler içinde olduklarını söylemişlerdir. Buna bağlı olarak bazı çocuklar anne babalarının isteklerini yerine getiremez ve bunun altında ezilirler. Bu ve benzeri çocuklar üstlendikleri yüklerinden dolayı kronik yardım yoksunluğu duygusu ve çaresiz olma

duygusu hissetmektedirler. Bu gibi durumlar çocuklarda mükemmeliyetçilik gelişimini sağlar. Bu çalışma bağlamında değerlendirecek olursak anne ya da babasının evde olmadığı, kendi işlerini kendilerinin yaptığını düşünülen öğretmen çocuğu popülasyonundan kişisel standartlar ve kurallar belirleyip ailenin onayını almak için uğraşması beklenebilir.

VI. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç :

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile cinsiyet arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden yalnızca düzen/tertip boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki mevcuttur ($p < .001$) Cinsiyet ile OKB temizlik ($p < .05$) arasında pozitif anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile yaş arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; yaş ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen/tertip boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir. ($p < .001$) Yaş ile OKB kontrol, OKB yavaşlık , OKB kuşku OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif ilişkiye rastlanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile eğitim durumu arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; eğitim durumu ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca Kişisel Standart boyutuyla anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir ($p < .001$) Eğitim durumuyla OKB kuşku arasında anlamlı pozitif ilişki bulunmuştur ($p < .05$).

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile meslek arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; meslek ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen alt boyutuyla pozitif bir anlamlı ilişki gözlenmiştir ($p < .05$). Meslek ile OKB arasında hiçbir alt ölçekte anlamlı sonuç elde edilememiştir.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile gelir düzeyi arasında bir ilişki var mıdır Alt problemine yönelik analiz sonucunda; mükemmeliyetçilik düzen alt ölçeği ($p < .05$). ve kişisel standartlar ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Gelir durumu ile OKB belirtileri alt ölçekleri incelendiğinde OKB yavaşlık ($p < .05$), OKB kuşku ($p < .05$), OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir ilişki gözlenmiştir.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile medeni durumları arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; medeni durum ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden aile beklentisi ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Medeni durum ile OKB belirti alt ölçeklerinden OKB yavaşlık ($p < .05$), OKB kuşku ($p < .05$) OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile kardeş sayıları arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; kardeş sayısı ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden sadece şüphe ($p < .05$) ile anlamlı bir ilişki gözlenmiştir. Kardeş sayısı ile OKB belirti alt ölçekleri arasında OKB temizlik ($p < .001$) negatif anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile anne, baba ya da iki ebeveynin de öğretmen olması arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; öğretmen olan ebeveyn ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri arasında sadece şüphe ($p < .05$) ile pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Öğretmen olan ebeveyn ile OKB belirti alt başlıkları incelendiğinde OKB kontrol ($p < .05$) OKB temizlik ($p < .001$), OKB kuşku ($p < .001$), OKB ruminasyon ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile annelerinin branşı arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; annenin branşı ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise yalnızca düzen ($p < .001$), alt ölçeği ile anlamlı bir pozitif ilişki göstermektedir. Annenin branşı ile OKB belirti alt başlıklarından yalnızca OKB temizlik ($p < .05$) alt başlığında pozitif anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile babalarının branşı sayısı arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; babanın branşı ile mükemmeliyetçilik alt ölçeklerinden hiçbiri ile anlamlı bir ilişki saptanamamıştır. Babanın branşı ile OKB belirti alt ölçeklerinden temizlik ile ($p < .05$) negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveynin akademik yardımı arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; akademik yardım ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise sadece mükemmeliyetçilik şüphe ($p < .001$), alt ölçeği ile pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. Akademik yardım alma ile OKB belirti alt başlıklarından OKB yavaşlık ($p < .001$), OKB kuşku ($p < .001$), ve OKB ruminasyon ($p < .001$), arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşanan yer ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde hiçbir alt ölçekle anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Aynı şekilde öğretmenlik dolayısıyla en uzun yaşanan yer ile OKB belirti alt başlıklarından hiçbiri ile anlamlı sonuç saptanamamıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile şu anda yaşadıkları yer arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; şuan yaşanan yer ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik düzen ($p < .05$) ve kişisel standartlar ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Şuan yaşanan yer ile OKB belirti alt başlıklarından hiçbiri ile anlamlı bir ilişki saptanamamıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı pozitif ayrımcılığa maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; pozitif ayrımcılığa maruz kaldığını hisseden bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde hiçbir alt ölçek ile anlamlı bir sonuç saptanamamıştır. .. Pozitif ayrımcılığa maruz kaldığını hisseden bireylerin OKB belirti alt başlıkları OKB yavaşlık ($p < .05$) ve OKB kuşku ($p < .05$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen çocuğu olmaktan dolayı diğer öğrenciler tarafından fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine

yönelik analiz sonucunda; fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik hatalar ($p < .001$), şüphe ($p < .001$), ebeveyn eleştirisi ($p < .001$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Fiziksel/sözlü şiddete maruz kalma ile OKB belirti alt başlıklarından tüm alt boyutlar ile pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur ; OKB kontrol($p < .001$), OKB temizlik($p < .05$), OKB yavaşlık($p < .001$), OKB kuşku ($p < .001$) ve OKB ruminasyon ($p < .001$).

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen olan ebeveyni temsil etmesi yüzünden hareketlerini kısıtlama arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; hareketleri kısıtlama ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik hatalar ($p < .05$), şüphe ($p < .05$) arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Hareketlerini kısıtlama ile OKB belirti alt başlıklarından tümünde anlamlı bir sonuç saptanmıştır. OKB kontrol ($p < .05$), OKB temizlik ($p < .05$), OKB yavaşlık($p < .05$), OKB kuşku ($p < .001$) ve OKB ruminasyon ($p < .05$).

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kendi öğretmenleri olması arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; ebeveyni öğretmenliğini yapan bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise sadece mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi alt ölçeği ile negatif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. ($p < .05$) Ebeveyni öğretmenliğini yapan bireylerin OKB belirti alt başlıkları ile arasındaki ilişkiye bakıldığında OKB kuşku ($p < .001$), OKB ruminasyon ($p < .001$) arasında pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri ile öğretmen ebeveynlerinin kuralcı/disiplinli olması arasında bir ilişki var mıdır? Alt problemine yönelik analiz sonucunda; kuralcı ebeveyne sahip bireyler ile mükemmeliyetçilik alt ölçekleri incelendiğinde ise mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi ($p < .001$) ve aile beklentisi ($p < .001$) alt ölçeği ile negatif anlamlı bir sonuç saptanmıştır. Kuralcı ebeveyne sahip bireylerin OKB belirti alt başlıkları ile arasındaki ilişkiye bakıldığında ancak OKB ruminasyon ($p < .05$) alt ölçeğinde pozitif anlamlı bir sonuç saptanmıştır.

Öğretmen çocuklarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ve obsesif kompulsif belirtileri arasında bir ilişki var mıdır? Problemine yönelik analiz sonucunda; Mükemmeliyetçilik düzen alt ölçeği ile OKB kontrol , OKB temizlik ve OKB kuşku arasında negatif anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik hatalar ile OKB kontrol , OKB temizlik ve OKB yavaşlık, OKB kuşku OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik şüphe OKB kontrol , OKB temizlik , OKB yavaşlık, OKB kuşku, OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki gözlenmiştir (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik ebeveyn eleştirisi ile OKB kontrol, OKB temizlik, OKB yavaşlık, OKB kuşku ve OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik aile beklenti ile OKB kontrol , OKB temizlik, OKB yavaşlık, OKB kuşku , OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik kişisel standart ile OKB kontrol , OKB temizlik ve OKB yavaşlık, OKB kuşku OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün $p'ler < .001$)

Yapılan Pearson Korelasyon analizi sonucunda mükemmeliyetçilik ölçeği toplam puanı ile OKB kontrol , OKB temizlik, OKB yavaşlık, OKB kuşku , OKB ruminasyon arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün $p'ler < .001$)

OKB ölçeği toplam puanına bakıldığında ise düzen , hatalar, şüphe, ebeveyn eleştirisi, aile beklentisi ve kişisel standartlar arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün $p'ler < .001$)

Mükemmeliyetçilik ölçeği toplam puanı ile OKB ölçeği toplam puanına Pearson korelasyon analizi sonucu ile bakıldığında arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. (bütün p 'ler $< .001$)

6.2. Öneriler :

- Araştırma örnekleminin sadece Balıkesir ili Edremit ilçesinde ikamet eden öğretmen çocuklarından seçilmesi dolayısıyla farklı bölgelerde de bu araştırmanın genişletilerek tekrarlanması iyi olacağı düşünülmektedir.
- Kontrol grubu oluşturularak normal popülasyon ile öğretmen çocukları arasındaki ya da farklı meslek grupları ile öğretmen çocukları arasındaki korelasyona bakılmasının literatür açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.
- Öğretmenlere rol karmaşası yaşamamaları için öğrenim süreleri içerisinde ya da mesleğin ilk yıllarında ebeveyn olma ile ilgili kapsamlı bilgilendirme yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Abraham, K. (1997) Contributions to the theory of the anal character. *Essential Papers on Obsessive Compulsive Disorder*, (D. J. Stein, M. Stone, Ed). New York: New York University Press.
- Adler, A. (2004), *Yaşamın Anlam ve Amacı*, (K. Şipal, çev.). İstanbul: Say.
- Akhtar, S., Wig, N.N., Varma, V.K., Peshad, D., Verma, S.K. (1975). Aphenomenologicalanalysis of symptoms in obsessivecompulsiveneurosis. *British Journal of Psychiatry*, 127, 342-348.
- American Psychiatric Association. (2000). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Washington DC: American Psychiatric Press.
- Antony, M., Swinson, R. P. (2000), *Mükemmeliyetçilik Dost Sandığımız Düşman*. (A. Açıkgöz, çev.). İstanbul: Kuraldışı.
- Ataünal, A. (2003). *Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen?* Ankara: Milli Eğitim Vakfı Yayınları.
- Avasthi, A., Kumar, D. (2004). Phenomenology of obsessive compulsive disorder. *Jk Science Review Article*, 6, 1, 9-14.
- Aytan, M. E. (2010). *Obsesif Kompulsif Bozukluklarda Denetim Odağı ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Programı, İstanbul.
- Barrow, J.C., Moore, C.A. (1983). Group interventions with perfectionist thinking. *Personal and Guidance Journal*, 61, 612-615.
- Başaran, İ. (1992). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Gül.
- Başaran, E. (1995). *Eğitim Yönetimi*, Ankara: Kadioğlu Matbaacılık.
- Benk, A. (2006). *Üniversite öğrencilerinde mükemmeliyetçi kişilik özelliğinin psikolojik belirtilerle ilişkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı.
- Bhar S. S. (2004). Self-ambivalence in obsessive-compulsive disorder. Degree of Doctor of Philosophy, Department of Psychology, University of Melbourne.

- Bieling, P. J., Israeli, A. L., Antony, M. M. (2004), Is perfectionism good, bad, or both? examining models of the perfectionism construct, *Personality and Individual Differences*, 36, 1373-1385.
- Bjorgvinsson, T., Hart, J., Heffelfinger, S. (2007). Obsessive-compulsive disorder: update on assessment and treatment. *J. Psychiatr Pract*, 13, 362-372.
- Bogetto, F., Venturello, S., Albert, U., Mania, G., Ravizza, L. (1999). Gender-related clinical differences in obsessive-compulsive disorder. *European Psychiatry*, 14, 434-441.
- Burns, D. D. (1980). The perfectionist script for self defeat. *Psychology Today*, 2(8), 34-51.
- Bouchard, C., Rhéaume, J., Ladouceur, R. (1999). Responsibility and perfectionism in OCD: an experimental study. *Behaviour Research and Therapy*, 37, 239-248.
- Büyükkaragöz, S. (1998). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Konya: Mikro.
- Camadan F. (2009). *Orta Öğretim Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Campbell, J.D., DiPaula, A., (2002). Perfectionist self-beliefs: Their relation to personality and goal pursuit. Flett, G. L., Hewitt, P. L. (ed.). *Perfectionism: Theory, Research, and Treatment*. Washington DC: American Psychological Association.
- Carr, D. (2000) Education profession and culture: some conceptual question *British Journal of Education Studies*, 48.
- Cheng, K. (2001). Life stress, problem solving, perfectionism, and depressive symptoms in chinese. *Cognitive Therapy and Research*, 25, 3, 303-310.
- Cırcır, B. (2006). *Öğretmen adaylarının denetim odakları ve mükemmeliyetçilik tutumlarının bazı özellik niteliklerine göre karşılaştırılması olarak incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Clark, D. A. (2004). *Cognitive-Behavioral Therapy for OCD*. New York: The Guilford Press.
- Çelikkaya, H.(1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*.İstanbul: Alfa.
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 2, 207-237.
- Çilli, A. S.,Telcioğlu, M., Aşkın, R., Kaya, N., Bodur, S., Kucur, R. (2004).Twelve-month prevalence of obsessive-compulsivedisorder in Konya, Turkey. *Comprehensive Psychiatry*, 45, 367-74.
- Dinç, Y. (2001). *Predictive role of perfectionism on depressive symptoms and anger: negative life events as the moderator*. A Thesis Submitted to The Graduate School of Social Sciences of The Middle East Technical University .
- Ebert M, Loosen P, Nurcombe B (2003). *Diagnosis & Treatment in Psychiatry*. (S. Birsöz, çev.). Karaman: Güneş.
- Ellis, A. (2002). The role of irrational beliefs in perfectionism. *Perfectionism: Theory, Research, and Treatment*, (G. Flett ve P. L. Hewitt, ed.). Washington: American Psychological Association.
- Enns, M. W., Cox, B. J., (2002). The nature and assessment of perfectionaism: A critical analysis. *Perfectionism: Theory, Research, and Treatment* (G. Flett ve P. L. Hewitt, ed.). Washington: American Psychological Association.
- Erol, N., Savaşır I., (1988) *Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi Bildiri Kitabı*. Ankara: GATA Basımevi.
- Ertuğrul, H., (2000). *Öğretmenin Başarı Kılavuzu*. İstanbul: Nesil.
- Eryılmaz, T. E. ve Tosun, A. (2013). Obsesif kompulsif bozuklukta kontrol ihtiyacı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13, 1, 121-130.
- Eskicumalı, A. (2002). Eğitim, öğretim ve öğretmenlik mesleği. *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (Y. Özden, ed.). Ankara: Pegem.
- Flett, G. L. Hewitt, P. L. & Singer, A. (1995). Perfectionism and parental authority styles. *Individual Psychology*. 51, 50-60.
- Flett, G. L., Hewitt, P. L., (2002). Perfectionism and maladjustment: An overview of theoretical, definitional, and treatment issues. *Perfectionism: Theory, Research,*

- and Treatment* (G. Flett ve P. L. Hewitt, ed.). Washington: American Psychological Association.
- Foa, E. B., Kozak, M. J., Goodman W. K. (1995). DSM-IV field trial: Obsessive compulsive disorder. *American Journal of Psychiatry*, 152, 1, 90–96.
- Frost, R. O., Lahart C. M., Rosenblate, R. (1991). The development of perfectionism: A study of daughters and their parents. *Cognitive Therapy and Research*, 15, 469-489.
- Frost. R. O. & Marten, P. A., Lahart, C. & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14, 5, 449-468
- Frost, R. O., Steketee, G., Cohn, L., & Griess, K. (1994). Personality traits in subclinical and non-obsessive-compulsive volunteer sand their parents. *Behaviour Research and Therapy*, 32(1), 47-56.
- Gabbard G.O. (2000). Anxiety Disorders Dynamic Aspects to Axis I Disorders Psychodynamic Psychiatry in Clinical Practice Third Edition American Psychiatric Press.
- Gilman, R., Ashby, J. (2003). Multidimensional perfectionism in a sample of middle school students: An exploratory investigation. *Psychology in The School*, 40, 6.
- Greenspot, T. S. (2008). Making sense of error: a view of the origin sand treatment of perfectionism. *American Journal of Psychotherapy*, 62 (3), 263-282.
- Habke, A. M., & Flynn, C.A. (2002). Interpersonal aspects of trait perfectionism. Flett G.L., Hewitt P.L., (Ed). *Perfectionism: Theory, Research, Treatment* (151-180). Washington DC: American Psychological Association.
- Hamacheck, D. E. (1978). Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism, *Psychology*, 15, 27-33.
- Hewitt, P. L., Flett, G. L. (1991). Perfectionism and learned resourcefulness in depression and self-esteem. *Personality and Individual Differences*, 12, 61-68.
- Hewitt, P. L., Flett, G. L., & Turnbull-Donovan, W. (1992). Perfectionism and suicidal potential. *British Journal of Clinical Psychology*, 5, 2, 181-190.
- Hewitt, P.L., Caelian, C.F., Flett, G.L., Sherry, S.B., Collins, L., & vd. (2002). Perfectionism in children: Associations with depression, anxiety, and anger. *Personality and Individual Differences*, 32, 6, 1049-1061.

- Hesapçioğlu, M. (1998). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, İstanbul: Beta.
- Hodgson, R. J., and Rachman, S. (1977). Obsessional-compulsive complaints. *Behavior Research and Therapy*, 15, 389-395.
- Horney, K. (1975). *Nevrozlar ve İnsan Gelişimi, Öz Geliştirme Kavgası*. (S. Budak, çev.). İstanbul: Öteki.
- İlter, B. (2015). *Bibliyoterapi Tekniğinin Üstün Yetenekli Çocukların Mükemmeliyetçilik Düzeylerine Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Jones E. (1997). Hate and anal erotism in the obsessional neurosis. *Essential Papers on Obsessive-Compulsive Disorder* (D.J. Stein ve M. Stone, ed.). 1997. New York: New York University Press.
- Juang Y. Y., Liu C. Y. (2001). Phenomenology of obsessive-compulsive disorder in Taiwan. *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 55, 623-627.
- Judd L. (1965). Obsessive-compulsive neurosis in children. *Arch Gen Psychiatr*, 12, 136-143.
- Kaplan, H. I., Sadock, B. J., Grebb, J. A. (1994). *Obsessive Compulsive Disorder. Synopsis of Psychiatry*, (7. Baskı). Baltimore: Williams & Wilkins.
- Kaplan H. I. , Sadock B. J. (2002) Anksiyete Bozuklukları. Kaplan & Sadock Klinik Psikiyatri, Kaplan & Sadock/Özet Psikiyatri 9. Baskı'dan Alınmıştır., 2. Baskı, (Çev. ed.: H Aydın, A Bozkurt), Güneş Kitabevi, Ankara, 2005, s. 211-246
- Kaplan, H. I., Sadock, B. J. (2004). *Concise Textbook of Clinical Psychiatry*. AbayE., (çev.). Nobel Tıp.
- Karadağ, F., Kalkan Oğuzhanoğlu, N., Özdel, O., Ateşçi, F. C., Amuk, T. (2006). Ocd symptoms in a sample of Turkish patients: A phenomenological picture. *Depression and Anxiety*, 23, 145-152.
- Karagözoğlu, G. (1987). Toplumda öğretmenlik mesleğinin yeri ve sorunları. *Çağdaş Eğitim*, 118.
- Karamustafalıoğlu, K. O., Akpınar, A. (2006). Obsesif kompulsif bozukluk. *Türkiye Klinikleri Journal of Internal Medical Sciences*, 2, 12, 30-44.

- Kawamura, K. Y. , Frost, R. O. & Harmatz, M. G. (2002). The relationship of perceived parenting styles to perfectionism. *Personality and Individual Differences*, 32, 317-327.
- Klein M. (1940). Mourning and its relation to manic depressive states. love, guilt and reparation and other works 1921-1945, 1998, London: Vintage.
- Kolesnik, B. W. (1970), *Educational Psychology*. London: Mc Grawhill.
- Koran, L. M. (2000). Quality of life in obsessive compulsive disorder. *Psychiatric Clinics of North America* 23, 3, 509-517.
- Koşe, Ç. (2010). *Obsesif Kompulsif Bozukluğu Olan Çocuklara Uygulanmış Olan Bilişsel Davranışçı Terapi, İlaç Tedavisi ve Kombinasyonunun Etkililiklerinin Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kottman, T. (2000), Perfectionist children and adolescents: implications for school counselors. *Professional School Counseling*, 3, 3, 182-189.
- Kozak, M. J., Foa, E. B. (1994). Obsessions, overvalued ideas, and delusions in obsessive–compulsive disorder. *Behavioral Research and Therapy*, 32, 343–353.
- Küçükahmet, L. (1994). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Gazi Büro Kitabevi.
- Lasota, M. (2005). *Perfectionism and the role of self-esteem*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). University of Nevada, Las Vegas, USA.
- Leib, P. T. (2001). Integrating behavior modification and pharmacotherapy with the psychoanalytic treatment of obsessive compulsive disorder: A case study. *Psychoanalytic Inquiry*, 21, 222-242.
- Lensi, P., Cassano, G. B., Correddu, G., Ravagli, S., Kunovac, J. L., Akiskal, H. S. (1996). Obsessive compulsive disorder: familial-developmental history, symptomatology, comorbidity and course with special reference to gender-related differences. *The British Journal of Psychiatry*, 169, 101-107.

- Mallinger A., 184. The obsessive myth of control. *J Am Acad Psychoanal*, 12:147-165.
- McGuire PK, Bench CJ, Frith CD Functional anatomy of obsessive-compulsive phenomena. *Br J Psychiatry*, 164:459-468, 1994.
- Mısırlı Taşdemir, Ö. (2003). *Üstün Yetenekli Çocuklarda Mükemmeliyetçilik, Sınav Kaygısı, Benlik Saygısı, Kontrol Odağı, Öz Yeterlik ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Miquelon, P., Vallerand, R. J., Grouzet, F. M. E., ve Cardinal, G. (2005). Perfectionism, academic motivation, and psychological adjustment: An integrative model. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 31, 913- 924.
- Noshirvani, H. F., Kasvikis, Y., Marks, I. M., Tsakiris, F., Monteiro, W. O. (1991). Gender divergent aetiological factors in obsessive-compulsive disorder. *The British Journal of Psychiatry*, 158, 260-263.
- Obsessive Compulsive Cognitions Working Group, OCCWG. (1997). Cognitive assessment of obsessive-compulsive disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 35, 7, 667- 681.
- O'Leary, E. M. M., Barrett, P. and Fjermestad, K. W. (2009). Cognitive-behavioral family treatment for childhood obsessive-compulsive disorder: A 7-year follow-up study. *Journal of Anxiety Disorders*, 23, 973-978.
- Oral, M.(1999). *The Relationship Between Dimensions of Perfectionism, Stressful Life Events and Depressive Symptoms In University Students 'A Test of Diathesis-Stress Model of Depression'*, A Thesis Submitted to The Graduate School of Social Sciences of The Middle East Technical University.
- Öncül, R. (2000). *Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Özbay, Y., Mısırlı Taşdemir, Ö. (2003), Çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Özgür, F. N. (1994). *Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutum*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Pacht, A. R. (1984). Reflections on perfection. *American Psychologist*. 39, 386- 390.

- Parker, W. D. (1997). An empirical typology of perfectionism in academically talented children, *American Educational Research Journal*, 34, 545-562.
- Parker, W. D. (1997). Healthy perfectionism in gifted. *Journal of Secondary Gifted Education*, 11, 4, 173-182.
- Rachman S. J., De Silva P. (1978). Abnormal and normal obsessions. *Behaviour Research and Therapy* 16, 233-238.
- Rh eume, J., Freeston, M. H., Dugas, M. J., Letarte, H., Ladouceur, R. (1995). Perfectionism, responsibility and obsessive compulsive symptoms. *Behaviour Research and Therapy*, 33(7), 785-794.
- Rice, K. G. , Ashby, J. S., Slaney, R. B., (1998). Self-Esteem as a Mediator Between Perfectionism and Depression. A Structural Equations Analysis. *Journal of Counseling Psychology*.
- Rice, K. G., Mirzadeh, A. (2000), Perfectionism, attachment and adjustment, *Journal of Counseling Psychology*, 47, 2, 238-250.
- Rice, K. G., Pence, S. L. (2006). Perfectionism and obsessive – compulsive symptoms. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 28(2), 103-111.
- Riggs, D. S. (2000). Treatment of concurrent PTSD and OCD. A commentary on the case of Howard. *Cognitive Behavioral Practice*, 7, 130–132.
- Saboonchi, F., Lundh, L. G. (2003). Perfectionism, anger, somatic health And positive affect. *Personality And Individual Differences*, 35, 7, 1585-1599.
- Salkovskis, P. M. (1985). Obsessional-compulsive problems: A cognitive-behavioural analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 23, 571-583.
- “Alınmıstır” Rachman S (1998). A cognitive theory of obsessions: Elaborations. *Behaviour Research and Therapy*, 36, 385–401.
- Salzmann L. (1985). *Treatment of the Obsessive Personality*. New York: Aronson.
- Sapmaz, F. (2006). * niversite  ğrencilerinin Uyumlu ve Uyumsuz  zelliklerinin Psikolojik Belirti Düzeyleri Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Seferoğlu, S. S. (2004), * ğretmen Yeterlilikleri ve Mesleki Gelişim, Bilim ve Aklın Aydınlanđında Eğitim*. MEB.
- Semerci, . (2004). Türkiye’de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.

- Shafran, R., Mansell, W. (2001). Perfectionism and psychopathology: A review of research and treatment. *Clinical Psychology Review*, 21(6), 879-906.
- Shcherbakova, J. (2001), *Moderating Effects of Self-Efficacy on The Relationship Between Perfectionism and Depression Among College Student*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Mississippi State University.
- Siegle, D., Schuler, A. A. (2000). Perfectionism differences in gifted middle students. *Roepers Review*, 23, 39-44.
- Silverman, L. K. (1995). Perfectionism. Paper presented at the 11th World conference on gifted and talented children. Hong Kong.
- Soykan, Ö. N. (1997). Eğip Bükmeyen Bir Eğitim Nasıl Olanaklıdır? *Türkiye 2. Eğitim Felsefesi Kongresi 23-26 Ekim 1996, Y.Y.Ü. Egt. Fak. Van*. Ankara: Kozan.
- Stein M. B., Forde D. R., Anderson G., Walker J. R. (1997). Obsessive-compulsive disorder in the community: An epidemiologic survey with clinical reappraisal. *The American Journal of Psychiatry*, 154, 8, 1120-1126.
- Steketee, G. S., Eisen, J. L., Dyck, I. ve ark. (1999) Predictors of course in obsessive compulsive disorder. *Psychiatry Research*, 89, 229-238.
- Stöber J., Joormann J. (2001). Worry, procrastination and perfectionism: Differentiating amount of worry, pathological worry, anxiety and depression, *Cognitive Therapy and Research*, 25, 1, 49-60.
- Suddarth, B. H., Slaney, R. B. (2001). An investigation of the dimensions of perfectionism in college students. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34, 157-165.
- Sun, J., Li, Z., Buys, N., Storch, E.A. (2015). Correlates of comorbid depression, anxiety and helplessness with Obsessive Compulsive Disorder in Chinese adolescents. *Journal of Affective Disorders*, 174, 31-37.
- Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen niteliği ve öğretimdeki rolleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 8, 597-608.

Swedo SE, Rapoport JL, Leonard H, Lenane M, Cheslow D. Obsessivecompulsive disorder in children and adolescents. Clinical phenomenology of 70 consecutive cases. Arch Gen Psychiatry 1989; 46: 335-41.

Şahin, A.R. (1997). Obsesif kompulsif bozukluk. C. Güleç, E. Köroğlu(Ed), *Psikiyatri Temel Kitabı*. Hekimler Yayın Birliği.

Şahiner, Y. K. (2011). *Okul Yöneticilerinin Mükemmeliyetçi Davranışlarının Betimlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı, Tokat.

Şenormancı, Ö. (2010). *Obsesif Kompulsif Bozuklukta Obsesif İnançlar ve Semptom Ölçümleriyle İlişkisi*. (Tıpta Uzmanlık Tezi). Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi. İstanbul.

Tangney, J.P. (2002). Perfectionism and the self-conscious: Shame, guilt, embarrassment and pride. (Flett ve Hewit, Der.), *Perfectionism: Theory, Research and Treatment*. Washington, Dc; American Psychological Association.

Tatlı, M. (2012). *Obsesif Kompulsif Bozukluk Tanısı Almış Kişilerde Çocukluk Çağı Travmatik Yaşantılarının, Bu Bozukluğun Gelişimi Ve Belirti Şiddeti İle İlişkisi*. (Tıpta Uzmanlık Tezi). Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi. İstanbul.

Tezcan A. E., Millet B., Kuloğlu M. (1998). Türkiye ve Fransa’da obsesif kompulsif bozukluk tanısı alan hastaların sosyodemografik, klinik ve görüngüsel özelliklerinin karşılaştırılması. *Klinik Psikiyatri*, 1, 35-41.

Tezcan, M.(1992). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Zirve.

Topçuoğlu, V. (2003). Obsesif kompulsif bozuklukta psikanalitik görüşler. *Klinik Psikiyatri*, 6, 46-50.

Tozzi, F., Aggen, S. H., Neale, B. M., Anderson, C. B., Mazzeo, S. E., Neale, M. C., Bulik, C. M. (2004). The structure of perfectionism: A twin study. *Behavior Genetics*, 34 (5), 483-494.

Tükel, R., Polat, A., Genç, A., Bozkurt, O., Atlı, H. (2004). Gender-related differences among Turkish patients with obsessive-compulsive disorder. *Comprehensive Psychiatry*, 45, 5, 362- 366.

Tükel, R. (2004). Nevrotik bir fenomen olarak yineleme kompulsiyonu. *Psikanaliz Yazıları Nevrozlar Bağlam Yayınları*, 43-51.

Yavuzer, H. (2006). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi.

Wu, T.,Wei, M. (2008). Perfectionism and negative mood: The mediating roles of validation from others versus self. *Journal of Counseling Psychology*, 55(2),276-288.

Ek 1

DEMOGRAFİK FORM

1) Cinsiyetiniz: 1- Kadın () 2- Erkek ()

2) Yaşınız: 1- 18-23 () 2- 24-29() 3- 30-35()
4 - 36-41() 5- 42-47()

3) Eğitim Durumunuz:

- 1- () Okuryazar değil 2- () Okuryazar
3- () İlköğretim mezunu 4- () Lise Mezunu
5- () Yüksek Okul Mezunu 6- () Üniversite Mezunu
7- () Yüksek Lisans Mezunu 8- () Doktora Mezunu

4) Mesleğiniz: 1- () Öğrenci
2- () Diğer (lütfen belirtiniz) _____

5) Gelir aralığınız aşağıdakilerden hangisidir ?

- 1- () 0-1500 2- () 1501-2500 3- () 2500- 4000
4- () 4001-6000 5- () 6001 ve üzeri.

6) Medeni durumunuz:

- 1 ○ Bekar 2 ○ Evli 3 ○ Dul 4 ○ Boşanmış

7) Kardeş Sayısı

- 1- () Kardeşim yok 2- () Bir 3- () İki 4- () Üç 5- () Dört ve üzeri

8) Öğretmen Olan Ebeveyniniz Hangisi

- 1- () Anne 2- () Baba 3- () Anne ve Baba

9) Anneniz öğretmen ise lütfen branşını belirtiniz _____

10) Babanız öğretmen ise lütfen branşını lütfen belirtiniz _____

11) Eğitim hayatınızda anne ya da babanızdan yardım aldınız mı ?

- 1- () Evet annem yardım ederdi
2- () Evet babam yardım ederdi
3- () Anne ve babam yardım ederdi

4- () Kimse yardım etmezdi.

12) Öğretmenlik dolayısıyla ailenizin en uzun süreyle yaşadığı yer:

1- () Büyükşehir 2- () Şehir 3- () İlçe 4- () Kasaba 5- () Köy

13) Şu anda sizin yaşadığınız yer :

1- () Büyükşehir 2- () Şehir 3- () İlçe 4- () Kasaba 5- () Köy

14) Öğretmen çocuğu olmanızdan dolayı diğer öğrenciler tarafından pozitif ayrımcılığa maruz kaldığımızı hissettiniz mi?

1- () Evet

2- () Hayır

15) Öğretmen çocuğu olduğunuz için diğer öğrenciler tarafından fiziksel/sözlü şiddete maruz kaldınız mı?

1- () Evet

2- () Hayır

16) Öğretmen olan ebeveyninizi temsil ettiğinizi düşündüğünüz ortamlarda kendinizi (Hareketlerinizi) kısıtladınız mı?

1- () Evet

2- () Hayır

17) Öğretmen olan ebeveyniniz öğretmenliğinizi yaptı mı?

1- () Evet

2- () Hayır

18) Öğretmen olan ebeveyniniz sizce disiplinli/kuralcı mıdır?

1- () Evet

2- () Hayır

Ek 2 - Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği

Aşağıda bazı kişilik özellikleri ve davranışlara ilişkin bir takım ifadeler verilmiştir. Her ifadeyi okuduktan sonra o görüşe ne kadar katıldığınızı belirtin. Kesinlikle katılıyorsanız 5 rakamını, kesinlikle katılmıyorsanız 1 rakamını işaretleyiniz. Bu iki görüş arasındaki görüşlerinizi rakamlardan sizce en uygun olanı işaretleyerek belirtiniz. Eğer bir ifade ile ilgili fikriniz yoksa ya da kararsızsanız 3 rakamını işaretleyiniz.

MADDELER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILYORUM	KESİNLİKLE KATILYORUM
1) Annem ve babam benim için yüksek standartlar koyarlar.					
2) Organize olmak (planlı, programlı olmak) benim için çok önemlidir.					
3) Çocukken işleri yeterince mükemmel yapmadığım için cezalandırıldım.					
4) Eğer kendim için standartları en yüksek düzeyde belirlemezsem muhtemelen ikinci sınıf bir insan olarak kalırım.					
5) Annem ve babam hiçbir zaman hatalarımı anlamaya çalışmadılar.					
6) Yaptığım her şeyde tam yetkin olmak benim için çok önemlidir.					
7) Dakik bir kişiyimdir.					
8) Organize bir kişi olmaya çalışırım.					
9) Okulda başarısız olursam kişi olarak da başarısızımdır.					
10) Hata yaparsam bunun için üzülmemliyim.					
11) Annem ve babam her şeyde en iyi olmamı istemişlerdir.					
12) Kendime pek çok insandan daha yüksek hedefler koyarım.					
13) Eğer, birisi okulda (işte) bir işi benden daha iyi yaparsa, kendimi o işin tamamında başarısız hissederim.					
14) Eğer bir işte kısmen başarısız olursam benim için bu tam bir başarısızlıktır.					
15) Ailem için sadece sıra dışı yüksek performanslar yeterince iyi sayılır.					
16) Bir amacı yerine getirirken tüm enerjimi hedefe yoğunlaştırmada çok iyiyimdir.					
17) Bir işi ne kadar dikkatli yaparsam yapayım tatmin olmam hep bir eksiklik hissederim.					

18) Her işi yaparken en iyisinden daha azını gerçekleştirmekten nefret ederim.					
19) Oldukça yüksek hedeflerim vardır.					
20) Annem ve babam benden hep mükemmellik beklemişlerdir.					
21) Eğer hata yaparsam insanlar muhtemelen beni küçümserler.					
22) Anne ve babamın beklentilerini karşılayabildiğimi hiç hissetmedim.					
23) Diğer insanlar kadar bir işi iyi yapamamam benim aşağılık bir insan olduğumu gösterir.					
24) Diğer insanlar benim sahip olduğum standartlardan daha düşük standartlara sahiptir.					
25) Her zaman her şeyi iyi yapmazsam insanlar bana saygı duymazlar.					
26) Annem ve babam geleceğim hakkında benden daha fazla beklenti içinde olmuşlardır.					
27) Düzenli bir insan olmaya çalışırım					
28) Genellikle her gün yaptığım basit işlerde bile şüpheye düşerim.					
29) Düzen benim için çok önemlidir.					
30) Günlük işlerimde birçok insana göre kendimden daha yüksek başarı beklerim.					
31) Organize bir kişiyimdir.					
32) Bazı şeyleri defalarca tekrar ettiğim için işlerimde geri kalırım.					
33) Bir şeyi doğru yapmak uzun zamanımı alır.					
34) Ne kadar az hata yaparsam o kadar çok insan beni sever.					
35) Hiçbir zaman anne ve babamın standartlarını karşılayabildiğimi hissetmedim.					

Ek 3 - Maudsley Obsesif Kompulsif Belirtiler Soru Listesi

Aşağıdaki cümleleri dikkatle okuyunuz. Size uygunsa “DOĞRU”YU uygun değilse “YANLIŞ”I daire içine alınız. Lütfen soruların hepsini cevaplandırınız.

	Doğru Yanlış
1.Bana bir hastalık bulaşır korkusuyla herkesin kullandığı telefonları kullanmaktan kaçınırım.	() ()
2.Sık sık hoş gitmeyen şeyler düşünür, onları zihnimden uzaklaştırmakta güçlük çekerim.	() ()
3.Dürüstlüğe herkesten çok önem veririm	() ()
4.İşleri zamanında bitiremediğim için çoğu kez geç kalırım.	() ()
5.Bir hayvana dokununca hastalık bulaşır diye kaygılanırım.	() ()
6. Sık sık havagazını, su musluklarını ve kapıları birkaç kez kontrol ederim.	() ()
7.Değişmez kurallarım vardır.	() ()
8.Aklıma takılan nahoş düşünceler hemen her gün beni rahatsız eder.	() ()
9. Kaza ile bir başkasına çarptığımda rahatsız olurum.	() ()
10. Her gün yaptığım basit günlük işlerden bile emin olamam.	() ()
11. Çocukken annem de babam da beni fazla sıkı mazlardı.	() ()
12. Bazı şeyleri tekrar tekrar yaptığım için işimde geri kaldığım oluyor.	() ()
13. Çok fazla sabun kullanırım.	() ()
14. Bana göre bazı sayılar son derece uğursuzdur	() ()
15.Mektupları postalamadan önce onları tekrar tekrar kontrol ederim.	() ()
16. Sabahları giyinmek için uzun zaman harcarım.	() ()
17. Temizliğe aşırı düşkünüm	() ()
18. Ayrıntılara gereğinden fazla dikkat ederim.	() ()
19. Pis tuvaletlere giremem.	() ()
20. Esas sorunum bazı şeyleri tekrar tekrar kontrol etmemdir.	() ()

21. Mikrop kapmaktan ve hastalanmaktan korkar ve kaygılanırım. () ()
22. Bazı şeyleri birden fazla kontrol ederim. () ()
23. Günlük işlerimi belirli bir programa göre yaparım. () ()
24. Paraya dokunduktan sonra ellerimi kirli hissederim. () ()
25. Alıştığım işi yaparken bile kaç kere yaptığımı sayarım. () ()
26. Sabahları elimi yüzümü yıkamak çok zamanımı alır. () ()
27. Çok miktarda mikrop öldürücü ilaç kullanırım. () ()
28. Her gün bazı şeyleri tekrar tekrar kontrol etmek bana zaman kaybettirir. () ()
29. Geceleri giyeceklerimi katlayıp asmak uzun zamanımı alır. () ()
30. Dikkatle yaptığım bir işin bile tam doğru olup olmadığına emin olamam. () ()
31. Kendimi toparlayamadığım için günler, haftalar, hatta aylarca hiçbir şeye el sürmediğim olur. () ()
32. En büyük mücadelelerimi kendimle yaparım. () ()
33. Çoğu zaman büyük bir hata ya da kötülük yaptığım duygusuna kapılırım. () ()
34. Sık sık kendime bir şeyleri dert edinirim. () ()
35. Önemsiz ufak şeylerde bile karar verip işe girişmeden önce durup düşünürüm. () ()
36. Reklamlardaki ampuller gibi önemsiz şeyleri sayma alışkanlığım vardır. () ()
37. Bazen önemsiz düşünceler aklıma takılır ve beni günlerce rahatsız eder. () ()

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

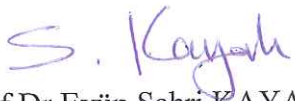
SAYI : 88
KONU: Etik Kurul İzni

14.04.2016

Sayın; Mehmet Arif YILMAZ

Haliç Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından yapmış olduğunuz başvuru incelenmiş olup, Yrd. Doç. Dr. Zehra Banu SAYINER'in danışmanlığında araştırmayı planladığınız "Öğretmen Çocuklarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Obsesif Kompulsif Belirtileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" isimli araştırmanız kurulumuzun 14.04.2016 tarihli toplantısında etik yönden uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize sunarım.

Prof.Dr.Eyüp Sabri KAYALI
Etik Kurul Başkanı

EK.Etik Kurul Kararı

ÖZGEÇMİŞ

1985 yılında Balıkesir'in Havran ilçesinde dünyaya geldi. Liseyi Edremit Anadolu Lisesinde bitirdi. Lisans eğitimini Haliç Üniversitesi Psikoloji Bölümünde 2010-2014 yılları arasında tamamladı. 2015 yılında İstanbul Üniversitesi Pedagojik Formasyon programını bitirdi. Hastanelerde stajyer olarak görev aldı. 2014 yılında başladığı yüksek lisans eğitimine Haliç Üniversitesi Klinik Psikoloji (Tezli) programında devam etmektedir. CETAD tarafından verilen cinsel terapi eğitimlerinden ilk iki modülü tamamladı. Halen İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Sosyal Psikiyatri Servisinde gönüllü çalışan olarak stajlarına devam etmektedir. Dr. Abdülkadir Özbek Psikodrama Enstitüsü öğrencisi olan Yılmaz psikodrama yardımcı terapisti unvanına sahiptir, eğitiminin ileri aşama kısmına devam etmektedir. Aynı zamanda İstanbul Psikodrama Derneği üyeliği 2014 yılından bu yana devam etmektedir. İstanbul Psikodrama Derneği yönetim kurulu üyesidir.